

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

So taki prijatelji res vsem všeč?

MARKO MARINČIČ

Povej s kom se družiš, pa ti povem, kdo si. Če naj velja ta rek, potem moramo biti kar zaskrbljene zaradi mednarodnega aktivizma tukajšnjih deželnih voditeljev Severne lige, ki so začeli snovati nekakšno srednjeevropsko »internacionalno nestrpni«. Skupni jezik so našli v odporu do priseljencev, njihove ambicije pa gredo dlje, kot sami pravijo, v oblikovanje neke mednarodne populistične alternative v Evropi.

Prvi stik so v Sloveniji navelzali z Janševim SDS in menda našli kar precej stičnih točk. Opogumljeni so potem šli dlje in na srečanju z delegacijo koroške FPÖ ugotavljali, koliko imajo skupnega z nekdanjo Haiderjevo skrajno desno stranko, ki jo poznamo po odporu do vseke manjšine, vključno z avtohtonou slovensko na Koroškem. Tretji korak naj bi bil vrh s Salvinijem, kamor naj bi poleg slovenske in koroške desnice povabili še predstavnike madžarske stranke Jobbik.

Le-ta v že itak zatohlem političnem okolju države, ki si je za vodjo izbrala Viktorja Orbana, predstavlja skrajno desnico, ki jo zahodni mediji opisujejo kot rasično in protisemitsko, tesno povezano s polvojaško Magyar gardo, ki je formalno prepovedana, a kljub temu nemoteno prireja mnogočne shode, med enim in drugim pa pretepa Rome, Jude, levicarje, geje in vse druge, ki niso po godu njihovi nacistični ideologiji.

Z razliko od Marine Le Pen, ki je v Franciji šla v oster politični in družinski konflikt z očetom in njegovo negacijo holokavsta, da bi se pred volivci predstavila s sprejemljivejšim videzom zmerne desnicarke, je Matteo Salvini videti precej manj izbirčen in iskanju političnih zaveznikov. V Italiji je to že pokazal, ko se je v Rimu brez sramu obdal z obritoglavlci Casa Pound, ki se odkrito navdihujo v rasični in nacistični ideologiji.

Podobne prijatelje zdaj zbirajo po Evropi, kjer ga prav tako nič ne moti druženje z najbolj nespodobno skrajno desnico, od koroških populistov do madžarskih neonacistov. Morda si Salvini to druženje zamišlja le kot taktično potezo brez trajnejših posledic, toda nikoli ne veš, česa se od takih prijateljev lahko nalezete.

Preseneča nas pomanjkanje vsakega odpora v sami Severni ligi, kjer so aktivni tudi nekateri Slovenci in gotovo mnogi aktivisti, ki z nacizmom nimajo nič skupnega. Jih nova Salvinijeva usmeritev nič ne moti? Kaj pa so mišljenki SDS? Ali jim v taki družbi ni malce nelagodno?

EVROPA - Madžarska hiti z gradnjo zidu, begunci pa pešačijo

Nemčija pripravljena sprejeti pol milijona beguncev vsako leto

TRST - Duhovniki
Kdo bo uresničil papežovo željo?

TRST - Papež Frančišek je v nedeljo pozval vse katoliške župnije v Evropi, naj pred jubilejnimi letom usmiljenja poskrbijo za begunske družine. Kardinal Angelo Bagnasco je že izračunal, da bi tako lahko rešili iz zagate kakih sto tisoč ljudi.

Slovenski duhovniki na Tržaškem papeževih besed še niso obravnavali, zanje je to strela z jasnega. Čakajoč na navodila tržaške škofije opozarjajo, da primernih prostorov v resnici ni prav veliko.

Na 7. strani

DOBERDOB - Nižja srednja šola
Novi prostori še niso vseljivi

ZGONIK, ČEDAD
Statuti povzročajo glavobole

ZGONIK, ČEDAD - Statut Južnega medobčinske teritorialne unije v zgornjškem občinskem svetu ni prodril. Na ponedeljkovi seji sta bili namreč za njegovo odobritev potrebeni dve tretjini glasov, a nazadnje je bilo na voljo le 7 glasov na 13. Župani občin medobčinske zvezze »Nadžide« pa so po napovedani spet zavrnili statut, ki ga bo torej pripravil od Dežele FJK imenovan komisar.

Na 4. in 6. strani

50 let KK Bor

Prva ekipa
tržaškega Bora
v sezoni
1965/66

V vrtcih in šolah 4440 učencev in dijakov

Na 3. strani

Mednarodni aktivizem
Severne lige Fjk

Na 3. strani

Več pozornosti
Terskim dolinam

Na 4. strani

Navdušujoč praznik
zbora Rdeča zvezda

Na 8. strani

Goričani se pritožujejo zaradi smradu

Na 11. strani

BEGUNSKA KRIZA - Vse bolj dramatične razmere na grških otokih

Nemčija in Švedska za kvote, Madžarska pa hiti graditi zid

Izvedenec pojasnjuje zakaj namestitev beguncev v državah Perzijskega zaliva ni realna

BERLIN - Nemčija in Švedska sta se včeraj, kot najbolj zaželeni destinaciji med migranti, zavzeli za določev obveznih kvot za prerazporeditev beguncev po 28 državah članicah EU. Na Madžarskem je dan minil dokaj mirno, nekaj beguncev je na železniški postaji čakalo na prevoz na zahod, dve skupini pa sta se iz sprejemnega centra Röszke odpravili po.

Nemška kanclerka Angela Merkel in švedski premier Stefan Löfven sta včeraj po pogovorih v Berlinu poudarila, da je nujno določiti nek stalen razdelitveni ključ, po katerem si bodo države razdeljevale begunce. V Nemčiji letos pričakujejo 800.000 beguncev, na Švedskem pa več kot 80.000. Nemčija je tudi pripravljena v bodoče vsako leto sprejeti po pol milijona beguncev, je dejal podkancler Sigmar Gabriel. Glede nove izredne sheme za razdelitev še 120.000 beguncev iz Italije, Grčije in Madžarske po članicah EU, ki jo bo danes v Evropskem parlamentu predstavljal predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker, je Merklova dejala, da jo pozdravlja, a opozorila, da je to še »pri pomembnem koraku«. Löfven pa je posvaril, da smo priča »humanitarni katastrofi« ter da imamo do beguncev globoko cloveško in moralno odgovornost. »Žalosten sem, da obstaja toliko držav, ki se izmikajo svoji odgovornosti,« je dejal in obenem izrazil »ponos«, ker ima njegova Švedska tako velikodušno politiko do priseljencev.

Europski komisar za migracije Dimitris Avramopoulos je v Evropskem parlamentu izrazil prepričanje, da bo razporeditev 40.000 beguncev po državah članicah EU, ki jo je Evropska komisija predvidela v začetku julija, kmalu izpolnjena. A kot je ocenil, je sedanja begunska kriza fenomen, ki bo Evropo zaposljal vsaj še nekaj let. Posebni predstavnik ZN za migracije in razvoj Peter Sutherland je danes v Ženevi terjal "globalen odziv" na begunska krizo, ki trenutno pretresa Evropo, saj morajo svoj del bremena in odgovornosti prevzeti vse države na svetu, ne glede na geografsko lego. Kot je še ocenil, pošiljanje denarja v države, kot je Sirija, ne more nadomestiti sprejema beguncev.

Medtem je Madžarska napovedala pospešeno gradnjo zidu vz dolž 175 kilometrov dolge meje s Srbijo, s čimer želi preprečiti beguncem prestop meje. Tako je po zaslisanju pred parlamentarnim odborom v Budimpešti napovedal nov kandidat za obrambnega ministra Istvan Simicsko, ki naj bi nasledil Csabeja Hendo, ki je v ponedeljek v sporu zaradi zidu odstopil. Sicer pa je na Madžarsko letos prispevalo okoli 165.000 beguncev, v Avstrijo pa več deset tisoč. Obe državi nista končni cilj beguncev, saj si ti večinoma želijo v Nemčijo.

Iz sprejemnega centra v madžarskem Röszkeju sta se včeraj mimo policijskega kordona prebili dve skupini beguncev, okoli 100 do 150 ljudi, ki sta se peš odpravili proti zahodu. Ena skupina, v katerih so tudi družine in otroci, se je odpravila vzdolž železniške proge v smeri mesta Szeged. Policija množice ni ovirala, jih je pa spremjalila in zaradi varnostnih razlogov tudi ustavila vlak. Druga skupina je šla po avtocesti M5 v smeri Budimpešte. Podoben pohod beguncev iz Röszke.

Medtem je Madžarska napovedala pospešeno gradnjo zidu vzdolž 175 kilometrov dolge meje s Srbijo, s čimer želi preprečiti beguncem prestop meje. Tako je po zaslisanju pred parlamentarnim odborom v Budimpešti napovedal nov kandidat za obrambnega ministra Istvan Simicsko, ki naj bi nasledil Csabeja Hendo, ki je v ponedeljek v sporu zaradi zidu odstopil. Sicer pa je na Madžarsko letos prispevalo okoli 165.000 beguncev, v Avstrijo pa več deset tisoč. Obe državi nista končni cilj beguncev, saj si ti večinoma želijo v Nemčijo.

Agencija ZN za begunce (UNHCR) je včeraj razkrila, da je na grških otokih kar 30.000 beguncev in migrantov, od tega kar 20.000 samo na otoku Lezbos, na Kosu pa kakih 4500. Število prihodov je naraslo preko konca tedna, nato pa se znova zmanjšalo, a še vedno dnevno beležijo več tisoč novih prihodov. Najbolj obremenjen ostaja otok Lezbos, kjer so v ponedeljek zvečer znova izbruhnili spopadi med migranti in policijo.

Ob valu predvsem sirskega beguncev, ki se zgrinjajo v Evropo, se je pojavilo tudi vprašanje, zakaj se ti raje ne zatekajo v bližnje bogate države v Perzijskem zalivu. Po besedah poznavalca regije Primoža Šterbenca gre za kompleksno vprašanje, razlogi za to pa so na obeh straneh. Sirske begunci iz neunitskih skupnosti, to so kristjani in alaviti, ne želijo v zalivske države, ker tam delujejo skrajne sunitske skupine, ki bi jih lahko napadale. Zaradi sa-

mih napetosti pa si v zalivske države ne želi tudi marsikateri sirske sunit. Med sirskega begunci prave motivacije za odhod v zalivske države ni tudi zato, ker že v domovini niso imeli pravih političnih pravic.

Zalivske države na drugi strani ne kažejo interesa za sprejem beguncev, ker imajo že sedaj strukturo prebivalstva v prid režidentom, ki ne izhajajo iz teh držav in so tam na začasnem delu. V Katarju na primer ima izmed 1.700.000 režidentov zgolj 250.000 ljudi katarsko državljanstvo, podobno je v emiratih. Poleg tega bi morale zalivske države, če bi hotele sprejeti pred vojno beče Sirce, spremeniti azilno zakonodajo. Posledično bi se lahko zgodilo, da bi tudi tuji delavci, ki večinoma prihajajo z indijske podceline oz. jugovzhodne Azije, zaposlili za azil.

So pa včeraj solidarnost z begunci napovedali vodilni nogometni klub v Evropi, ki bodo od vsake prodane vstopnice za ogled tekem lige prvakov ali evropske lige namenili po en evro v sklad za reševanje begunske krize. Skupno naj bi šlo za približno tri milijone evrov. (STA)

KATOLIŠKA CERKEV - O manj spornih primerih bo odločal škof

Papež Frančišek poenostavil postopek razveljavitve zakona

VATIKAN - Papež Frančišek je včeraj objavil podrobnosti o reformah, po katerih bo postopek razveljavitve zakonske zveze za katolike v prihodnje enostavnnejši, hitrejši in brezplačen. Razveljavitev zakonske zveze je za katolike edina možnost, če se želijo znova poročiti in pri tem ne kršiti cerkvenega nauka oziroma ne živeti v grehu. Za razveljavitev bo po novem potrebna pravilitev le enega in ne več dveh cerkvenih sodišč, za obravnavo pa načeloma ne bo več treba plačati, je v pismu vernikom pojasnil Frančišek. Za manj sporne primere je predviden še poseben skrajšan postopek, ki ga bo vodil posamezen škof in ne več sodišče.

Gre sicer za pričakovani korak pred oktobrsko sinodo, na kateri se bodo zbrali katoliški škofje z vsega sveta in razpravljali o načinu, kako Vatikan približati sodobnim živiljenjskim slogom, med drugim v odnosu do homoseksualcev in ponovno poročnih ločencev.

Zakonske zveze so lahko v katoliški cerkvi razveljavljene iz več razlogov, na primer če eden od zakoncev ne želi otrok,

če je skušal s poroko zaobiti migracijsko zakonodajo, če sta bila nevesta ali ženin v poroko prisiljena ali če zakon ni bil nikoli konzumiran. Faktorja sta lahko tudi alkoholizem in odvisnost od drog.

Frančišek je sedanji postopek že večkrat kritiziral kot nemiselnino birokratskih, drag in nepošten. Narediti ga želi bolj demokratičnega in preprostega, kar bo verjetno vodilo v večje število razveljavitev, čeprav samih pogojev, pod katerimi je razveljavitev sploh mogoča, papež ne spreminja. V včerajšnjem pismu je namreč jasno potrdil načelo trajnosti zakonske zveze in izpostavil, da za »ogromno število vernikov« razveljavitev vsaj trenutno ne pride v poštev.

Kot je pojasnil monsignor Pio Vito Pinto, ki je na čelu t.i. Rimsko Rote - cerkvenega sodišča tretje stopnje, ki deluje v okviru rimske kurije in je najvišja instanca v primerih razveljavitve zakonske zveze -, gre za najbolj daljnosežne reforme od časa paapeža Benedikta XIV. v 18. stoletju. (STA)

TURČIJA - Zaostritev s Kurdi

Turška vojska v boju proti PKK vdrla v Irak

ANKARA - Posebne sile turške vojske so včeraj v boju proti prepovedani Kurdske delavske stranki (PKK) prekmeje vkorakale na sever Iraka. Operacija sledi dvema napadoma kurdskega upornika na turške varnostne sile, ki sta terjala življenga najmanj 30 policistov.

V najovejšem napadu PKK je bilo včeraj med izvajanjem patrulje na vzhodu države ubitih 14 turških policistov. V nedeljo je v dvojnem bombnem napadu na skrajnem jugovzhodu države umrlo 16 policistov. Šlo je za napad z največjim številom žrtv v vrstah turških varnostnih sil, od kar so se med njo in PKK julija znova razvneli spopadi.

Turške zračne sile so v odgovor včeraj ponoči začele z obsežno operacijo proti tarčam PKK na severu Iraka, kjer imajo uporniki številno oporišča. Poleg tega se je turška vojska odločila še za prečkanje meje s kopenskimi islami, je povedal turški vladni vir. Kot je pojasnil, gre za kratkoročni ukrep, katerega namen je preprečiti pobeg teroristom. Po poročanju tiskovne agencije Dogan dve enoti turških posebnih sil ob podpori vojaških letal lovita skupino približno 20 upornikov.

Turški predsednik Recep Tayyip Erdogan je po zadnjih napadih obljubil, da države ne bodo prepustili »teroristom«. Operacije varnostnih sil proti PKK so skupini po njegovih besedah zadale »resno škodo« tako doma kot na tujem.

HRVAŠKA - V njej tri vladne in še tri druge stranke

Levosredinska koalicija

Istrska IDZ dviga ceno in še razmišlja, ali bi spet vstopila v zavezništvo

ZAGREB - Predsedniki treh strank hrvaške vladne koalicije in še treh drugih hrvaških strank so včeraj v Varaždinu podpisali sporazum o oblikovanju novega levosredinskega predvolilnega zavezništva. Nadeli so mu slogan »Hrvaška raste, ni vrnitve k staremu«. Sporazum so podpisali hrvaški premier in vodja socialdemokratov (SDP) Zoran Milanović, vodja vladnih Hrvaške narodne stranke (HNS) in Hrvaške stranke upokojencev (HSU) ter predsedniki še treh strank - Hrvaških laburistov - Stranke dela (HL), Avtohtone - hrvaške kmečke stranke (A-HSS) in Zagorske stranke (ZS). Milanović je ob podpisu poudaril, da se Hrvaška krepi na vseh področjih. »Porast smo uresničili v težkih pogojih in ni več vrnitve k staremu. Uvedli smo red in danes peljemo Hrvaško naprej. Vemo, kako reševati težave,« je nadaljeval in zatrdil, da je levosredinska koalicija pripravljena voditi državo tudi v naslednjih štirih letih.

Podpredsednica hrvaške vlade in zunanjina ministrica Vesna Pusić, ki je tudi predsednica HNS, je izjavila, da so za Hrvaško najpomembnejše gospodarske teme, čeprav se o njih ne govori veliko. Ocenila je, da bo na volitvah jasna izbira med Hrvaško, ki se gospodarsko krepi, in tisto, ki paša, ter med njihovo koalicijo, ki krepi državljanske svoboščine, in tisto, ki se pogreza v politične grožnje, strah in nestrnost.

V levosredinski koaliciji so si razdelili tudi 140 mest na volilnih listah v desetih hrvaških volilnih enotah. Največ kandidatov, 94, bo imela SDP. HNS bo dobila 24 mest, HSU deset, laburisti osem in A-HSS štiri. Na Hrvaškem velja, da mora biti na vsaki volilni listi najmanj 40 odstotkov žensk.

Šesterica strank se je obenem zavezala, da po volitvah nobena od njih ne bo vstopila v koalicijo s HDZ, v kateri je osem strank, od desnosredinskih do skrajno desnih. ZS je bila na primer na lokalnih volitvah leta 2013 v koaliciji s HDZ v Krapinsko-zagorski županiji.

Milanović je povedal, da dopuščajo možnost, da se koaliciji pridruži še četrta stranka iz aktualne vladne koalicije, Istrska demokratska skupščina (IDS), ki zaenkrat v predvolilno zavezništvo ni želela vstopiti. Če si bodo v IDS premislili, bo tej največji hrvaški regionalni stranki SDP prepustila tri mesta na volilnih listah, HNS pa enega. Iz IDS so sicer sporočili, da se bodo o načinu udeležbe na prihodnjih parlamentarnih volitvah odločili 16. septembra. Predsednik IDS Boris Miletić je poudaril, da se lahko vključijo le v takšno v politično zavezništvo, ki bo močno podpiralo decentralizacijo države, samostojnost Istre kot regije in razvojne projekte, ki so pomembni za prebivalce hrvaške Istre.

UNHCR pričakuje omilitev begunske krize šele novembra

BUDIMPEŠTA - Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR) ocenjuje, da se bo trenutna kriza v Evropi omilila šele novembra. »Do konca oktobra ni pričakovati sprememb,« je v Budimpešti ocenil direktor UNHCR za Evropo Vincent Cochetel. Hkrati je napovedal, da je moč v prihodnjih dneh na balkanski poti, ki poteka od Turčije prek Grčije in Srbije, pričakovati okoli 42.000 novih beguncev. Po podatkih UNHCR je med begunci 85 odstotkov sirskega, iraškega in afganistanskega državljanov. »Prepričani smo, da je krizo mogoče rešiti,« je še dejal Cochetel, a dodal, da je rešitev otežena, ker ni zaupanja med evropskimi državami. »Te krize ne more rešiti samo Nemčija,« je še dejal. Opozoril je še, da lahko UNHCR poveča svojo pomoč v Evropi le v primeru, če bodo članice ZN namenile več sredstev za to.

Francosko letalstvo začelo z izvidniškimi leti nad Sirijo

PARIZ - Francija je v okviru priprav na morebitne letalske napade na cilje IS v Siriji začela s prvimi izvidniškimi leti nad to državo, je sporočil francoski zunanji minister Laurent Fabius. Spremembo francoske strategije do Sirije je namreč v ponedeljek napovedal francoski predsednik Francois Hollande, ki je dejal, da želi »vedeti, kaj pripravljajo proti nam in kaj se počne sirskemu prebivalstvu«. Kot je sicer ponovil, Francija v Siriji ne bo posiljala kopenskih sil, saj bi bilo to »nerealistično«. »Na regionalnih silah je, da prevzamejo svoj del odgovornosti.« Francija je z oporišča v Perzijskem zalivu poslala dve letali, opremljeni s kamermi, ki sta se tudi varno vrnili. Francija - tako kot tudi Velika Britanija - sodeluje pri obstreldovanju džihadistov v Iraku, ne pa tudi v Siriji, saj je uradni Bagdad zaposilil za tovrstno posredovanje mednarodne skupnosti, medtem ko mu režim sirskega predsednika Bašarja al Asada nasprotuje.

ZLATO
(999,99 %) za kg 32.210,50 -40,21

SOD NAFTE
(159 litrov) 49,43 \$ +3,78

EVRO
1,1162 \$ +0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
8. septembra 2015

valute	evro (popvrečni tečaj) 8. 9.	7. 9.
ameriški dolar	1,1162	1,1146
japonski jen	133,82	133,09
bolgarski lev	1,9558	1,9553
češka krona	27,047	27,026
danska krona	7,4615	7,4614
britanski funt	0,72440	0,73035
madžarski forint	314,22	314,03
poljski zlot	4,2268	

ŠOLSTVO - Na slovenskih oz. dvojezičnih šolah v FJK se začenja novo šolsko leto

V vrtcih in šolah letos 4440 učencev in dijakov

Na Tržaškem jih je 2559, na Goriškem 1609, na Videmskem pa 272 - Prvošolcev je 843

TRST, GORICA, ŠPETER - Za slovenske oz. dvojezične vrtce in šole vseh stopenj v Italiji se z današnjim dnem pričenja obdobje začetka pouka v okviru novega šolskega leta 2015/2016. V Furlaniji Julijski krajini se bo pouk uradno začel sicer šele v ponedeljek, 14. septembra, vendar so se na nekaterih šolah, zahvaljujoč se možnosti avtonomnega razporejanja, odločili, da bodo s poukom pričeli že v tem tednu. Tako bodo danes na Tržaškem v šolske klopi sedli učenci in dijaki vrtcev in šol Večstopenjske šole Vladimirja Bartola od Sv. Ivana ter Izobraževalnega zavoda Jožefa Stefana in Liceja Franceta Prešerena. Jutri se jim bodo, vedno na Tržaškem, pridružili še vrstniki, ki obiskujejo vrtce in šole večstopenjskih zavodov na Opčinah in pri Sv. Jakobu ter Tehniški zavod Žige Zoisja in Humanistični in družbeno-ekonomski licej Antona Martina Slomška. Na preostalih šolah in vrtcih na Tržaškem, Goriškem in Videmskem se bo pouk začel 14. septembra, isto velja za štiri občinske vrtce na Tržaškem.

V prihodnjih dneh se bodo vrata vrtcev in šol odprala za 4440 učencev in dijakov, od katerih 2559 na Tržaškem, 1609 na Goriškem in 272 na Videmskem: toliko smo jih namreč našeli na podlagi najnovejših podatkov, ki so nam jih posredovali iz Urada za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za FJK ter iz uradov za šolstvo občin Trst in Devin-Nabrežina (bralce naj opozorimo, da so še vedno možna določena manjša odstopanja od teh številk). 1148 otrok bo obiskovalo otroške vrtce, 1623 osnovne, 864 nižje in 805 višje srednje šole. Prvošolcev, ki bodo obiskovali prvi letnik osnovne, nižje in višje srednje šole (za državne otroške vrtce v Uradu za slovenske šole nimajo podatka o prvem letniku, medtem ko smo jih za občinske vrtce pridobili, vendar bomo za zdaj podatek o prvem letniku izpustili), je 843: 332 prvošolcev je na osnovnih, 318 na nižjih in 193 na višjih srednjih šolah.

Zopet bomo priča podobnim prizorom (arhivski posnetek prvega dne pouka na liceju Prešeren v Trstu septembra lani)

FOTODAMJ@N

Če pogledamo bolj podrobno po pokrajinalah, naj omenimo, da bo populacija slovenskih vrtcev na Tržaškem, tako državnih kot občinskih, v novem šolskem letu štela 600 otrok, medtem ko bo na Goriškem vrtce obiskovalo 448 otrok, v Špetru pa 100. Osnovne šole na Tržaškem bo obiskovalo 908 učencev, od katerih 179 v prvem letniku. Na Goriškem imajo 602 osnovnošolca, od teh 130 prvošolčkov, v Špetru pa 113 učencev, od katerih jih bo v prvi razred vstopilo 23.

Če pogledamo zdaj na nižje srednje šole, bo le-te na Tržaškem obiskovalo 502 dijaka, pri čemer bo 194 dijakov v prvem letniku. Na Goriškem so 303 nižješolci, od katerih jih bo 104 obiskovalo prvi letnik, v Špetru pa bo nižja srednja šola štela 59 dijakov, od katerih 20 v prvem letniku.

Slovenske višje srednje šole bo na Tržaškem obiskovalo 549 dijakov, od katerih jih bo 135 prvič vstopilo v razred. Na Goriškem imajo 256 višješolcev, od teh 58 v prvem letniku. (iz)

ŠTEVILLO UČENCEV IN DIJAKOV V SLOVENSKIH ŠOLAH V FJK

POKRAJINA TRST	1. letnik	Skupno
Vrtci (*)	600	
Osnovne šole	908	
Nižje srednje šole	502	
Višje srednje šole	549	
POKRAJINA GORICA		
Vrtci (*)	448	
Osnovne šole	602	
Nižje srednje šole	303	
Višje srednje šole	256	
POKRAJINA VIDEM		
Vrtci (*)	100	
Osnovne šole	113	
Nižje srednje šole	59	
Skupno	843	4440

(*) V šolskem uradu ne razpolagajo s podatkom o prvem letniku vrtcev.

DEŽELNI SVET Sprejet zakon o poteh vina in okusov v Fjk

Deželni svet Fjk je včeraj popoldne sprejel zakon, ki na novo ureja organizacijo in promocijo t.i. vinških poti in poti okusov. V ta namen bo leta 2016 na voljo 120.000 evrov, ki jih bo upravljala Dežela preko ustanov Turismo FVG in Ersa. Deželni svetnik SSk Igor Gabrovec je v svojem posegu izpostavil pomen celovite promocije teritorija v nedeljavi povezavi med turističnimi delavci, kulturnimi ustanovami, javnimi upravami in kmetovalci, ki zagotavljajo vrhunske proizvode, od vina do suhih mesnin, mlečnih izdelkov in sadov zemlje. Spomnil je na ne-slavnih epilog projekta vinške poti Terana na Tržaškem, od katere so ostali le zanemarjeni smerokazi. Pri tovrstem upravljanju so potreben doslednost, sodelovanje med raznimi osebkami in podpora javne uprave.

Deželni svet je sprejel tudi Gabrovecova dopolnila, s katerimi so v nov deželni zakon izrecno zapisali obvezno do spoštovanja priznanih manjšinskih jezikov na smerokazih in ostalih javnih napisih, ki bodo promovirali t.i. poti vina in okusov za gospodarski razmah naših kmetij in kleti, pa tudi gostinskih in drugih trgovskih obratov.

Motorist nadaljeval vožnjo brez dovoljenja

KOPER - Policija koprske PU je predvčerajšnjim popoldne prejela obvestilo, da na Črnem kalu ponovno divijo motoristi. Policisti so na kraju opravili kontrolo prometa, nato pa so od Črnega kala proti useku Kastelec vozili za voznikom motornega kolesa, katerega je vozil 50-letni Koprčan. S sistemom Provida so mu izmerili povprečno hitrost 169 km/h. Sledil mu je odvzem voznika dovoljenja in obdolžilni predlog. Čez nekaj minut so ugotovili, da je Koprčan kljub odvzemu voznika dovoljenja nadaljeval z vožnjo, zato so ga ponovno ustavili na Črnem kalu, kjer so mu odredili zaseg motornega kolesa.

POLITIKA - Severna liga iz FJK navezuje stike s srednjevropskimi desničarji in populisti

Ali snujejo »internacionalo nestrpnih«?

Po sestankih z Janševim SDS in s predstavniki koroške FPÖ napovedujejo na Trbižu novo srečanje tudi s Salvinijem in celo z madžarskimi neonacisti stranke Jobbik

VIDEM - Nobena skrivnost ni, da je bo-deča žica, s katero se Madžarska skuša, sicer dokaj neuspešno, ograditi od Srbije in pritiska beguncev, za italijansko Severno ligo vzoren ukrep spričo vse večjega priliva tisočev, ki iz Sirije bežijo pred vojno. Vidni predstavniki italijanske populistične desnice ob vsaki priložnosti dokazujojo, da gledajo na spornega madžarskega premierja Viktorja Orbana z neprikrito simpatijo.

Severna liga Furlanije Julisce krajine pa greše dlje in je v zadnjih tednih prevzela aktivno vlogo spletanja mednarodnih vezi v srednjevropskem prostoru, kjer snujejo nekakšno »internacionalo nestrpnih«. Medsebojno otipavanje s ciljem skupne strategije proti migrantom (ozioroma proti »ilegalcem«, kot jih sami nazivajo), naj bi bil prvi korak v povezovanju srednjevropskih desnih populistov v konfliktu s politiko Bruslja, toliko bolj po zasuku, ki so ga Evropski uniji dale najnovejše odločitve nemške kanclerke Angele Merkel glede integracije beguncev iz Sirije.

Kot navaja furlanski dnevnik Messaggero Veneto, sta med najbolj aktivnimi v spletanju te mednarodne mreže tržaški poslanec in vodja ličaške skupine v poslanski zbornici Massimiliano Fedriga in strankin referent za Kanalsko dolino Stefano Mazzolini. Potem ko je Fedriga v prejšnjih dneh navezel stik s slovensko desnicou

Videz aktivistov madžarskega Jobbika ni prav pomirjujoč ...

in se sestal s predsednikom SDS Janezom Janšo in s poslancem SDS Danijelom Krivcem, nekdajšnjim županom Bovca, naj bi Mazzolini na strankin deželnem sedežu v Reani del Roiale pobil še Ewaldu Mödritscherja, Wendelina Möllerja in Christiana Raggerja - vidne predstavnici

ke koroške FPÖ, skrajne nacionalistične stranke desnice, ki jo je svoj čas vodil Jörg Haider.

Fedriga je povedal, da želi vzpostaviti trajno sodelovanje s strankami, s katerimi imajo sorodne politične poglede na problem priseljevanja in se želi podati na skupno politično

pot, ki da bo seveda alternativna poti, po kateri zdaj stopa Evropa. Pristavil je, da so sogovorniki iz Slovenije in Koroške enako kot oni zaskrbljeni zaradi priseljevanja, ki tukajšnjim regijam prinaša samo probleme in družbene napetosti.

Za begunce, ki se umikajo pred vojno in imajo pravico do mednarodne pomoči, ima Fedriga v mislih svojevrstno rešitev: koncentrirali naj bi jih na določenih območjih na severu Istrske in tudi v sami Siriji, kjer naj bi bili po njegovih trditvah na varnem pred spopadi. V vsakem primeru pa je treba biti odločni in že na meji zavrniti vse, ki nimajo pravice do vstopa v Italijo.

Mazzolini pa je novinarjem napovedal, da bo konec septembra ali kvečjemu v začetku oktobra na Trbižu ponovno srečanje s predstavniki koroške FPÖ in slovenske SDS, ki naj bi se ga udeležil tudi vodja Severne lige Matteo Salvini. »Že od Haiderjevih časov se zavzemam za tesnejše sodelovanje s tistimi strankami, ki govorijo naš isti politični jezik,« razlagal Mazzolini, ki si prizadeva, da bi na srečanje prišli tudi predstavniki madžarske stranke Jobbik, ki vodi desno opozicijo proti Viktorju Orbani in s svojimi izpadi nestrpnosti in antisemitizma že kar zaudarja po nacizmu.

M.M.

ČEDAD - Na sestanku za medobčinsko zvezo Nadiže

Župani spet zavrnili statut zveze, pripravil ga bo komisar

ČEDAD - Tudi zadnji sestanek županov občin, ki sestavljajo medobčinsko zvezo „Nadiže“ se je zaključil brez presenečenj. Predlog statuta nove ustanove so namreč župani še enkrat zavrnili, kar pomeni, da ga bo pripravil komisar, ki ga bo deželna uprava imenovala v prihodnjih dneh.

Skupščino županov 17 občin, ki spadajo v tako imenovano zvezo Nadiže in med katerimi je tudi sedem občin Nadiških dolin, je sklical čedadski župan Stefano Balloch, potem ko je deželnemu odborniku Paolo Panontin podaljšal rok za sprejetje statuta pred imenovanjem komisarja.

Toda prav tako, kot se je že zgodilo 23. avgusta, ko skupščina županov ni sprejela predloga statuta medobčinske zveze, tudi na ponedeljkovih sejih ta dokument nihil deležen zadrstne podpore, kar je bilo sicer predvidljivo. Še več: skupini županov, ki so se vzdržali, sta se tokrat pridružila tudi beneška župana Luca Postregna (Srednje) in Germano Cendou (Sovodnja), potem ko je skupščina zavrnila njune predloge, da bi statut namenil večjo pozornost slovenski jezikovni skupnosti (kot na primer dvojezična imena vasi in občin, kjer se izvaja zaščitni zakon) in goratemu območju Nadiških dolin, za katere je bila v predlogu statuta predvidena ustanovitev posebnega „spodbomočja“. Cendou in Postregna sta se tako vzdržala skupaj s predstavnikoma občin Moimacco in Premariacco.

Proti predlogu je potem glasovalo sedem občin, ki so med tistimi, ki so proti reformi krajevnih uprav vložile priziv na deželno sodišče: Grmek, Podbonesec, Svet Lenart, Prapotno, Tavorjana in Corno di Rosazzo. Predlog statuta je bil tako deležen naklonjenosti samo predstavnikov občin Manzano, Remanzacco, San Giovanni al Natisone, Buttrio in Čedad. Predstavnika Občine Dreka pa tako kot avgusta tudi tokrat ni bilo na srečanju. (NM)

Pogled
na Čedad
s Hudičevim
mostom čez
Nadižo

NM

BARDO - Delegacija SKGZ in SSO na srečanju s predstavnikoma krajevne stvarnosti

Več pozornosti Terskim dolinam

Na tem območju so bili doslej Slovenci najbolj zapostavljeni - Letošnja pomoč Urada za Slovence in krovnih organizacij naj bo redna

Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij predpričano zagovarjata potrebo, da se v Terskih dolinah zagotovi vse potrebno, da bi Slovenci dobili boljše pogoje za svojo aktivnost in uveljavitev. Dejstvo je, da so prav Terske doline najbolj zapostavljeni območje Slovencev na Videmskem in da potrebujejo širšo solidarnost in pomoč slovenske narodne skupnosti, same Slovenije in samih deželnih institucij. To je srž ugotovitev z daljšega srečanja, ki ga je v Bardu imelo zastopilo obe krovne organizacije, v katerem so bili deželnih predsednik SKGZ Rudi Pavšič (ob njem še Luigia Negro in Dorica Kresevič) in pokrajinski predsednik SSO Riccardo Ruttar, s predstavnikoma krajevne društvene stvarnosti Viljemom Černom in Luisom Cher.

V lepo urejenem krajevнем muzeju so se predstavniki krovnih organizacij seznanili z dejavnostjo društva in etnografskega muzeja, ki je bil do grajen in urejen v okviru evropskega projekta Zbor zbirk. Slovenci Terskih dolin želijo biti obravnavani enakovredno kot ostale slovenske stvarnosti na Videmskem in v zamejstvu sploh. Potrebujejo pa minimalno operativno osnovo in bolj prepričan kadrovske pristop, ki edina lahko zagotovita določeno organizirano kontinuiteto. S tem v zvezi so izrekli zadovoljstvo, da so bili letos, s strani Urada za Slovence po svetu in v zamejstvu ter samih krovnih organizacij, deležni posebne podpore. Tako Viljem Černo kot Luisa Cher sta bila mnenja, da ta "novost" predstavlja dobro izhodišče za nadaljnje delovanje in sta izrazila prepričanje in željo, da mora letošnja pozornost postati redna.

Ob takem pristopu bodo v Terskih dolinah lahko brez večjih težav načrtovali društveno in muzejsko bodočnost, pripeljali pobude ter storili vse, da bodo slovenski jezik in njegove narečne izpeljanke ohranili svoje dostojanstvo in se širili. S tem v zvezi je še posebej pomembno, da se primum reši vprašanje dvojezičnega poučevanja. Potrebno bo, da se različne interpretacije šolskega pristopa rešujejo v interesu mladih iz teh krajev in ne v birokratsko-institucionalni logiki. Osnova mora biti zaščitni zakon, ki občine teh dolin postavlja v dvojezično območje. Škoda je, da je bilo v zadnjem času vloženega toliko truda, da bi tudi ti kraji dobili dvojezičen pouk, in da se je na koncu vse izjalovilo.

Srečanja v Bardu je ponudilo priložnost za poglobljeno analizo položaja Slovencev na Videmskem, ki se morajo boljše povezati med seboj in ustvariti vse pogoje, da bodo Slovenci iz Kanalske, Terske in Nadiške doline ter iz Rezije bolje povezani med seboj in ustvarjali potrebno celoto, ki se bo prepletala v bogatila s stvarnostjo na Goriškem, Tržaškem in s čezmerno sosesko.

Na fotografiji z leve: Luigia Negro, Luisa Cher, Viljem Černo, Rudi Pavšič in Riccardo Ruttar

AFERA PATRIA - Premier Cerar

Zastaranje zadeve ni dobro za nikogar

CELJE - Predsednik slovenske vlade Miro Cerar ocenjuje, da dejstvo, da je sodna zadeva Patria zastarala, ni dobro za nikogar. »Ni dobro za pravno državo, saj ne vemo, kakšen bi bil sodni epilog, nenačadnje pa ni dobro niti za Janeza Janšo, saj bo vprašanje o tej zadevi ostalo neodgovorjeno,« je povedal ob robu včerajšnjega odprtja mednarodnega obrtnega sejma v Celju.

Kot je napovedal premier, se bo tudi zato skupaj s pravosodnim ministrom in celotno vlado trudil sprejeti vse tiste ukrepe, ki bi slovensko pravno državo naredili bolj učinkovito. Predvsem da bi ta delovala hitreje in da bo tudi v pomoč gospodarstvu. »Še posebej na tem področju je namreč čutiti breme prepočasnih postopkov in administrativnih ovir, ki jih vlada začenja postopno odpravljati, kar pa je dolg proces,« je v luči obiska največjega slovenskega sejma obrtnikov in pod-

jetnikov dejal Cerar.

Ob tem je dodal, da se v Sloveniji številni odmevni sodni procesi dostikrat razvijejo tako, da po nekaj odločitvah v eno smer pride do nasprotnih odločitv na višjih stopnjah, kar je v pravnem sistemu sicer predvideno in do neke mere normalno. »A neusklenost znotraj sodnega sistema je doseglj neko kritično točko, kar mora biti poseben izliv za sodstvo in tudi za druge pravne institucije. Vlada se bo v to v skladu s svojimi pristojnosti zagotovo še bolj aktivno vključila,« je še dodal premier.

Okraino sodišče v Ljubljani je po tistem, ko je ustavno sodišče aprila soglasno razveljavilo vse sodbe v zadevi Patria in zadevo vrnilo v ponovno sojenje, odločilo, da je proces zastaral za vse tri otožene, Janeza Janšo, Ivana Črnkoviča in Antona Krkoviča. Stranke imajo osem dni časa, da se pritožijo.

DRŽAVNI ZBOR - Po odhodu J. Möderndorferja

Bratuškova v skupini nepovezanih poslancev

LJUBLJANA - Poslanec Jani Möderndorfer je po odhodu iz stranke ZaAB uradno zapustil tudi njeno poslansko skupino, so za STA včeraj potrdili v stranki. Kot so dodali, s tem poslanska skupina ugaša, saj jo lahko tvorijo najmanj trije poslanci.

Preostali poslanci ZaAB Alenka Bratušek in Mirjam Bon Klanjšček sta se zradi tega z Bojanom Dobovškom povezali v poslansko skupino nepovezanih poslancev. Vsi trije so v DZ formalno vložili dokumentacijo za ustanovitev poslanske skupine nepovezanih poslancev. Ustanovitev sicer lahko zapletejo poslovniški pogoji, ki pa so v tem delu po mnenju Dobovške neživljivjeni. Kot je Dobovšek dejal v izjavi novinarjem v DZ, bodo najprej počakali na odgovor predsednika DZ Milana Brgleza, se zatem posvetovali s pravniki in ukrepali naprej.

Vsekakor je treba nekaj "življenjsko" urediti, ugotavlja Dobovšek. Poslanci, ki postanejo nepovezani, namreč po njegovih besedah nimajo strokovne pomoči in ne morejo glasovati na odborih, kar se mu zdi nedemokratično. Izpostavil je tudi, da sta

Bratuškova in Bon Klanjščkova postali nepovezani poslanci zato, ker je nekdo izstopil iz poslanske skupine in je ta ugasnila. To se redko zgodi, ta vprašanja pa bo treba po njegovih besedah razčistiti.

Že dalj časa se špekulira tudi o morebitnem prestopu Möderndorferja, ki je sicer v svoji politični karieri med drugim deloval v LDS, PS in ZaAB, v največjo vladno stranko, SMC. A za zdaj urednega obvestila o njegovem izstopu iz poslanske skupine ZaAB še ni.

Tatovi v knjižnici, cerkvi in stanovanju

KOPER - V Sežani je nekdo ponoči vlomil v knjižnico, od koder je ukradel 90 evrov gotovine. Iz piranske cerkve so neznanci ukradli manjši križ s podstavkom iz medenine in večji leseni svečnik, nato pa še prostovoljne prispevke. V Portorožu je nekdo vlomil v stanovanjsko hišo. Pregledal je notranjost hiše, omare in predale, nato pa odnesel 100 evrov gotovine.

OB RAZSTAVI »POT V SVOBODO, DA NE BI POZABILI« V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH

O pri Fernetičih padlem bombniku, usodi pilotov in o domačih pričevalcih

Opisal bom dogodek, ki sem ga doživel prvega oktobra 1944. leta na Fernetičih, kjer smo stanovali po bombardiraju Opčin. Bilo je nekaj čez poldan, ko sem se z bratom Torčijem igral na dvořišču pred hišo, ko je iz strani Sežane v smeri proti Opčinam priletno ogromno letalo v plamenih. Preletelo je le nekaj metrov nad dimnikom naše hiše in obšlo na srečo vse hiše Fernetičev ter strmoglavilo, oziroma prisilno pristalo na gmajni med zadnjo hišo in železniško progo na lev strani ceste proti Opčinam. Dogodek me je tako prestrašil, da me je vsakič, ko sem se ga v kasnejših otroških letih spominjal objel strah in mi je še danes po tolikih letih še živ v spominu.

Nekaj dni kasneje sem šel z očetom na Opčino, peljal me je na svojem kolesu. Ko smo prišli do mostu, ki prečka železniško progo, sem videl nemške vojake s čeladami, ki so stali pri razbitinah letala. Oče se ni niti za trenutek ustavljal in peljal je naprej proti Opčinam. To so bili moji spomini.

A za omenjeni dogodek sem se zcel zanimati, ko sem leta 1970 naključno našel v majhnem jarku openske železniške električne napajalne postaje, med pregledovanjeni ozemljitvene mreže, del aluminijastega propelerja. Tedaj sem bil vzdrževalec omenjene centrale. In prav po oznakah, izdobljenih na spodnjem delu propelerja, sem se dokopal do ugotovitve, da je pripadal bombniku B17g, štirimotorni letač trdnjavni ameriške izdelave. Edino letalo tega tipa, ki je strmoglavilo v teh krajinah, je bilo prav tisto, ki sva ga skupaj z bratom Torčijem videla preleteti v plamenih našo hišo 1. oktobra 1944 na Frnečah. Ni bilo težko ugotoviti, kako se je ta del propelerja znašel na kraju, kjer sem ga po tolikih letih našel. Tedaj so namreč železniški tiri direktno povezovali omenjeno električno centralo z opensko postajo na Globačaju (Stazione Campagna) in Sežano. Tu so imeli sedež vzdrževalci električne železniške mreže. Ti so najbrž našli del propelerja, saj so bile razbitine letala tuk ob železniški progri, ga prinesli na sedež in ga skrili v jašek, kjer sem ga po tolikih letih našel. In prav to je bil povod za mojo radovedno raziskavo.

Iz pripovedi mojega očeta, tako se spominjam, so tedaj govorili, da je bil v letalu vključen avtomatski pilot, kar naj bi pripomoglo k temu, da je letalo letelo vodoravno. Člani posadke pa naj bi se rešili s padali, razen enega, ki je padel v stene in se ubil. Vseh skupaj pa naj bi jih bilo sedem. O tem sem večkrat razmišljjal in se spraševal, kako je mogoče, da je letalo preletelo vse hiše in strmoglavilo na takoj majhen prostor takoj po zadnji hiši.

Dogodek pa se je razjasnil, ko sem leta 2003 obiskal prijatelja Milka Grgića, po domače mu pravijo Blunko, doma je iz Gropade, ki sedaj stane na Fernetičih in je po poklicu krojač. Med pogovorom sem mu povedal tudi zgodbo o padcu tega letala, kar sem sam doživel in kar sem o tem vedel. Tedaj pa mi je on povedal drugi del zgodbe, ki je dopolnila mojo in ki jo tudi sam doživel.

Ameriški bombnik B17g naj bi zadel naša protiletalska obramba že pri Postojni, a kljub temu je potel letal Lipice, kjer je naredil veliki krog, iz njega se je kadilo, nakar se je nad Lipico iz njega vrgel s padalom en član posadke. Tega so Nemci kasneje ujeli ter ga vozili in razkazovali po Sežani v ustrahovanje domačinov. Ko je bombnik letel nad Fernetiči, so bili v njem trije člani posadke in zdi se, da je bil eden že mrtev. Jasno je, da je pilot iskal ustrezno ravnino za prisilni pristanek, zato je letalo naredilo veliki krog, nakar se je pilot odločil, da se

Del letalskega krila, hrani ga družina Komar s Fernetičev

Spodnji del propelerja ameriškega letala B17g

Bombnik letača trdnjava - B 17g - (imel je 10-člansko posadko). Takšen je padel pri Fernetičih

spusti prav na gmajno pri Fernetičih. Letalo torej ni strmoglavilo, ampak je zasilno pristalo. Zahvaliti se je treba prav prisnosti pilota, da ni prišlo do prave tragedije, če bi letalo strmoglavilo na nasejje. Po teh podatkih se ujema tudi število članov posadke, sedem se jih je vrglo s padali, kar so ljudje videli in je bilo torek znano vsem, trije pa so ostali v letalu, za katere se ni vedelo, deset je bilo celotno število članov posadke v teh letalih, oziroma sedem plus tri.

Dva člana posadke, kot mi je pričeval Milko, verjetno dva pilota, sta ostala živa, eden naj bi bil lažje ranjen, tretji pa je bil že mrtev. Po padcu sta se pilota izvlekla iz letala in začela bežati v nasprotni smeri. Eden je bežal proti Gropadi, drugi pa proti Repentabru. Tistega, ki je bežal proti Gropadi, so videli teči po gmajni prav proti njim, bili so trije gro-

pajski otroci, med njimi tudi Milko. Slučajno so bili na gricu med Gropado in Fernetiči, kjer so imeli skrito staro italijansko puško 91, in so prišli tja, da bi z njo na skrivaj streljali. Od tod so opazovali ves dogodek. Gmajna je bila tedaj gola, brez dreves, redko poraščena z brinjem, da si lahko videl tudi zajca daleč naokrog. Z Milkom sta bila njegova soletnika in prijatelja Edi Gojča-Flinkotov in Ladko Križmančič-Štefkov. Ko so videli ameriškega pilota teči proti njim, so mu šli naproti. On jim je spregovoril nekaj stavkov v slabih italijansčini, vprašal jih je, če vedo, kje so partizani in kako bi prišel v stik z njimi. Milko je povedal, da je bil pilot ves črn po obrazu, ne spominja pa se, če je bil ožgan ali umazan. Obličen je bil v široke hlače z velikimi žepi, ob boku pa mu je visela pištola in nosil je kratek obložen jopič. Otroci so ga peljali v neko do-

linico, ki ji po domače pravijo V njivah ter ga skrbno skrili in mu dali razumeti, naj tam počaka. Šli so domov in vse povedali Edijevemu dedu Žustu Gojči in nikonur drugemu. Ob mraku so šli z Žustom iskat ameriškega pilota in ga pripeljali v vas. Gospod Žusto ga je skril na skedenj ter mu nudil vse potrebno, da si je opomogel in pozdravil, otrokom pa priporočil, naj o tem dogodku nikomur nič ne govorijo, ker bi lahko prišlo na ušesa nezanesljivi osebi, ki bi jih lahko ovadila in sledile bi zelo hude posledice. Drugi dan so prišli Nemci ter začeli iskati po vasi in po gmajni ter spraševali ljudi, če so videli ameriške vojake, a nihče ni izdal ničesar. Proti večeru so Nemci odšli. Trije fantiči so se strogo držali Žuštovih priporedil. Niti svojim staršem niso nič povedali. Pilot je ostal skrit v Gropadi dva dnia, nakar so ga prišli iskat partizani in ga kas-

neje predali Američanom ali Angležem, kot vse piloti, ki so jih rešili v teh krajinah.

Za drugega pilota, ki je bežal proti Repentabru, Milkovi ni vedel povedati ničesar.

Seveda bi bilo zanimivo vedeti, če je ta človek oziroma pilot, ki so ga rešili pred Nemci, preživel vojno in kako je bil z njim kasneje.

Iz pripovedi so Nemci večinoma uporabnih delov letala razstavili in odpeljali, predvsem pa motorje. Ostalo pa so odnesli domačini in uporabili za razne namene. Mitraljez, ki je bil nameščen v spodnjem prednjem delu letala, ki so ga Nemci pustili, ker se je pri padcu pokvaril, so domačini razstavili in ga izročili partizanom, popravil in usposobil za rabo pa naj bi ga sam Anton Sibela-Stjenka, ki je bil tudi izvrsten mehanik. Moj oče je dolga leta imel shranjena dva medenina-sta tulca, jaz pa imam še danes spodnji del razbitega aluminijastega propelerja z vrezano oznako, s katero lahko ugotovijo pripadnost letala. Del letalskega krila pa hrani družina Komar s Fernetičev.

Točen datum padca letala mi je vedala sedaj že pokojna gospa Marija Kokošar, poročena Stojkovič. Tedaj je stanovala z družino v Orleku. Prvega oktobra 1944 je v popoldanskih urah rodiла sina Karla, a preden je rodila, so ji prišli povedati, da je pri Fernetičih pravkar padlo veliko letalo. Z navedbo gospe Marije sem ugotovil točen datum padca omenjenega letala. Dodati pa moram še, da je gospod Mario Dolenc z Opčin, dober poznavalec tedanjega letalstva, danes že pokojni, dopolnil s svojo pripovedjo. Bombniki B17g, oziroma tako imenovane letač trdnjavne te vrste, so prihajali z letališč Severne Afrike, kjer so imeli zavezniški svoja oporišča, in ne iz Italije, od koder so vzletale druge vrste zavezniških letal.

Svoje spomine in pripoved sem napisal, kot sem jih slišal in doživel, a s prepričanjem, da bo marsikoga to zanimalo in tudi obudilo kak spomin na take dogodek iz tistih daljnih časov.

Zoran Sosič

ZGONIŠKI OBČINSKI SVET - Zmanjkala je dvotretjinska večina

Statut medobčinske unije (zaenkrat) ni bil sprejet

Statut Julijanske medobčinske teritorialne unije v zgoniškem občinskem svetu ni prodrl. Na pondeljkovski seji sta bili namreč za njegovo odobritev potrebeni dve tretjini glasov. Toda zaradi (najavljené) odsotnosti ene občinske svetnice in vzdržanja dveh slovenskih svetnikov Stranke komunistične prenove oziroma stranke Slovenske skupnosti so bili na razpolago samo glasovi za absolutno večino, in sicer 7 na 13. Zgoniški občinski svet torej statuta ni sprejel in bo potrebna nova seja, na kateri bo za to dovolj absolutna večina glasov (polovica plus en glas). Statut bodo zato na prihodnjem zasedanju skupščine najbrž sprejeli, ostane pa dejstvo, da se je nekaj zataknilo.

Sicer je problem v tem, da so bolj kot statut prišli do izraza kritike oziroma nasprotovanje deželnim reformam krajevnih uprav. Čeprav so bili razlogi in izhodišča različni, je bila domala skupna ugovitev, da je reformo po eni strani zaznamovala naglica, po drugi pa niso sploh upoštevali vloge in mnenj občinskih svetov. To so še najbolj poudarili občinska svetnika večine Jan Sossi (SKP, izvoljen v koaliciji Skupaj-Insieme) in opozicije Dimitri Žbogar (SSk), ki sta se pri glasovanju vzdržala, ter predstavnik opozicijske stranke Forza Italia Piero Geremia, ki je še zlasti poudaril, da ne bo reforma prispevala k varčevanju in da bodo občine ob svojo specifiko.

Seja občinskega sveta se je v ponedeljek zvečer začela s poročilom županje Monice Hrovatin. Uvodoma je seznanila skupščino z delovanjem občinske uprave v zadnjem obdobju in z javnimi deli, ki jih izvajajo v zgoniški občini. Med temi so metanizacija osnovne šole v Zgoniku za naložbo v višini 35000 evrov (25000 iz Sklada za Trst in 10000 evrov iz občinske bilance). Dalje so predvideni postavitev fotovoltaičnega sistema na strehi osnovne šole in popravilo žlebov za skupno investicijo 161 tisoč evrov, ki jo bodo krili v celoti z deželnim prispevkom, ter dela v občinskem športnem in kulturnem centru v višini 70000 evrov. V aprilu so se tudi zaključila dela za namestitev led luči v petih vaseh v zgoniški občini, je dodala županja, in sicer v Briščikih, v Saležu, v Koludrovci, Briščah ter Zgoniku. Naložba je bila 131.589 evrov in so jo krili večinoma z deželnim denarjem.

Aljoša Gašperlin

ULICA FLAVIA Roparja s pištolo

Šele dva tedna po dogodku se je razvedelo, da sta roparja 25. avgusta napadla zakonca v neki hiši v Ulici Flavia. Hiša pri številki 68 je na samem, prav zato sta jo storilca (nujna obraz sta bila odkrita) izbrala in vstopila vanjo. Tam sta po pisanju dnevnika Il Piccolo presenetila priletna zakonca (89-letnega Silvia Stranscicha in njegovo 74-letno ženo Valerijo), ju zvezala in jima grozila s pištolo. Moškega sta tudi oklofutala, iz hiše pa sta odšla z zlatnino v skupni vrednosti slabih pet tisoč evrov.

Preiskavo vodi tožilec Massimo De Bortoli v sodelovanju s karabinjerji, tožilstvo pa se je odločilo, da dogodek zamolči. Tovrstni ropi so na Tržaškem zelo redki, nekaj podobnega se je lani zgodilo pri Briščikih, kjer je bil plen menda še bolj skromen.

MONICA HROVATIN

JAN SOSSI

DIMITRI ŽBOGAR

PIERO GEREMIA

DEMOKRATSKA STRANKA - Praznik Unità

V stiku z ljudmi

Deset dni srečanj, okroglih miz in debat o aktualnih temah

Tradicionalni Praznik Unità in Novega dela, ki ga prireja Demokratska stranka, bo letos minil v znamenju velikih novosti. Najbolj očitna je organizacija praznika samega, ki ne bo več domoval na Općinah, pač pa bo potuječe narave, in ne bo trajal le vikend, ampak kar deset dni. »*V neposrednem stiku z ljudmi in prostorom*,« je na včerajšnjem predstavitevem srečanju poudaril miljski župan, sicer pokrajinski tajnik Demokratske stranke Nerio Nesladek. Praznik torej brez običajne kulinarične kulise, pa ne zato manj bogat, vsaj po dogodkih sodeč.

Na srečanjih, ki si bodo sledila skorajda vsak dan od danes dalje, bo beseda tekla o mestni politiki, turizmu in kulturnem utripu, o težavah oziroma potrebeh posameznih mestnih rajonov ali Krasa ter o aktualnih in perečih temah kot so Julijška teritorialna unija, azbest in pa pribižniki. »*Govorili bomo namreč o tem moralnem, humanitarnem vprašanju, s katerim se soočamo vsi*,« je pojasnil Nesladek in izpostavil zlasti dva dogodka, med drugim **današnje** uvodno srečanje, ki bo v **gledelišču Miela ob 18. uri**. Predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani, tržaški župan Roberto Cosolini, deželna tajnica DS Antonella Grim in pokrajinski tajnik DS Nerio Nesladek bodo namreč analizirali prihodnost Trsta in vlogo mesta na širši, deželni ravni. Drugi pomembni dogodek pa je nedeljska (**13. septembra**) okroglia miza v kopališču Ausonia, kjer bodo parlamentarca Francesco Russo in Tamara Blažina, župan Cosolini in komisar Pristaniške oblasti Zeno d'Agostino razpravljali o tržaškem pristanišču oz. o njegovi prihodnosti in razvojnih smernicah. Tako Grimoja kot Roberto Treu sta na včerajšnjem srečanju (**na sliki FotoDamjan@n**) potrdila, da si DS tudi na državnih prizadevah za razvoj mesta - minister Del Rio je ravno te dni opozoril na vlogo tržaškega pristanišča, ki po pomenu in lokaciji pridobiva vse širše, državne razsežnosti.

Pa naj opozorimo še na ostala srečanja: jutri ob 18. na sedežu ACLI pri Sv. Jakobu bo tisto o dobrem upravljanju in ob isti uri na Postaji Rogers o azbestu, delu, pravičnosti in varnosti. V petek bo v Ljudskem domu v Trebiščah ob 17. uri srečanje o Krasu, v Miljah ob 18. uri pa o razvoju Milja do leta 2021, v soboto bo ob 17. uri v gazuju v Ul.Dante branje zgodb pribižnikov, na Postaji Rogers ob 18.30 pa srečanje o kulturi v Trstu. V sredo, 16. septembra, bodo v Rojanu analizirali prihodnost mestne četrti, pri Sv. Jakobu pa debatirali o integraciji, 17. septembra bo protagonist Ponteroš, 18. septembra pa turizem v našem mestu. Pa še to: od 8. do 12. septembra bo za informacije vsem na voljo tudi gazažo v Ul.Dante, na vogalu z Ul.San Nicolò. (sas)

VODOMATI - Občina Največ litrov so si natočili pri Svetem Ivanu

Skoraj 547 tisoč litrov dostavljeni filtrirane vode v enem letu je rezultat, ki je občinsko upravo spodbudil, da po prvih treh vodomatih (pri Sv. Ivanu, v Rocolu in Naselju sv. Sergija) postavi še tri nove. V kratkem bodo nove vodomate postavili v Rojanu, Valmauri in Ulici Locchi, je na včerajšnji novinarski konferenci napovedal občinski odbornik za okolje Umberto Laureni, ki je opozoril na okoljevarstveni vidik projekta. Po zaslugu vodomatov naj bi v Trstu v enem letu zmanjšali emisije CO₂ za več kot 15 ton, ti izpusti pa so se zmanjšali predvsem zaradi manjše porabe plastenik in posledično manjšega onesnaževanja v proizvodnji, med prevozom in predelavo.

Odziv občanov in občank na pilotski projekt je bil nad pričakovanji, je poudaril Laureni, ki je postregel tudi s konkretnimi številkami. Za vodo iz vodomata so se v največji meri odločali prebivalci Sv. Ivana, saj so se v enem letu oskrbeli z več kot 150 tisoč litri gazirane vode in nekaj več kot sto litri negazirane vode. Sledijo prebivalci Nasejja sv. Sergija, ki so iz krajevnega vodomata prevzeli nekaj več kot sto tisoč litrov gazirane vode in 52 tisoč litrov negazirane vode. Prebivalci Rocola pa so v enem letu kupili 84 tisoč litrov gazirane vode in kar 52 tisoč litrov negazirane vode. Voda iz vodomatov sicer ni brezplačna kakor iz mestnih pitnikov, ki so priključeni neposredno na vodovod. Vseeno pa voda iz vodomata ni draga; za liter filtrirane (ne)gazirane vode je treba odšteti le pet centov, kar je približno 15 centov manj kot za liter vode v plastenki. Največ koristi od vodomatov pa ima okolje, saj naj bi na ta način na leto porabili 500 tisoč litrov plastenki manj, so opozorili na novinarski konferenci, na kateri so bili poleg predstavnikov družbe AcegasApsHera tudi zastopniki podjetja ProAcqua, ki dostavlja in montira vodomate. Projekt je povabil tudi župan Roberto Cosolini, ki je dejal, da sedanja občinska uprava z vodomati uresničuje okoljsko politiko, s katero so se zavezali, da bodo upoštevali trajnostni in inovativni razvoj. Po njegovih ocenah je bil storjen velik korak naprej tudi s projektom, s katerim so šli nad visoke vodne izgube in s katerimi naj bi naša občina privarčevala tri milijarde litrov vode na leto.

In kako se odločiti med plastenkami in vodo iz vodomata? Odločilno vlogo igra predvsem okoljevarstveni vidik, dejstvo pa je, da lahko pri nakupu vode iz vodomata bistveno privarčujemo. Plastenke sicer niso sporne, so pa drage in ne smemo jih puščati odpルtih več dni. Pa bo kdo rekel, zakaj pa ne voda iz pipe? Tudi ta je v Trstu dobra, je pa lahko zelo različna. Voda iz vodomata je namreč filtrirana, po želji kupcev tudi gazirana. Iz navedenih podatkov je razvidno, da so Tržačani pri vodomati kupovali predvsem gazirano vodo, negazirano vodo pa bržkone pijejo večinoma iz pipe. (sč)

BEGUNSKA KRIZA - Primernih prostorov pa ni veliko

Slovenski duhovniki še niso razpravljali o papeževem pozivu

Italijanski vsedržavni mediji poročajo, da v Vatikanu teh dneh vse skozi zvonijo telefoni. Župniki z raznih koncev Italije menda ponujajo pomoč in sprašujejo, kdaj in kako se bo začel postopek, ki ga je med nedeljsko molitvijo na Trgu sv. Petra uvedel papež Frančišek, ko je vse katoliške župnije v Evropi pozval, naj poskrbijo za vsaj eno begunsко družino. Kardinal Angelo Bagnasco, predsednik Italijanske škofovsko konference, predvideva, da lahko Cerkev »absorbira« 100.000 beguncov.

Slovenski duhovniki na Tržaškem paževega poziva še niso obravnavali. V pondeljek je bil na sporednu sestanek Duhovske zvezne, na katerem o tem ni bilo govora. »Žal se med slovenskimi duhovniki o tem še nismo pogovorili, zadeve na sestanku ni omenil nihče. Preden pridejo papeževe besede do posameznih župnij...« je včeraj dejal openski župnik Franc Pohajač in pristavil, da mu je Frančiškovo sporočilo blizu. »Vprašanje pa je, ali je v župniščih kaj prostora. Naši slovenski objekti so dokaj majhni,« je dodal.

Z opensko Marijanische je pristoven repentabriški župnik in škofov vikar za slovenske vernike Anton Bedenčič: »Tega vprašanja res nismo obravnavali, odgovorna je tržaška škofija. V Marijanischu vsekakor ni

V Marijanischu na Opčinah po besedah Antona Bedenčiča ni prostora za morebitne pribižnike

FOTODAMJ@N

prostora, saj v zgornjem nadstropju gostimo samo študente in druge goste, spodaj pa potekajo razne dejavnosti,« je dejal. Slovensko pastoralno središče v Ul. Risorta (pod Sv. Justom) prav tako ni na razpolago, »saj se tam nadaljuje pastoralno delo in je to naša slovenska stvar.« Po njegovih besedah se o morebitnem gostovanju pribižnikov v tistih prostorih ni govorilo. Klemna Žalarja, župniškega vikarja pri Sv. Jakobu, smo po telefonu zmotili, ko je bil na letališču v izraelskem Tel Avivu. V Svetu deželo se je odpravil na romanje. Po njegovih informacijah naj bi prav slovenski škofov vikar zavrnil možnost uporabe pastoralnega središča v Ul. Risorta, medtem ko pribižnici že dalj časa gostijo v semejniču v Ul. Besenghi.

Msgr. Franc Vončina, ki vodi Duhovsko zvezo, je razložil, da je bilo na ponedeljkovem sestanku veliko zadev na dnev-

Selitev k Sveti Soboti

Čez teden dni bo 90 do 100 prosilcev za azil iz nekdanjega skladišča Silos odšlo v halo v Ul. Rio Primario bližu Rižarne, katero v teh dneh zapušča prevozno podjetje SAF. To izhaja z včerajnjega sestanka na tržaški občini. V novih, primočno opremljenih prostorih, bodo od prihodnjega tedna dejavniki konzorcij ICS in prostovoljci drugih združenj. Občina namenita vključiti azilante v družbeno koristna dela, kar se v tržaški pokrajini že dogaja s 60 pribižniki.

nem redu. Papeževe besede so popolna novost, »v župniji smo jih vzeli na znanje.« V Barkovljah je prostor odločno premajhen, v Rojanu pa bi morali zadevo premisliti. »Teh ljudi pa ne moreš samo gostiti in jih pustiti same. Moraš jih spremljati, nekdo mora biti v stiku z njimi, to ni kar tako,« je pojasnil Vončina. Na poteki je vsekakor škoftija, od katere pričakuje navodila, saj župniki brez njenega privoljenja ne morejo sprejeti kogarkoli.

Proseški župnik Jože Špeh bi se s papeževim pobudo strinjal, čeprav tudi on nima primernih prostorov za begunce: »Na Proseku imamo kot znano skupino pribižnikov in nekateri prihajajo tudi k maši. V cerkev so zahajali štirje afriški priseljeni, doma iz Kameruna, z njimi se je ustvaril lep odnos.« Dva so nato preseljeni na Sicilijo. »Zelo mi je bilo žal, ko so ju odseli,« je zaključil Špeh. (af)

OPČINE - Tradicionalni Marijanski shod

Nadškof Crepaldi: Moliti za mlade, družine in priseljence

Procesija po vasi in somaševanje v cerkvi - Narodne noše, skavti in zbor ZCPZ

Na Opčinah je v nedeljo potekal tradicionalen Marijanski shod, posvečen Mariji, kraljici družine, ki ga je vodil tržaški nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi. V procesiji, ki je krenila ob 17. uri izpred openske cerkve, so bili takoj za križem mlade skavtinje in skavti, sledil je Marijin kip, narodne noše, združeni zbor Zveze cerkvenih pevskih zborov in drugi verniki (na sliki FotoDamjan). Medtem je moška skupina združenega zobra Zveze cerkvenih pevskih zborov peli litanijske Matere božje.

Openski župnik Franc Pohajač se je zahvalil nadškofu, ker je naklonjen slovenskim vernikom v tržaški škofi in jih vsako leto počasti s svojo prisotnostjo na tem pomembnem dogodku. Slednji je s slovenskimi duhovniki na Tržaškem tudi daroval sveto mašo v župnijski cerkvi, kjer se je pred procesijo odvijala molitev svetlega dela rožnega vanca z branjem odlomkov iz smernic za škofovsko sinodo na pastoralni družini in kateheze o molitvi v družini papeža Frančiška.

Slovesno bogoslužje je obogatilo petje združenega zobra ZCPZ in skavtov Slovenske zamejske skavtske organizacije, medtem ko je tržaški nadškof Crepaldi nagovoril vernike in podal svoje razmišljjanje po evangeliju. Osredotočil se je predvsem na tri pomembne točke. Prisotne je pozval k molitvi za mlade in za njihovo prihodnost, da bi znali živeti po vrednotah, kot sta priateljstvo in poštenost; za družine, ki so danes vse bolj pod udarom zaradi spremenjenega načina življenja in za priseljence, ki bezijo zaradi vojn in krutih dogodkov peganjanja. Prav glede slednjih moramo v tem času, ko se je nabralo toliko negativnih dogodkov, poskrbeti, da širimo s svojim zgledom mir, ki naj ga nam podeli Marija. Msgr. Crepaldi je tudi poudaril pomembno srečanje z Marijo, ki se dotakne naših src. Prosil jo je, naj ohrani v vseh živo vero, da bi lahko ljubili Jezusa.

Po molitvi k sveti nazareški družini papeža Frančiška in molitvi za beatifikacijo Jakoba Ukmara se je župnik Franc Pohajač zahvalil nadškofu Giampaolu Crepaldiju, vsem duhovnikom, združenemu pevskemu zboru ZCPZ, pritrkovcem, nosilcem Marijinega kipa, narodnim nošam in skavtom SZSO (met).

SEMINAR ZA ŠOLNIKE - Včeraj pri Sv. Jakobu

E-šola v Sloveniji

O tem sta profesorjem srednjih šol govorili svetovalki ZRSŠ Andreja Čuk in Amela Sambolić Beganovač

FOTODAMJ@N

V okviru programa jubilejnega 50. jesenskega seminarja za slovenske šolnike v Italiji, ki se te dni zaključuje, je prisoten tudi sklop, posvečen novim informacijskim in komunikacijskim tehnologijam oz. t.i. e-šoli. O tem je tekla beseda včeraj dopoldne na sedežu Večstopenjske šole Sv. Jakob, kjer so se zbrali profesorji nižjih in višjih srednjih šol s Tržaškega, ki so prisluhnili predavanju ter se udeležili delavnice, ki sta jo na to tematiko vodili svetovalki Zavoda Republike Slovenije za šolstvo Andreja Čuk in Amela Sambolić Beganovač (goriškim profesorjem bosta predavali danes v višješolskem centru v Gorici). Predavateljci sta prikazali razvoj e-šolstva v Sloveniji predvsem skozi vrsto projektov, ki so potekali oz. potekajo, da je skozi pomen elektronskih in interaktivnih učbenikov, strokovnih rešitev in ponudbo izobraževanja na tem področju.

Ključni akterji e-šole, je bilo rečeno, so ravnatelji, e-kompetentni učitelji in računalniki, taka šola pa predstavlja mehanizem, kjer brezhibno deluje tako usposobljeni učitelji ter so dane e-vsebine in pogoji za delo. V zadnjih petih letih so na ZRSŠ izvedli več projektov, kot npr. E-šolstvo za oblikovanje standarda e-kompetentnega učitelja, E-učbeniki za razvijanje interaktivnih učbenikov za naravoslovje in matematiko, e-Šolska torba za razvijanje interaktivnih učbenikov za slovenščino, tuje jezike, družboslovje, glasbeno in likovno umetnost, EUfolio za oblikovanje razvojnega elektronskega listovnika, Inovativna pedagogika 1:1 s smernicami za uporabo e-vsebin in e-storitev, Ustvarjalni razred s ponudbo spletnega učnega okolja in scenarija, interaktivne didaktične igre in

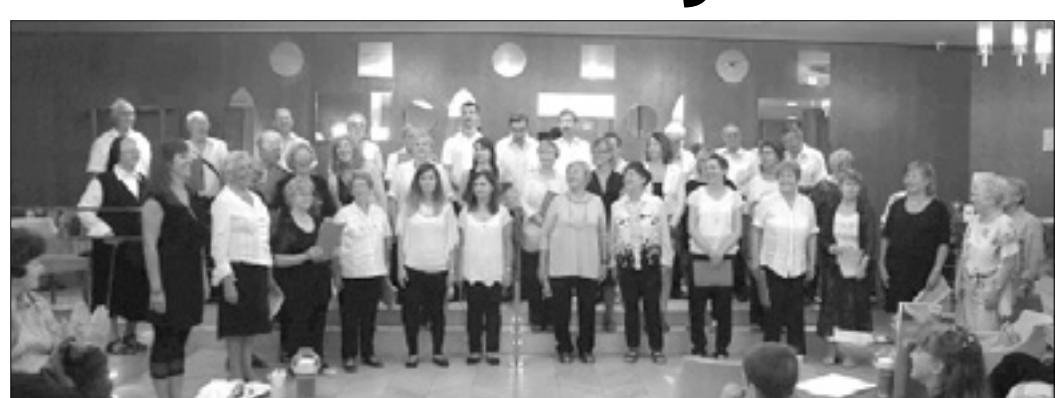
priporočil za učitelje, Mentep za sistemsko podporo digitalne pedagoške prakse in ATS2020 za formativno spremljanje in vrednotenje transverzalnih veščin. Poleg tega je precej gradiva prsto dostopnega v okviru digitalne knjižnice ZRSŠ.

Govornici sta orisali zlasti projekt e-Šolska torba, ki se bo zaključil novembra letos in v katerem so doslej razvili 19 interaktivnih učbenikov s področja slovenščine, matematike, angleščine, nemščine, kemije, naravoslovja, tehnike, fizike, geografije ter glasbene in likovne umetnosti, od teh pa jih je 12 že uradno priznanih. Dostop do teh učbenikov je možen preko vseh spletnih trgovin, lahko jih prenesemo na računalnik in uporabljamo brez interneta, uporaba je možna tudi s pomočjo aplikacij za tablične računalnike, kmalu tudi za pametne telefone.

Poleg tega sta bila izvedena tudi pilotna projekta: pri prvem je sodelovalo 14 osnovnih šol in gimnazij iz vse Slovenije, kjer so učencem nudili tablične računalnike, pri drugem pa je sodelovalo 44 šol, v katerih so učenci prinesli naprave kar od doma. S tem so dobili širok nabor primerov kakovostne prakse, izšla je dvojna tematska številka revije Vzgoja in izobraževanje, prav tako zbornik o projektu (tudi v spletni obliki), z nابranim gradivom in rezultati pa ponujajo seminarje, delavnice, srečanja na daljavo, e-delavnice in konference. Pri tem so ugotovili tudi, da več kot polovica učencev smiselnou uporablja elektronska gradiva, opazili pa so tudi pojav vzvratnega učenja, npr. pri matematiki, ko je učenec sicer na računalniku kliknil na končno rešitev vaje, je pa tudi izpeljal postopek v obratni smeri. (iz)

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - Seminar

V Rogaški Slatini petje in zabava za 85 ljudi

Bela jadra plava riba v Ribiškem naselju

V Ribiškem naselju bo od danes do vključno nedelje potekala prireditev Bela jadra plava riba, ki jo prirejata navtično društvo Laguna in Občina Devin-Nabrežina s podporo Pokrajine Trst. Prireditev bo vsak dan v znamenju športnih in umetniških dogodkov, razstav, posvetov in glasbe, na trgu pa bodo seveda od 18. ure dalje kioski s hranilo in pičačo. Že danes bodo v občinski knjižnici ob 17. uri odprtli fotografsko razstavo Spoznaj Ribiško naselje. V društvu S.N.L. bo ob 18. uri srečanje s Francem Cecottijem na temo Begunstva med prvo svetovno vojno. Od 18. do 21. ure bo na vaškem trgu infotočka društva Ermada F. Vidonis v okviru projekta Soča: dvanaest bitk.

V Zdravilišču v Rogaški Slatini se je s predstavitvijo programa, ki so ga vadiли med tednom, 7. avgusta zaključil seminar Zveze cerkvenih pevskih zborov iz Trsta, ki se ga je udeležilo 85 ljudi. Pod vodstvom Damijana Močnika so v župnijski cerkvi med večerno službo božjo izvedli Tomčevo mašo in zelo uporabne liturgične pesmi Vavkna, Kimovca ter tudi samega Močnika. V hotelskih prostorih pa je sledil sklepni del, ki so ga oblikovali narečni pesnik Aleksander Furlan in Lučka Peterlin Susič, ki je tudi letos v šaljivem tonu ustvarila nov spev poletnega seminarskega epa. Tržaške pevke in pevci, a tudi nekateri gostje hotela, so se ob tem imenitno zabavali, ob koncu pa še prisluhnili zboru, ki je pod vodstvom Aleksandre Pertot zapel štiri posvetne pesmi, med njimi Vrabčevno priredbo Barčice oz. Pesmi barbarskih romarjev, a tudi živahnih Jurjevanje v Kokolovi prireditvi in Danevovo Pesem.

Tako je minil teden, ki je bil vsebinsko zelo raznolik in bogat, saj je udeležence seminarja v sredo zvečer obiskali in med maso spodbudno nagovoril celjski škof Stanislav Lipovšek. Letošnji gojenci orgelskega tečaja, ki ga je vodil Gregor Klančič, pa so na Novakovih orglah nastopili že v četrtek, 6. avgusta. Takrat je nastopilo pet tečajnikov, ki so izvedli Bachova, Zupanova, Pacherjeva in Benoistova dela, na koncu pa še tri kraje, a zelo učinkovite preludije goriškega skladatelja Emila Komela.

Po ustaljeni praksi so organizatorji poskrbeli tudi za izlete. Udeleženci so si ogledali znamenito rogaško tovarno kristala, hrvaški protokolarni grad Trakoščan in končno še orglarško delavnico Antona Škrabla, ki je bila zanimiva še zlasti za organiste.

ZGONIK - 70-letnica zbora Rdeča zvezda

Pevski praznik

Na odru se je slavljenecem pridružilo še šest zborov

Slavljenici (zgoraj) in gostje na sobotnem koncertu v Zgoniku FOTODAMJN

Da je 70. rojstni dan res pomemben praznik, ki ga velja obeležiti na čim slovesnejši način, vedo povedati člani SKD Rdeča zvezda iz Saleža, pravzaprav pevci društvenega mešanega pevskega zobra Rdeča zvezda, ki so 70 neprekinjenih let prepevanja »okronali« v soboto še s celovečernim koncertom v športno-kulturnem centru v Zgoniku.

Praznovanja ob visokem jubileju so se sicer začela že prej, saj so pevci nastopili po vseh zgoniških občinah s pevsko turo poimenovano *Danes pojemo za vas*. V Krizu, na Briščah, v Samotorci, pri Bajti, v Saležu, pri Briščikih, v Gabrovcu, na Devinščini, v Repnici, v Zagradcu, v Koludrovici in v Zgoniku so jih vsakič pričakali številni poslušalci, ki so se večkrat še sami pridružili petju zobra in z aplavzom iztržili še dodatek k pevskemu pro-

gramu. Slednji se je običajno začel s pesmijo *Naša pesem*, pravo himno zobra, ki jo je pred tridesetimi leti na besedilu domačinke in pevke Silve Perčič uglasbil doletni dirigent zobra Rado Milič, ob letošnjem jubileju pa jo je priredil maestro Aleksander Vodopivec.

Enotedenski pevski pohodi so se v soboto zaključili kot zabeleženo s slovenskim koncertom. Na odru so se slavljenecem pridružili še pevci šestih pevskih zborov, s katerimi je saleški sestav sodeloval v zadnjih nekaj letih. To so bili moški pevski zbori Vasilij Mirk s Prosek-Kontovela, Vesna iz Križa, Markovci s Ptuja, Aristotele Pacini iz kraja Atri in Abruci, mešani pevski zbor Jacobus Gallus iz Trsta in Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomazič iz Trsta. Koncert so uvedli seveda slavljenici, ki so odpeli pozdravno himno

Našo pesem in še istrsko-narodno *Dajte, dajte*, nato pa oder prepustili gostom, katerim so se vsakič pridružili za eno skupno pesem. Koncert se je zaključil z *Vstajenjem Primorske*, ki jo je na odru zapelo več kot 200 pevcev, katerim se je seveda pridružilo še občinstvo. Živahen praznik se je nadaljeval pozno v noč z družabnostjo.

V imenu Zveze slovenskih kulturnih društev je pokrajinska predsednica Živilka Persi zboru podelila priznanje za doleto negovanje pevske tradicije, posebno ganljiv pa je bil tudi poklon pevcev svojemu zborovodji Radu Miliču za potrožitvenost in vztrajanje. Praznovanju pa še ni konec. Zaključna prireditev društva Rdeča zvezda bo 25. oktobra, ko bodo na sporednu med drugim tudi podeljevanja priznanj in Gallusovih značk. (sas)

GORI - Petošolci zavoda Jožefa Stefana

Dijaki na Triglavu

Vzpon s profesorjem in z Lucianom Miličem - Tommy Budin zatrobental

Skupina dijakov petega letnika zavoda Jožefa Stefana se je 1. septembra odpravila na dvodnevni izlet na Triglav. Tja so se odpeljali s kombijem Slovenskega planinskega društva Trst, ki ga je šofiral Franc Starec. Za izhodišče so izbrali smer s Pokljuke, od koder so krenili ob 8.15. Še isti dan so zgodaj ob 15.30 v krasnem vremenu dosegli vrh. Na samem vrhu je zadola Triglavskava pesem, ki jo je s trobento zaigral dijak Tommy Budin. Sledil je »krst« dijakov, ki so se na slovenskega očaka povzpeli prvič. Noč pred povratkom so prespalni na Kredarici. Dijke je na turo pripravil in jih na njej vodil izkušeni plezalec Luciano Milič, poleg njega sta se na vrh povzpela tudi profesorja Marko Emili in Silvana Meulia.

Srečanje o civilni službi

V Hiši glasbe v Ul. Capitelli 3 bo danes ob 18. uri potekala skupščina prostovoljcev, ki delujejo pod okriljem Arcijeve civilne službe. Teh je okrog 50, stari pa so od 16 do 28 let. Današnje srečanje jim želi nuditi dodatno priložnost soočanja o aktualnih družbenih temah.

Za zdrave zajtrke

V šentjakobske knjižnici Quarantotti Gambini (Ul. delle Lodole 7/a) bo jutri ob 17. uri delavnica, namenjena otrokom in odraslim. Tema: ponem zdravega zajtrkovanja.

Ženske v knjižnici

V okviru razstave mednarodne sodobne umetnosti Espansioni/Ekspanzije 2015 se bodo jutri ob 17. uri v tržaški državni knjižnici Stelio Crise (Trg Papa Giovanni XXIII) predstavile zgodovinarka Ester Pacor, arhitektka Antonella Caroli, docentka Elena Cerkvenič, pesnica Astrid Del Ben, umetnica Fabiola Faidiga, predsednica AISM Paola Gaggi, univerzitetna docentka Lucia Marcheselli Loukas, Lidija Radovanovic, igralka Francesca Saponaro ter sociologinja Ornella Urpis.

Občni zbor zveze LIIT

Tržaška sekcija zveze LIIT, ki se bori proti rakastim obolenjem, vabi člane na redni občni zbor. Skupščina bo danes ob 17.30 na Trgu dell'Ospitale 2 (3. nadstropje, stopnišče A)

Popravek

V članku o predstavitev ponatisa knjige Uporna mladina, objavljenem 6. septembra na tržaških straneh, sem Lucijana Pelicona napačno označil za predsednika društva TIGR. V resnici je predsednik društva Savin Jogan, Pelicon pa je samo član. Za napako se opravičujem. (iz)

Včeraj danes

Danes, SREDA, 9. septembra 2015

PETER

Sonce vzide ob 6.35 in zatone ob 19.29 - Dolžina dneva 12.54 - Luna vzide ob 2.47 in zatone ob 17.24.

Jutri, ČETRTEK,
10. septembra 2015

NIKOLAJ

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 19 stopinj C, zračni tlak 1020 mb ustaljen, vlagi 41-odstotna, veter 2 km na uro vzhodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23,1 stopinje C.

Šolske vesti

AD FORMANDUM sporoča, da bo pouk na gostinski šoli pričel v ponedeljek, 14. septembra, ob 8. uri. Sestanki s starši se bodo zvrstili: danes, 9. septembra, ob 18.00 za 2. razrede; četrtek, 10. septembra, ob 18.00 za 1. razrede. Informacije v Ul. Ginnastica 72 ali tel. št. 040-566360.

DIZ JOŽEFA STEFANA sporoča, da bo prvi dan pouka danes, 9. septembra, ob 8.00.

RAVNATELJSTVO LICEJA FRANCETA PREŠERNA v Trstu obvešča, da se bo pouk začel danes, 9. septembra, ob 10. uri v šolskih prostorih. Veroučitelj sporoča, da bo začetna šolska maša isti dan ob 9. uri v cerkvi pri Sv. Ivanu.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA VLADIMIR BARTOL sporoča, da se v novem š.l. pouk začne danes, 9. septembra. Urnik pouka v prvem tednu: otroška vrtca v Barkovljah in Lonjerju ob 7.45 do 12.30, osnovne šole na Katinari, v Barkovljah in pri Sv. Ivanu ob 8.00 do 13.00, nižja srednja šola pri Sv. Ivanu in na Katinari ob 8.00 do 12.35.

NA DTZ ŽIGE ZOISA se bo pouk začel v četrtek, 10. septembra, ob 8. uri. **RAVNATELJSTVO LICEJA A.M.SLOMŠKA** sporoča, da se bo pouk v š.l. 2015/16 začel v četrtek, 10. septembra, ob 8. uri. Dijaki bodo imeli 3 ure pouka.

OBČINA ZGONIK sporoča, da bo služba šolskega prevoza začela delovati od ponedeljka, 14. septembra. Informacije na tel. št. 040-229150 (tajništvo).

VEČSTOPENJSKA ŠOLA JOSIP PANGER sporoča, da se v novem š.l. pouk začne v ponedeljek, 14. septembra. Urnik v prvem tednu: otroški vrtci od 7.30 do 12.30, osnovne šole od 8. do 13. ure, nižja srednja šola od 7.45 do 13.30.

VEŠ NABREŽINA sporoča, da se v novem š.l. pouk začne v ponedeljek, 14. septembra: prvi dan OV Nabrežina in Gabrovec 7.30-12.00 in OV Devin in Mavhinje 7.45-12.00 (vsi brez kosila), od 15. do 18. septembra vsi vrtci do 13.00 (s kosilom); OŠ Jurčič - Devin cel prvi teden ob 8.00 do 13.05 (brez kosila), OŠ Šček - Nabrežina prvi dan 8.00-13.00 (brez kosila) in od 15. do 18. septembra do 14.00 (s kosilom), COŠ Gruden - Šempolaj prvi dan 7.50-12.00 (brez kosila) in od 15. septembra dalje do 15.50 (s kosilom); COŠ 1. maj 1945 - Zgonik prvi dan 8.00-12.00 (brez kosila) in od 15. septembra dalje do 16.00 (s kosilom), DSŠ I. Gruden z rednim urnikom od prvega dne dalje 7.45-14.13.

OBČINA REPENTABOR obvešča, da se bodo prevozi s šolskim avtobusom pričeli v torek, 15. septembra. Info na tel. 040-327335 (občinsko tajništvo), segreteria@com-monrupino.regione.fvg.it.

SLOVIK - zbiramo prijave za vpis na Multidisciplinarni program namenjen študentom. Letošnji program je popolnoma prenovljen: v Gorici, Trstu in/ali Ljubljani vas pričakujejo priznani predavatelji, uporabne delavnice in tri intenzivni seminarji. Več na www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice pošljite na info@slovik.org do torka, 15. septembra.

Čestitke

Danes bo naša princeska NINA upihnila prvo svečko. Zdravje, sreča in veselje naj te spremljajo skozi vse življenje, to so naše srčne želje. Tvoj bratec Saša in vsi domači.

Lekarne

Do nedelje, 13. septembra 2015:
Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. dell'Istria 33 - 040 638454, Ul. Belleggio 4 - 040 306283, Žavlige - Ul. Flavia 39/C - 040 232253, Ferneti - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. dell'Istria 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavlige - Ul. Flavia 39/C, Ferneti - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Giotti 1 - 040 635264.
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Osmice

BORIS IN MARGARET MIHALIČ z družino vabita v osmico na Katinari pri Nadliškovi. Tel. št.: 335-6067594.

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briščiki 18. Tel.: 339-2019144.

OSMICA ŠVARA je odprta v Trnovici 14. Tel. št.: 040-200898.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni! Tel. št.: 040-327104.

OSMICO je v Mavhinjah 58/A, odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel. št. 040-2907049.

OSMICO sta odprla Andrej in Ivan Antonič, Cerovlje 34. Vabljeni! Tel. št.: 040-299800, 342-0996537.

ROBERTO ŠAVRON je v Gabrovcu št. 27 odpral osmico. Pričakuje vaš obisk! Tel. 347-2511947.

Loterija 8. septembra 2015

Bari	5	26	68	75	28
Cagliari	59	73	63	48	60
Firence	57	51	72	14	88
Genova	31	81	61	4	11
Milan	66	75	32	55	57
Neapelj	11	82	76	52	69
Palermo	74	83	82	37	22
Rim	19	84	8	15	33
T					

ZTT EST

vabita na preddogodek Slofesta

Nevidne sledi – o Tržačankah in ostalih Slovenkah v Trstu

jutri, 10.9.2015, ob 20. uri
Trst, Trg sv. Jakoba

Program oblikujeta Elena Husu in Godbeno društvo Prosek

Dogodek je financirala Javna agencija za knjigo RS

Izleti

KRU.T obvešča člane, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v Strunjani od 11. do 21. oktobra z individualno prilagojenim paketom za združev oz. dobro počutje. Info in prijave v Ul. Cicerone 8 (II. nad.), tel. 040-360072 ali krut.ts@tiscali.it.

SKD KRSNO POLJE Gročana, Pesek in Draga organizira enodnevni izlet v Bohinj in na Kravji bal v nedeljo, 20. septembra. Informacije in vpis na tel. 348-7883930 (Valentina), 392-2983435 (Fabiana). Toplo vabljeni!

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA organizira izlet v Marke in San Marino 7., 8. in 9. oktobra. Ogledali si boste mesta Urbino, Riviera del Conero, Loretu in S. Marino. Vsi ogledi bodo vodenici. Predviden je tudi obisk dveh vinovih kleti z degustacijo. Info v jutrajnjih urah na tel. št. 040-8990103 (Laura), 040-8990108 (Roberta) oz. v Zadružni, Ul. Travnik 10.

V CENTRU KRIŽA ODDAMO TRGOVINO JESTVIN.

Za informacije klicati na 040-220717

BELO IN ČRNO GROZDJE prodam v zgorniški občini. Tel. št.: 040-2296038. **GOSPA** išče delo kot oskrbovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 348-9298134 (v večernih urah).

GOSPA Z IZKUŠNJAMI išče delo kot negovalka in oskrbovalka starejših in onemoglih oseb, tudi 24 ur dnevno. Tel. št.: 320-0827412.

NA PROSEKU oddajamo opremljeno stanovanje z balkonom, avtonomnim gretjem in parkiriščem. Tel. št.: 333-1129574.

ODDAJAM opremljeno enosobno stanovanje v bližini Senenega trga (piazza Foraggi). Tel.: 040-948080.

POMAGAM pri učenju angleščine dikojom nižje srednje in višje šole. Imam za sabo tri leta bivanja v Angliji in univerzitetno izobrazbo. Tel. št.: 340-2477745.

PRODAM belo grozdje pinot. Tel. št.: 347-6915635.

PRODAM avtoradio alpine 7998R, big face. Cena 300,00 evrov ali po dogovoru. Možnost dodatne opreme. Tel. št.: 342-0729099.

PRODAM cestno kolo lee cougan esprit le, v odličnem stanju. Cena 1500,00 evrov ali po dogovoru. Tel. št.: 342-0729099.

PRODAM mlin in stiskalnico za grozdje. Tel. št.: 040-280910 (v večernih urah).

PRODAM rabljeno gorsko kolo. Tel. 040-280910 (v večernih urah).

PRODAM soda (kapaciteta 100 in 200 litrov). Tel. št.: 040-225320 (v večernih urah).

PRODAM zemljišče za vinograd, 2.000 kv.m., pod Kontovelom. Tel. št.: 329-4372448.

STANOVANJE komaj prenovljeno in opremljeno v Ljubljani za študente da-jem v najem, Rimská ulica. Tel. št.: 00386-41865706.

PRODAJAMO češplje za marmelado. Tel. št. 040-231865 (v večernih urah).

V LJUBLJANI (Bežigrad) oddam štu-dentom tri sobe v štirisobnem stano-vanju. Tel. št.: 040-55293.

Kino

AMBASCIATORI - 15.45, 17.15, 18.45, 20.20, 22.00 »Minions«.

ARISTON - 17.00, 19.00, 21.00 »Taxi Te-heran«.

CINEMA DEI FABBRI - 19.00 »Popo-catepetl - akustični koncert«.

FELLINI - 16.30, 18.15, 21.00 »Qual cosa di buono«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.00, 20.10, 21.45 »Southpaw - L'ultima sfida«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.40, 20.10, 22.15 »Un'occasione da Dio«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Sangue del mio sangue«.

KOPER - PLANETTUŠ - 17.00 »Fantastični štirje«; 16.15, 18.15, 20.30 »Hitman: Agent 47«; 19.00, 21.10 »Kar hočeš«; 19.20 »Minioni«; 15.30, 17.30, 20.15 »Minioni (sinhr.)«; 16.30, 18.30 »Mi-nioni 3D (sinhr.)«; 15.50, 20.40 »Misija: Nemogoče - Odpadniška nacija«; 18.20 »Mož iz agencije U.N.C.L.E.«; 16.00, 18.00, 20.00 »Nore počitnice: Nova generacija«; 20.50 »Straight Outta Compton - Zgodba o N.W.A.«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.00 »Marseillska naveza«.

NAZIONALE - 16.20, 19.30 »Ant-Man«;

16.20, 18.10, 20.10, 22.10 »Operazione:

U.N.C.L.E.«; 16.20, 18.10, 20.10, 22.10

»Città di carta«; 16.30, 18.00, 21.30

»Minions 3D«; 16.20, 18.00, 20.00,

21.45 »Sinister 2«; 18.40, 21.00 »Mis-sion Impossible - Rogue Nation«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz-pod 18. leta.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.00,

19.00, 20.00, 21.00, 22.00 »Minions«;

17.00 »Minions 3D«; 16.40, 19.00, 21.20

»Città di carta«; 16.20, 18.15, 20.10,

22.05 »Un'occasione da Dio«; 16.30,

19.05, 21.40 »Southpaw - L'ultima sfida«;

16.35, 19.00, 21.30 »Operazione:

U.N.C.L.E.«; 16.20, 19.00, 21.40 »Mis-sion: Impossible - Rogue Nation«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15,

20.00, 21.45 »Minions«; Dvorana 2:

17.45, 20.00, 22.10 »Operazione:

U.N.C.L.E.«; Dvorana 3: 17.40, 19.50,

22.10 »Southpaw - L'ultima sfida«;

Dvorana 4: 16.30 »Minions«; 18.10,

20.10, 22.10 »Città di carta«; Dvorana

5: 18.00, 20.20, 22.00 »Taxi Teheran«.

Obvestila

GODBENIŠKA ŠOLA GODBE VIKTOR

PARMA - Trebče sklicuje sestanek ob pričetku novega šolskega leta. Pote-kala bodo vpisovanja za tolkala, tro-bila, pihala ter klavirja. Pohitite v Ljudski dom danes, 9. septembra, s pričetkom ob 19. uri!

NOGOMETNA ŠOLA NK KRAS obvešča, da bo 1. trening na nogometnem igrišču v Repnu za cicibane 2005-06-07 danes, 9. septembra, ob 16.00; za mlajše cicibane 2008-09-10 v četrtek, 10. septembra, ob 16.30. In-foto na tel. 040-2171044 (tajništvo) ali nkkras@gmail.com.

DEŽELNA KMEČKA ZVEZA vabi od-

bornike tržaške, goriške in videmske

pokrajine na sejo glavnega sveta, ki bo

v četrtek, 10. septembra, ob 20.00 v

dvorani ZKB na Opčinah, Ul. Ri-

creatorio 2. Dnevní red: sporočila predsednika; obisk vsedržavnega predsednika Konfederacije kmetov Italije Dina Scanavina; priprava posveta »Teritorij kot usoda«; organizacijska vprašanja; razno.

RAJONSKI SVET za zahodni Kras se bo sestal v četrtek, 10. septembra, ob 19. uri na svojem sedežu na Proseku št. 159.

AMATERSKI KOŠARKARSKI KLUB BOR proslavlja 50-letnico ustanovitve v petek, 11. septembra, ob 20.30 na Stadionu 1. maja. Toplo vabljeni vsi bivši igralci, trenerji, odborniki in simpatizerji.

MALI KITARISTI IZ BREGA vabijo no-ve prijatelje, da se vpišejo v glasbeno šolo. Dneva odprtih vrat bosta v petek, 11. septembra, ob 17.00 do 19.30 in v soboto, 12. septembra, ob 10. do 12. ure na sedežu Pihalnega orkestra Breg v Dolini (pri igrišču srednje šole Simon Gregorčič). Info na tel. št.: 328-5761251 ali info.mkib@yahoo.it.

KD SKALA organizira v soboto, 12. septembra, ob 20.00 »Pigblues party« z blues koncertom: Franco Toro (kitara) in Manilo Milazzi (orglice). Vstop prost tudi v primeru slabega vremena.

KROŽEK ZVEZDA vabi v Podlonjer, Ul. Masaccio 24, na tradicionalni praznik grozdja: v soboto, 12. septembra, ob 18. uri odprtje kioskov, ob 19.30 nastop country skupine »Dusty Boys«, sledi ples z DJ-em; v nedeljo, 13. sep-tembra, ob 18. uri odprtje kioskov, ob 19. uri nagrajevanje najlepših »špronov«, ob 20. uri ples z Duom Melody.

KROŽEK ZVEZDA vabi vinogradnike, da prinesajo grozdje za razstavo naj-lepših »špronov« v Ljudski dom v Podlonjer v soboto, 12. septembra, ob 18. uri ter ob torkih in petkih ob 9. uri.

Vabljeni na spoznavanje starodavne indijske modrosti, ki omogoča razvoj vašega telesnega in umskega potenciala. Info na tel. 328-4615361 (Jasna).

SKD IGO GRUDEN - Vadba baleta bo potekala ob ponedeljkih in sredah v društvenih prostorih v Nabrežini: ob 16.15 za otroke stare 4 in 5 let (vrtec), ob 17.00 za otroke iz prvi dveh razredov osnovne šole in ob 18.00 za starejše. Prvo srečanje s predstavijo dejavnosti bo v ponedeljek, 14. sep-tembra, ob 16.15. Info: jsimone-ta@yahoo.it ali 328-4615361 (Jasna).

SKD TABOR organizira tečaja Hatha yoge v Prosvetnem Domu na Opčinah od ponedeljka, 14. septembra, ki se bosta odvijala ob ponedeljkih ob 20. uri ter ob torkih in petkih ob 9. uri.

Vabljeni na spoznavanje starodavne indijske modrosti, ki omogoča razvoj vašega telesnega in umskega potenciala. Info na tel. 328-4615361 (Jasna).

AKK BOR vabi na treninge Minibaske-ta ob torka, 15. septembra: letniki 2010-06 tork in petek 16.00-17.15 Stadion 1. maja; letniki 2004-05 tork 18.00-19.30 Lonjer in petek 17.15-18.45 Stadion 1. maja. Info na tel. 340-6445370 (Karin).

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR spo-roča, da se bo začela nova sezona rit-mične gimnastike. Urniki: treningi na

stadionu 1. maj za predšolske otroke

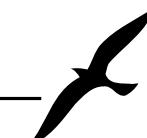
bodo potekali ob torkih in petkih ob 16.30-17.30; za osnovnošolke ob tor-kih 16.30-17.30 in petkih 17.30-18.30.

Prvi trening bo v tork, 15. sep-tembra. Treningi na Opčinah (telovadni-ca OŠ Bevk) bodo potekali za pred-

šolske otroke ob sredah 16.30-17.30 in za osnovnošolke ob sredah 17.30-

18.30. Prvi trening bo v sredo, 16. sep-tembra. Informacije na tel. 040-51377.

MEDNARODNO ZDRAUŽENJE DELAV-NICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA vabi na

MEDNARODNO TEKMOVANJE - V ponedeljek v gledališču Verdi

Nagrado Trio di Trieste osvojila mlada Ukrajinka

Žirija je med 37 zasedbami izbrala duo Gulie-Lavrynenko

Slovesno in praznično se je v Mali dvorani gledališča Verdi zaključilo 16. mednarodno tekmovanje Trio di Trieste, ki ga je društvo Chamber Music najprej namenilo klavirskim triom, z leti pa se je formula nekoliko spremenila, pustila vsekakor klavirju osrednjo vlogo, dodala pa variante, ki so letos na tekmovanje privabilne tri različne zasedbe: klavir in violina, klavir in viola ter klavir z violinčelom. Prijavilo se je 37 zasedb, iz katerih je žirija izlučila najboljših 12, v tekmovalnem tednu število skrčila na deset, na zaključni večer pa pripravila le tri pare, ki so se potegovali za najvišja mesta.

Slovenskih tekmovalcev ni bilo, med italijanskimi dvojicami se nobena ni uvrstila v finale, zato se je bitka bila med mladimi glasbeniki iz Vzhodne Evrope: romunska violinistka Ioana Cristina Goicea in njen pianist Andrei Banciu, poljski duo Herbert, ki ga sestavlja violinistka Joanna Kreft in pianist Bartolomej Wezner ter ukrajinski duo, ki ga sestavlja čelistka Olena Gulie in pianist Volodymyr Lavrynenko so igrali Brahmsa in olajšali delo žirije, ki vsekakor ni imela velikih pomislekov za podelitev prve nagrade, kajti ukrajinski duo je znatno prekašal tekmece. Poleg prve nagrade, ki znaša 9.000 evrov in zmagovalcem zagotavlja vrsto koncertov ter posnetek na CD in DVD, sta Olena Gulie in Volodymyr Lavrynenko osvojila tudi nagrado občinstva (novost letosnjega tekmovanja) ter nagrado, ki jo je violistka Fernanda Selvaggio poklonila v spomin na Daria De Roso, pokojnega pianista Tržaškega tria, ter na svojega pokojnega očeta Idea. Nagrada Young Award, ki jo podeljujejo gojenci konservatorija Tartini, je osvojil romunski duo Banciu-Goicea, ki ga je žirija uvrstila na drugo mesto (4.000 evrov je prispevala pomorska agencija Samer Shipping), poljski duo Herbert pa se je moral zadovoljiti s tretjim in nagrado 3.000 evrov, ki jo je prispeval tržaški Rotary Club.

Nagrajevanje je potekalo v slovesnem okviru: poleg žirije, ki so jo sestavljali predsednik Alberto Martini (v svojem nagovoru se je zelo vroče zavzel za prihodnost tekmovanja in odločno ožigosal ministrstvo, ki bi moralo bolj upoštevati pomen kulture ter podkrepiti ta resor, ne pa krčiti prispevke), čelistka Silvia Chiesa, pianist Chia Chou, pianist Pavel Gililov, violinist Ulf Schneider, skladatelj Alessandro Solbiati ter violistka Ula Ulijona, so na oder stopili tudi deželnii odbornik za kulturo Gianni Torrenti, veleposlanik Giovanni Caracciolo di Vietri, generalni tajnik SEP-INCE (izrazil je svoje zadovoljstvo ob dejstvu, da so vse tri nagrade osvojili predstavniki držav, ki so članice Srednjeevropske pobude), v dvorani pa so bili med drugimi prisotni predsednica tržaške Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat, občinski odbornik za kulturo Paolo Tassinari, direktor Deželnega sedeža RAI Guido Corso ter intendant gledališča Verdi Stefano Pace.

Fedra Florit, umetniški vodja tekmovanja in društva Chamber Music, ki ga prireja, se je zahvalila vsem javnim in zasebnim pokroviteljem, namenila aplavz tudi skladatelju Walterju Mobiliju, ki je lani osvojil nagrado Coral Award in doživel lepo zadovoljenje, ko so njegovo skladbo igrali izvrstni mladi glasbeniki. Radiotelevizijska hiša RAI je med potekom tekmovanja omogočila spremljanje v

Presrečna čelistka
Olena Gulie in
pianist Volodymyr
Lavrynenko

FOTODAMJ@N

živo (streaming) in seveda posnela tudi sklepni del, med katerim smo poslušali tri sonate Johannaesa Brahma: najbolj prepričljiva je bila op. 38 v emolu, ki jo je zaigral ukrajinski duo Lavrynenko-Gulie in dokazal, da si je nagrada v celoti zaslужil, Sonata št. 3 v emolu op. 108 je romunski duo Ban-

ciu-Goicea odigral dopadljivo, a brez interpretativne globine, poljski duo Herbert pa je izbral Sonato št. 1 v G-Duru op. 78, ki je najlepše zazvenela v tretjem stavku. Polnoštevilno občinstvo je mlade glasbenike nagradilo s toplimi aplavzi.

Katja Kralj

ciu-Goicea odigral dopadljivo, a brez interpretativne globine, poljski duo Herbert pa je izbral Sonato št. 1 v G-Duru op. 78, ki je najlepše zazvenela v tretjem stavku. Polnoštevilno občinstvo je mlade glasbenike nagradilo s toplimi aplavzi.

gi. Po izrednem poletnem uspehu bodo Abbine uspešnice pod dirigentsko taktilko Patrika Grebla znova zadanele v slovenskem jeziku, za kar je z odličnimi prevodi poskrbel glasbenik in kantavtor Tomaž Domicelj. Predstave bodo v ljubljanskih Križankah od danes do petka, 11. septembra, ob

peval Eros Ramazzotti. Njegov zaščitni znak so zvezdni dueti, zadnji v vrsti je Fino all'estasi, ki ga je posnel z Nicole Sherzinger. Izid novega albuma Noi pa je pospremila uspešna svetovna turneja Eros World Tour 2015. Njegov zvezdni repertoar vključuje duete s Tino Turner, Andreo Bocellijem, Cher, Anastacio, Joe Cockerjem, Lucianom Pavarottijem in Rickyjem Martinom. Oktobra 2014 je Eros Ramazzotti izdal dvojni album Terra Promessa 30th anniversary, na katerem so dobro znanne uspešnice: Adesso tu, Musica è, Se bastasse una canzone, Cose della vita, Un'altra Te, Più bella cosa. Bilo je namreč leta 1984, 3. februarja, ko je v kategoriji obetavnih glasbenikov na festivalu v San Remu nastopal mlad moški deškega videza in prepričljivo zmagal z danes legendarno pesmijo Terra Promessa. Sledila je nadvse uspešna mednarodna pot zvezdnika, pevca in glasbenika, ki ga prepoznamo po značilnem glasu, karizmatičnem nastopu in avtorskem podpisu, ki združuje romantične balade in pop rock uspešnice. Vstopnice: od 49,00 do 87,00 €.

Parni Valjak - ena najpopularnejših pop-rock skupin s prostora bivše Jugoslavije, 40 let delovanja praznuje z novo pesmijo, videospotom ter številnimi koncerti. V Sloveniji bodo nastopi v živo dosegli vrhunc v četrtek, 24. septembra, v ljubljanskih Križankah. Na glasbeni sceni je - s krajšo prekinjivijo med letoma 2005 in 2009 - za Akija Rahimovskega in ostale že 40 aktivnih in uspešnih let. V teh letih je skupina pustila neizbrisno sled

GLASBA - V Sloveniji septembra nekaj zanimivih koncertov

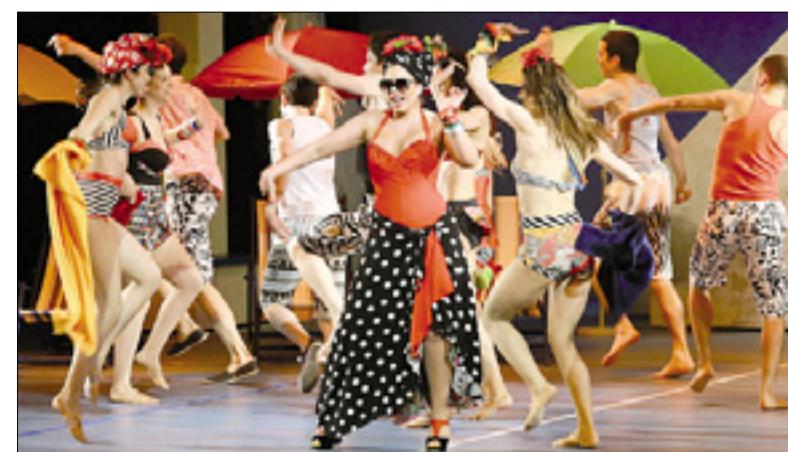
V Ljubljano prihaja Eros

Italijanski zvezdnik bo nastopal 22. septembra v Stožicah - V Križanke se vrača slovenski muzikal Mamma mia!

Muzikal Mamma Mia, a tudi nasstop italijanskega zvezdnika Erosa Ramazzottija, to sta aduta, ki ju septembra ponuja slovenska glasbena scena.

Muzikal Mamma Mia! ozivlja glasbeno zapuščino legendarne skupine ABBA. Vse od njegove premie-

gi. Po izrednem poletnem uspehu bodo Abbine uspešnice pod dirigentsko taktilko Patrika Grebla znova zadanele v slovenskem jeziku, za kar je z odličnimi prevodi poskrbel glasbenik in kantavtor Tomaž Domicelj. Predstave bodo v ljubljanskih Križankah od danes do petka, 11. septembra, ob

Slovenska inačica muzikala Mamma mia!, desno Eros Ramazzotti

re leta 1999 na West Endu v Londonu, si ga je v več kot 40 državah in 170 mestih po vsem svetu ogledalo prek 54 milijonov gledalk in gledalcev. Romantično zgodbo polno optimizma in življenske energije, ki se odvija na grškem otoku, pod režiserskim vodstvom Juga Radivojevića, izvaja 41-članska zasedba: Alenka Godec, Simona Vodopivec Franko, Damjana Golavšek, Uroš Smolej, Gojmir Lešnjak - Gojc, Marjan Bunič, Lea Barth, Matjaž Kumelj ter mnogi dru-

20. ur. Vstopnice: I. kategorija 28,00 €, II. kategorija 23,20 €.

Pero Lovšin - V organizaciji domačega Zavoda za turizem bo v Kranju v soboto, 12. septembra, veliki koncert Pero Lovšina in Španskih borcev; za koncert s pričetkom ob 20.30 je treba v predprodaji odštetiti le 8 evrov.

Eros Ramazzotti - Slovenijo bo septembra obiskal eden izmed redkih italijanskih glasbenikov, ki se lahko imajo za svetovne zvezdne. V dvorani Stožice bo v torek, 22. septembra, pre-

SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM - Novembra

Država v fokusu bo letos Francija

Enaintrideseta izdaja Slovenskega knjižnega sejma, ki bo od 25. do 29. novembra potekal v ljubljanskem Cankarjevem domu, bo v znamenju številnih obletnic, med njimi 150. obletnice rojstva založnika Lavoslava Schwentnerja, 90. obletnice rojstva pionirja slovenskega stripa Mikija Mustra in pesnika Cirila Zlobca, 70.-letnice revije Ciciban, 50.-letnice Trubarjevega antikvariatu, 40.-letnice Zulma in Ecole des Loisirs. Predvajali bodo sklop francoskih celovečernih risank, razstavili fotografiske portrete Louisa Moniera, francoskega duha pa bodo ponesli še v mestu.

Med letošnjimi novostmi organizatorji napovedujejo otroški festival knjige Cicifest, ki ga za predšolske otroke in osnovnošolce prirejajo v sodelovanju z javnimi zavodi ljubljanske mestne občine. Ambasador festivala je Primož Suhodolčan. Festival bo med drugim ponudil lutkovne predstave, delavnice in pogovore. Slovenski knjižni sejem bo letos s svojim programom obiskal tudi Kralje ulice na Metelkovi, zapornice v zaporu Ig in center CIRUS. Poleg tega letos začnejo s serijo avtorskih plakatov za sejem. Za 31. izdajo ga je pripravil Miki Muster.

Preglov jubilej počastili z dvema knjigama

Pri Mladinski knjigi so 70. rojstni dan mladinskega pisatelja, urednika in založnika Slavka Pregla proslavili z izdajo antologije kratkih zgodb za otroke in mladino ter delom Prerok na tankem ledu, ki prinaša Preglove eseje, pisma, mnenja o avtorjih in knjigi na Slovenskem. Delo po besedah urednika Andreja Blatnika daje dober vpogled v slovenski knjižni trg. Prerok na tankem ledu je izšel v zbirki Bralna znamenja, ki so jo po Blatnikovih besedah ustavili z namenom, da bi izboljšali razumevanje založniške dejavnosti doma in v tujini. Pregl je v predgovoru dela zapisal, da sodi v zanimivo generacijo: »Vse, za kar smo se borili, je propadlo, in vse, proti čemu smo bili, je zmagalo.« Kot je pojasnil na novinarski konferenci, so se denimo neuspešno borili proti prevladujočemu vplivu trga.

Antologija Pravljice za punce, fante in vse ostale pa zajema iz knjig, ki so izšle pri različnih založbah: Juha civiluha, Zvezda s čepico, Mala velika ribiča, Varja se pogovarja, Radovedne pravljice, Male oblačne zgodbe, Ujeti ribič, Priročnik za klatenje in Bojni zapiski mestnega mulca. Ilustracijo za naslovnico knjige je prispeval Marjan Manček, ki je ilustriral že Preglovo prvo slikanico Odprava zelenega zmaja. Knjigo bogatijo še ilustracije Kostje Gatnika, Damijana Stepančiča in pisateljevega sina Arjana Pregla. Spremno besedo je zapisal Peter Svetina.

Pisatelj, publicist, ekonomist in založnik Slavko Pregl je bil več kot 20 let zaposlen v Mladinski knjigi, bil glavni in odgovorni urednik Mladine, samostojni založnik, predsednik Društva Bralna značka, predsednik Društva slovenskih pisateljev in direktor Javne agencije za knjigo. Napisal je okrog 50 knjižnih del, ki so izšla v nekaj 10.000 izvodih in so prevedena v ducat tujih jezikov. (STA)

in razpon njenih poslušalcev je eden najbolj raznovrstnih; med njimi pa je ogromno tistih, ki jo spremljajo in poznajo že od vsega začetka. Člani skupine so vedno strmeli k najvišjim možnim standardom in publiku dajali absolutni maksimum. Nova pesem Norma Belle je še ena v vrsti njihovih potencialnih uspešnic. Z nalezljivim in čustvenim besedilom bo zagotovo ena najbolj zaželenih na ljubljanskem koncertu. Vstopnice: 28,00 €.

Siddharta - Zadnji odmeven septemberški koncert bo v Bazenu v Kranju, kjer bo v soboto, 26. septembra, (ob 22. uri) nastopila najuspešnejša in najbolj priljubljena slovenska industrial/rock glasbena skupina vseh časov, Siddharta, ki prav zdaj praznuje 20 let od svojega prvega koncerta, zato bo ta večer prav gotovo poseben. Predstavili bodo novo ploščo Infra, prav gotovo pa tudi vse stare Siddhartine uspešnice. Vstopnice: stojišče 15,00 €. (I.F.)

DOBERDOB - Stavba nižje srednje šole do začetka šolskega leta ne bo vseljiva

Učenci še ne morejo v nove šolske prostore

Doberdobski nižješolci tudi šolskega leta 2015/2016 ne bodo začeli v novih prostorih, na katere čakajo že celo večnost. Gradnja prizidka ob glavni šolski stavbi se je sicer že zdavnaj zaključila, tri nove učilnice pa še vedno niso vseljive. »Potreben sta še dve tehnični preverjanji. Ko ju bodo opravili, bo nižja srednja šola lahko končno zasedla nove prostore,« pravi doberdobski župan Fabio Vizintin, ki je avgusta upal, da bo koladacija novih učilnic nared že pred 14. septembrom oz. pred začetkom pouka, kar pa se žal ne bo zgodilo.

»Preveriti morajo še delovanje tovornega dvigala in delovanje protipožarnega sistema. Podjetje SB Impianti, s katerim sem stalno v stiku, mi je obljubilo, da mi bo pred zaključkom prihodnjega tedna sporočilo datum koladacije. Upam, da bo to držalo,« pravi Vizintin, ki ne skriva svojega nezadovoljstva: »Preveč je bilo zamud, preveč obotavljanja. Zdaj samo čakamo, da nam predajo šolske prostore in da jih nižja šola lahko zasede. Če bo šlo vse po načrtih, se bo to zgodilo v prihodnjih tednih. Nato bomo za nekatere malenkostne dopolnitve poskrbeli sami.«

Precej razočarana je tudi Sonja Klanjšček, ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob, ki izpostavlja, da se nižješolci že več let spopadajo s prostorskostiskom. »Pričakujemo, da bodo prostori v čim krajšem času na razpolago in da bo šolsko delo lahko steklo, kot bi moral. Primernih prostorov si ne želimo le jaz, ampak tudi osebje, starši in sami učencji, ki že več let delajo v »zasilnih razmerah«. Dokler ne bodo na razpolago nove učilnice v prizidku, bo en razred nižje srednje šole imel pouk v stavbi osnovne šole Prežihovega Voranca, kot je bilo v zadnjih letih,« je pojasnila Klanjščkova.

Stavba nižje srednje šole v Doberdobu

BUMBACA

ŠTANDREŽ - Vrtec Na železnih vratih bo kmalu tudi slovenski napis

Na dvoriščnih vratih vrtca v Štandrežu bo v kratkem visela tudi slovenska tabla. To je občinskemu svetniku Davidu Peterinu obljudila odbornica Silvana Romano, potem ko jo je opozoril, da je napis, ki vabi k zapiranju vrat, izključno v italijanskem jeziku. »V stavbi domujejo tako italijanski kot slovenski vrtec, zato bi bilo primereno dodati tudi slovensko tablo,« je napisal Peterin. Odbornica mu je takoj odgovorila: »Fotografijo table je posredovala jezikovnemu uradu, za namestitev bo skušala poskrbeti čim prej,« je povedal Peterin.

Tabla na dvoriščnih vratih vrtca v Štandrežu

GORICA - Projekt Factory

Priložnost je izkoristilo pet mladih podjetnic

Na novo pisarno opozarja tudi tabla

V sklopu projekta Factory se je v skupinsko pisarno v Ulici Garibaldi 9 v Gorici pred kratkim vselilo pet mladih podjetnic. Da razvijejo svojo podjetniško zamisel, bodo imele na voljo 12 mesecev, medtem pa jim bo prostore, ki so jih načrtovala Valentina Vidoni, Maria del Mar Aroca Aranda in Marzena Ciesielka, brezplačno nudila zadružna banka iz Manzana. S tovrstno investicijo želi bančni zavod spodbuditi in pospešiti mladinsko podjetništvo ter razvoj teritorija.

V lepo opremljene prostore v Ulici Garibaldi so se takoj vselile Anna Devecchi, Gio-

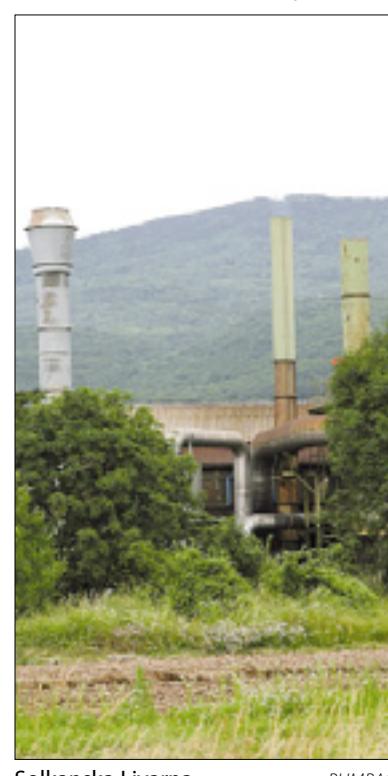
vanna Culot in Denise Giusto, ustanoviteljice podjetja LAM! (Look at me!), ki bo med drugim načrtovalo igrače za invalidne otroke. Poleg podjetja LAM! imata v Ulici Garibaldi svojo pisarno tudi mladi arhitektki Valeria Perco in Caterina Bigatton. »S projektom Factory želimo pomagati mladim podjetnikom in podjetnicam do 35. leta, da svoje ideje razvijajo znotraj dežele. Gre za pospeševalnik mladinskega podjetništva, s katerim si med drugim želimo novih sinergij in sodelovanja,« pravi pobudnik projekta Factory Carlo Piemonte. (av)

GORICA - Občani se pritožujejo

Spet smrди

Zveza Legambiente domneva, da se smrad širi iz Livarne - Zahtevajo meritve

Včeraj zjutraj naj bi v različnih predelih Gorice ljudje zaznali neprijeten vonj. Predstavniki zveze Legambiente so prepričani, da je smrdele po formaldehidu, in domnevajo, da bi bil smrad lahko posledica obratovanja solkanske Livarne. »Danes (včeraj, op.ur.) se je več občanov pritožilo zaradi smrda, ki ga ni bilo občutiti le v severnem predelu Gorice, ampak celo pri železniški postaji v južnem delu mesta. Domnevamo, da se smrad širi iz Livarne. Stanje se je sicer v primerjavi s preteklostjo nekoliko izboljšalo, saj so pred leti solkanski obrat posodobili, kljub temu pa nas je v vročih poletnih dneh marsikdo opozoril na smrad po formaldehidu,« pravijo v zvezi Legambiente. »Prav zaradi tega še enkrat zahtevamo objavo izsledkov čezmejnih meritev onesnaženosti zraka. Okoljska agencija ARPA FJK je namreč leta 2012 napovedala, da bo skupaj s slovensko agencijo za okolje pripravila čezmejno študijo, s katero bi podrobnejše preučila učinke izpustov solkanske Livarne. Minilo je več let, problem je še vedno prisoten, čeprav v manjši meri, podatkov pa ni nikjer,« ugotavljajo pri zvezi Legambiente. (av)

Solkanska Livarna

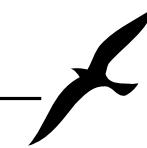
BUMBACA

SLOVENSKE ŠOLE »Zorni kot študentov je malo drugačen«

»Izjave predstavnikov Sindikata slovenske šole v dobrni meri držijo, zorni kot študentov pa je nekoliko drugačen,« pravi 24-letna Mateja Nanut iz Štandreža, nekdanja dijakinja pedagoškega liceja S. Gregorčič iz Goricce in študentka na Univerzi v Vidmu, kjer dokončuje študij vzgojnih ved. Povod za govor je bil članek o vprašanju kadrovanja učiteljev slovenskih osnovnih šol in vrtcev, ki smo ga objavili v prejšnjih tehnih: tajnik SSŠ Joško Prinčič je izrazil bojazen, da bi se dolgoročno slovenske šole lahko soočile s problemom pomanjkanja osebja, opozoril pa je tudi na vprašanje priznavanja slovenskih diplom v Italiji in na »pomanjkljivosti« študijskega programa za bodoče učiteljev slovenskih šol in vrtcev, ki ga ponuja Univerza v Vidmu.

»Morda se motim, vendar nimam občutka, da bi se slovenske šole lahko znašle v težavah zaradi pomanjkanja osebja. Na »slovenskem« oddelku vzgojnih ved v Vidmu nas je trenutno deset, ki dokončujejo študij, precej bivših zamejskih dijakov pa predšolsko vzgojo in razredni pouk študira v Sloveniji,« pravi Nanutova. Kako pa poteka izobraževanje bodočih učiteljev v Vidmu? »Po novem traja študij pet let. Kdor ga zaključi, je habilitiran za poučevanje v vrtcih in osnovnih šolah. Ti: »slovenski kurikul« za razliko od italijanskega predvideva en izpit v slovenskem jeziku letno - sicer od 2. letnika dalje - in delovno prakso na slovenskih šolah. Iz jezikovnega vidika je torej študij res nekoliko pomajkljiv, k sreči pa imamo za slovenščino dobre profesore. Slovenčine je v Vidmu manj, kot so jo imeli študentje ukinjene slovenske sekcije na tržaški univerzi, kjer je trajal študij štiri leta. V Trstu pa je bilo za slovenski jezik tudi več povpraševanja. Marsikdo se po zaključeni višji šoli zdaj odloča za študij v Sloveniji, na primer v Kopru, v Vidmu nas je posledično malo. Če bi več ljudi izkoristilo možnost šolanja v slovenskem jeziku na Univerzi v Vidmu, bi bila tudi ponudba širša,« meni Mateja Nanut. Ker je v Vidmu izpitov v slovenskem jeziku le za peščico, bi se lahko na to študijsko smer vpisali tudi študentje, ki slovenščine sploh ne obvladajo ali se je šele začenjajo učiti. »Res je,tega ne preprečuje noben pravilnik. Da bi zagotovili določeno raven obvladovanja slovenskega jezika, bi morali kot predpogoj za vpis denimo predvideti diploma, ki jo je izdala slovenska višja šola,« ocenjuje študentka. Na Univerzi v Vidmu se torej »slovenski oddelek« vzgojnih ved bolj malo razlikuje od italijanskega. Kljub temu pa študentje, ki izberejo slovenski »kurikul«, niso habilitirani za poučevanje na italijanskih šolah. »Potrebno se je vpisati v 6. letnik, opraviti »zamujene« izpite in prakso na italijanski šoli,« potrjuje Nanutova.

Glede vprašanja priznavanja slovenskih univerzitetnih diplom v Italiji naša sogovornica izpostavlja, da so razlike med študijskimi programi italijanskih in slovenskih univerz precejšnje. »Pravilno bi bilo, da bi bile diplome priznane v obeh državah, pred tem pa bi bilo treba tudi poenotiti programe. V Sloveniji imajo denimo več prakse in manj teoretičnega študija kot mi. Teme, ki jih obravnavamo, in izpit, ki jih opravljamo, so različni. V Vidmu precej delamo tudi na birokratskih zadevah, ki so povezane z delovanjem šol v Italiji, v Kopru in Ljubljani teča ni. Skratka, da bi bile diplome enakovredne, bi bilo treba po mojem mnenju tudi poskrbeli, da bi bila študija med sabo primerni. Soglašam, da je slovenščina ključna, po drugi strani pa mora učitelj na slovenski šoli v Italiji dobro obvladati tudi italijansko,« je prepričana Mateja Nanut, po kateri je največja težava, s katero se soočajo bodoči učitelji, predvsem birokracijo. »Zakoni se stalno spreminja, težko je slediti vsemu, zmeda je precejšnja. Kar najbolj pogrešamo je referenčna oseba, na katero bi se lahko obrnili: dobro bi bilo imeti urad, ki bi služil kot povezava med univerzo in šolo.«

KROMBERK - Skulptura Janeza Boljke Mipovega bika odpeljali, stal bo pred borzo v Ljubljani

Umetnino je na dražbi kupil predsednik uprave Borzaposredniške družbe Ilirika

Bronasti kip bika, ki je doslej stal pred poslopjem Mipa v Kromberku pri Novi Gorici, bo poslej krasil območje na Bavarskem dvoru v Ljubljani, kjer stoji Ljubljanska borza. Skulpturo Janeza Boljke so v ponedeljek že odpeljali iz Kromberka. Umetnino, ki jo je prodajal stečajni upravitelj Mipa Miroslav Benedejčič, je pred časom na dražbi kupil predsednik uprave Borzaposredniške družbe Ilirika Igor Štemberger. Ta je STA povedal, da se je za nakup skulpture odločil, ker bik ponazarja rastoče trende na borzi in zato sodi na mesto pred njo.

»Zdela se mi je dobra priložnost za nakup te umetnine. Z njo želimo poskrbeti tudi za urejen videz območja pred stavbo, v kateri je borza,«

je še dejal Štemberger. Za postavitev kipa se je že dogovoril z Mestno občino Ljubljana in pričakuje, da bo izvedena v roku dveh ali treh tednov. Ob tem je omenil manjše težave s pridobivanjem soglasij nekaterih etažnih lastnikov, vendar bo tudi to do ureditve Bavarskega dvora rešeno, je prepričan novi lastnik skulpture.

Zakup bika je Štemberger odšel 89.350 evrov, skupaj z DDV je njegova cena narasla na 115.000 evrov. Poleg tega je za novo postavitev načrt poseben podstavek, z ureditvijo okolice pa bo celotna investicija narasla na okrog 180.000 evrov. Do postavitev na novi lokaciji bo skulptura počakala v delavnici Romana Kamška v Gradu pri Komendi.

Mipov bronasti bik

Soča in veliko več

V Škocjanu bodo v sredo, 16. septembra, odprli razstavo »Isonzo e oltre: fra natura, paesaggio, storia, tradizioni e leggende«, ki jo prireja združenja Ambiente 2000. Ob fotografijah in posnetkih smaragdne lepotice bodo v prvih treh dneh razstave potekala tudi predavanja, ki se bodo začela ob 18. uri. Govor bo o Soči in o številnih drugih temah, ki so povezane z naravo in ekologijo. Razstava bo na ogled v palači De Fabris v Ulici Verdi, odprtji jo bodo ob 16. uri. Na ogled bo do 20. septembra.

Prometna varnost v Tržiču

Varnost pešcev in ostalih udeležencev v prometu je cilj ukrepov, ki jih bo tržiška občina v kratkem izvedla na nekaterih križiščih v mestnem središču. Na križišču med Drevoredom San Marco ter ulicama Bixio in Carucci bodo obstoječe semaforje premaknili oz. jih nadomestili z novimi (naložba znaša 4.000 evrov), semaforje in zvočne semaforje pa bodo nadomestili tudi v Ulici Cosulich, na Drevoredu San Marco, na Drevoredu Verdi in v Ulici Boito. Občina bo v nove naprave vložila 17.000 evrov.

Turizem za vse

Podpredsednica goriške pokrajine Mara Černic bo ena izmed članic odbora, ki bo vodil državni študijski center za dostopni turizem »Centro studi nazionale turismo per tutti«. Ustanova bo skrbela za promocijo in izvajanje projektov, ki bodo namejeni razvoju turizma in kulturnih pobud za ljudi s posebnimi potrebami. Sedež ustanove bo v mestu Asti.

Ustvarjalna delavnica

V knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja v Novi gorici bo danes ob 17. uri ustvarjalna delavnica za odrasle v okviru občinskega praznika. V sklopu »Literarnih četrtek« bo jutri ob 18. uri predstavitev knjige Toneta Partljiča »Sebastjan in most: mala nočna kronika«; več na www.ng.sik.si.

Festival kreativne glasbe

V Šmartnem bo med 10. in 12. septembrom potekal 5. festival kreativne in improvizirane glasbe. Jutrišnji program se bo začel v galeriji Hiše kulture ob 19. uri z odprtjem razstave jazz fotografij Jožeta Požrla, ob 20. uri bo v cerkvi sv. Martina koncert Sáma Kutina in Ane Kravanja, ob 21. uri pa bo v Hiši kulture koncert Jazz Podium. Igral bo kvartet Andree Gullija.

GORICA - Razstava del varovancev centra CISI Umetnost raznolikosti je ponovno na ogled

Z odprtja razstave v Kulturnem domu

V petek so v goriškem Kulturnem domu odprli likovno razstavo Diversarte. Razstavljenih je nekaj desetin slik, ki so jih izdelali varovanci CISI, konzorcija za osebe s posebnimi potrebami, ki obiskujejo dnevno središče v Ulici Palladio v Severni mestni četrti.

Gre za osebe s težjimi oblikami invalidnosti, ki izvira v glavnem iz cerebralne paralize, njim pa se posvečajo znana imena krajevne likovne scene. Enkrat tedensko se več mesecev družijo na jutranjih delavnicah in se dogovarjajo o vsebinah ter tehnikah, nizajo na platna in polisterol različne barve in gradiva ter opremljajo slik z najrazličnejšimi vsebinami – od figurativnih do abstraktnih. Pomagajo jim vzgojiteljice, ki razumske in motorične odtenke svojih varovancev dobro poznajo.

Več ali manj »okorna« telesa v primeru spastične tetraplegije, dawnovega sindroma, vedenjskih motenj ali gibalne razpršenosti imajo z opisanimi pristopi možnost izražanja in projekciranja v prostor svojih barvitih doživljajev. Velja tudi obratno: s slikarskim oblikovanjem pokrajine, predmeta, okoljskih pojmov, ki si jih zamisliti posamezni mentor, se učijo povezovanja izrazov s sicer namišljeno stvarnostjo, saj jim je pogosto onemogočeno, da bi imeli resnične izkušnje: na primer vožnjo z žičnico v gorski svet, ribarjenje na čolnu, oblikovanje snežaka, kepanje, plavanje v jezeru itd.

Pogosto imajo invalidna telesa povsem jasne gibalne obrazce, ki pa jih ne morejo uresničiti zaradi jeklenega oklepa, ki izvira iz pokvarjenih ali uničenih živčnih celic. Preko drobnih risarskih in slikarskih gibov pa lahko upodobijo tudi veliko dinamiko. Se pravi, da upodabljajo nekaj, česar ne bo

do sami nikoli mogli doživeti v stvarnosti, zrcali pa se v njihovi zavesti kot povratna informacija s pobravne površine. Zapleteno, a celotno človekovo dojemanje vključno z ozavedenjem je kompleksno in večplastno. Če kaj s tem v zvezi opazimo navadni ljudje in ne le nevrologi, potem izvira to znanje iz sveti prizadetih tel.

Razstava Diversarte gosti Kulturni dom že nekaj let in jo namerava tudi v bodoče. Tako je povedal v uvodnem pozdravu predsednik Igor Komel. Gre za prireditve, ki se okvirja v dejavnost, kakršno je risanje Sonca miru ali so tudi druge človekoljubne pobude. Za njim je posegel koordinator dnevnega centra v Palladijevi ulici Vito Dalò. Med zahvalami pomočnikom in umetnikom je opozoril okrog 50 udeležencev, staršev, sorodnikov, vzgojiteljsko in tehnično osebje na posvetitev letosnje razstave. Za veliko otožnostjo so se mu pridružili s spominom na vzgojiteljico in animatorko prav razstavne dejavnosti Germano Caldiraro, ki je nenadoma preminula pred manj kot letom dni.

Predsednik CISI Silvano Buttignoni je pohvalil opravljeno delo in dejal tisto, na kar so pomisili številni prisotni, in sicer da razstavljeni slike silijo v preseganje pietnega občudovanja napora pogosto zanemarjene niše ljudi, ker gre v mnogih primerih za lične izdelke, ki jih lahko mirno obešamo v stanovanja in delovna mesta. V tem smislu jih je tudi mogoče nabaviti za skromne zneske, s katerimi nato vsako leto nabavijo razne vrste barvic, lepenko, papir, enostavne okvirje. S pozdravom in izražanjem pripravljenosti na nadaljevanje dejavnosti tudi v novi delovni sezoni se je v imenu skupine umetnikov združenja Crali odzvala njegova predstavnica. (ar)

FORUM ZA GORICO - Nov niz srečanja Začeli bodo z razpravo o goriški kulturni ponudbi

Soočenje med prireditelji raznih pobud bo v torek ob 18. ur

Goriški kulturni Forum je na tiskovni konferenci napovedal srečanja, ki jih namerava prirediti v naslednjih dveh mesecih. V sovočju s pomladnimi vsebinami se bo nadaljeval niz predavanj in predstavitev knjig, ki obravnavajo dogajanja v prejšnjem stoletju.

Prvega srečanja se bo 15. septembra ob 18. uri na sedežu v Ascolijski ulici udeležilo sedem oseb, ki se na Goriškem ukvarjajo z različnimi kulturnimi prireditvami sezonskega, večnevnega in publicističnega značaja. Preverjali bodo svoje ponudbe in ostalih operatorjev, da bi poiskali in morda izlúčili skupne točke. Ne gre za odpovedovanje lastnim projektom, temveč za njihovo usklajevanje, morda povezovanje in uravnotešeno financiranje. Eden od vidikov, ki razdvajajo, se tiče izbire v prid velikih letnih enkratnih dogodkov, ki Goričko, Krmn, Tržič, Gradež in njihovo ponudbo širijo v srednjeevropski prostor, ali v prid množično manj znanih dejavnosti, ki pa so usmerjene v osnovno raziskovanje. Nedavno tega sta se s tem v zvezi soočala na omrežju zgodovinar Silvano Cavazza in šolnik Alessio Sokol. Njuna izhodišča bodo obogatili Igor Komel (Kulturni dom), Roberto Covaz (časnikar), Adriano Ossola (éStoryia) Renzo Furlano (Cormonslibri) in Dario Stasi (Isonzo Soča).

Srečanje bo že prihodnji torek ob 18. uri.

Na razdaljo dveh tednov bo v septembru in s sodelovanjem mestne sekcijske

Vsedržavnega združenja partizanov predstavitev knjige z naslovom (v prevodu) *Fascistični raziseri*. Po nadaljnjih dveh tednih bo potekal razgovor o Veliki vojni ob meji, in sicer o avstrijskih Italijanah ter obmejnem občestvu; sodeloval bo Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja. Sredi oktobra bo izvedenec istega Inštituta priklical naciščno nasilje in zatiranje na Primorskem v letih 1943 – 1945. Ob koncu oktobra bo izjemoma v Kulturnem domu konferenca s koncertom na temo Odklanjanju vojno – mirovništvo, zavračanje vojaške službe, dezerterstvo, uporništvo.

U mestno je poudariti, da opisani niz srečanj, podobno kot v prejšnji sezoni, ne predvideva nikakršnih stroškov kot dokaz dejstva, da je mogoče oblikovati in izvesti kulturne pobude brez vsakršnega proračuna. Obveščanje je brezplačno, gostje ne zahtevajo honorarja, prostor pa je itak tam, kjer je, pa naj bo prazen ali poln. Nekatere druge dejavnosti nasprotno požrejo tisoče evrov, zaradi česar je bila na tiskovni konferenci podprtana umestnost nekakšnega kulturnega usklajevalnega organa, ki bi na pokrajinski ravni uravnotešal dodeljevanje sredstev. Razkorak dosega včasih tridesetkratno vrednost od 1.500 do 45.000 evrov. Prav je, da se v kulturo vlagajo redno in uravnotešeno, kar sicer ne pomeni uravnivočke, temveč upoštevanje rednega delovanja, kakovosti ponudbe, dotoka publike... (ar)

DIJAŠKI DOM - Jutri Prireditev ob zaključku poletnih kampov

V Dijaškem domu Simona Gregorčiča v Gorici bo jutri potekala že tradicionalna zaključna prireditev vseh poletnih programov, ki so jih v domu izvedli med poletnimi počitnicami. Skoraj 180 udeležencev od 4. do 14. leta starosti je namreč lahko v poletnih mesecih obiskoval različne poletnje kampe. Vsak teden je poletni program obiskoval med 50 in 60 otrok, ki so prihajali iz različnih krajev, od Romjana in Doberdoba do Števerjana in Štandreža. Največ pa je bilo otrok iz Gorice. Tako po koncu pouka sta potekala kamp »English in action« (košarka in angleščina) ter »Jezikovni kamp«. Za nekaj bolj ustvarjalne stabe na voljo »Foto - video kamp« in »Muzikal kamp«. Tisti, ki so bili v počitniškem obdobju zgožljivi sprostitve, pa so se lahko zabavali v »Relax kampu«. Vse tedne je bil za najmlajše na voljo »Pikin kamp«, kjer so lahko počeli razne vragolije, ustvarjali ter skozi igro usvajali jezik in različne spremnosti. Tako se je v Dijaškem domu odvijala cela paleta dejavnosti, s katerimi se bodo v četrtek ob 19. uri predstavili na zaključni prireditvi. Z združitvijo vseh dejavnosti so namreč pripravili krajšo pravljico »Ledeni kraljestvo«, ki bo dodatno

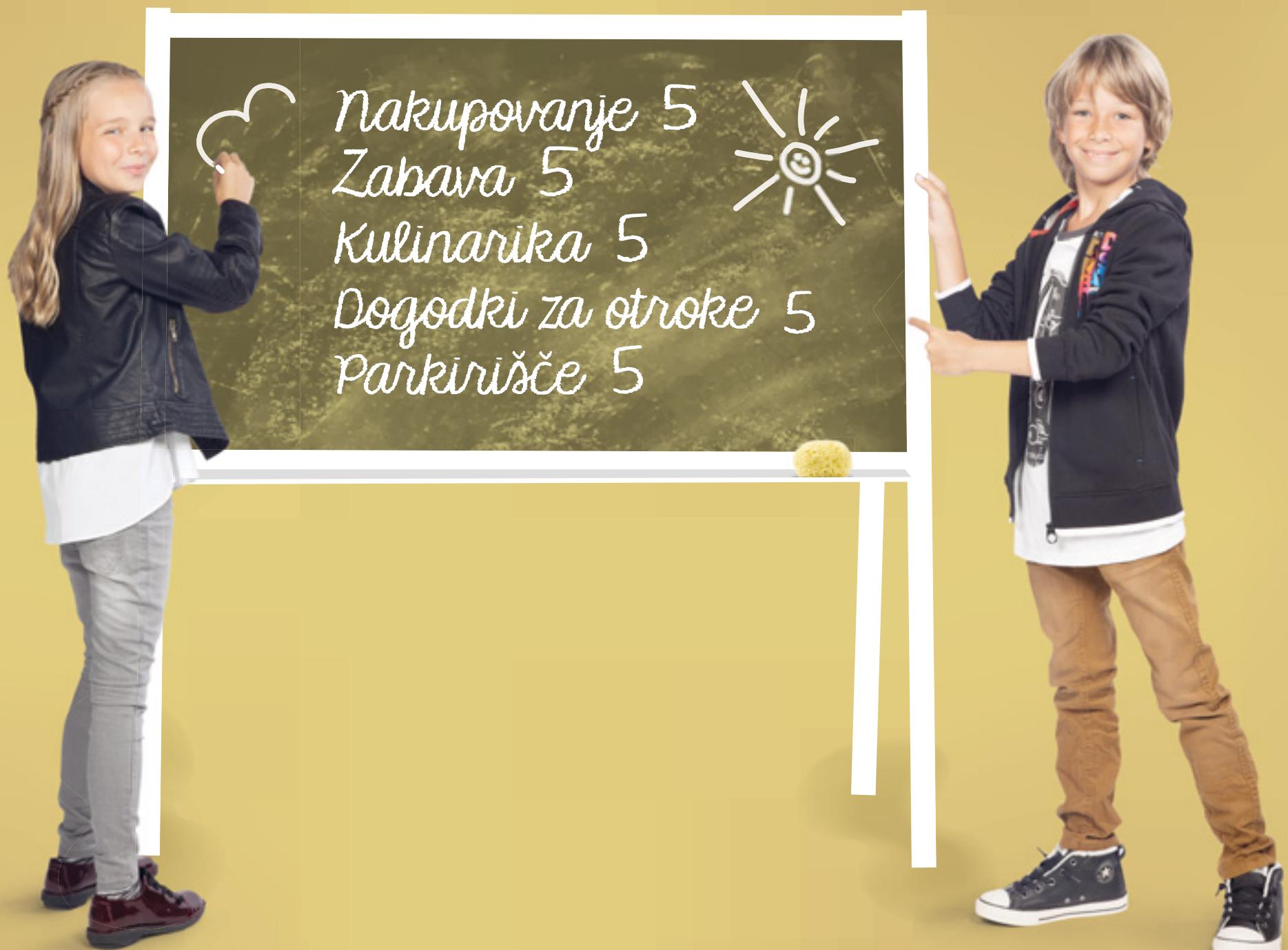

obarvana s plesom in gledališkimi inserti. Predstavili bodo izdelke, ki so jih posneli med foto-video delavnico ter kratek predstavitev film o letovanju srednjoročcev v Celovcu. Tako se bodo čisto po svoje poslovili od brezskrbnih poletnih dni. Po programu je predvidena tudi družabnost za vse, za udeležence in starše, kuharica Marina pa bo poskrbela za večerjo. Informacije na tel. 0481-533495.

Naj se QL šola začne v Qlandii

Vračamo
jesenske
nakupe
7.000
EUR

od 1. 9.
do 30. 9.
2015

Sodelujte in se potegujte za vračilo nakupa do 40 eur!

V vsakem izmed nakupovalnih centrov Qlandia bomo 4 tedne zapored izžrebanim kupcem katere koli trgovine ali lokala **vrnili vrednost nakupa do 40 €**. V nagradni igri lahko sodelujete s svojim računom ali z odgovorom na nagradno vprašanje na spletni strani.

Nova Gorica • Kranj • Kamnik • Maribor • Ptuj • Novo mesto • Krško

www.qlandia.si

NOVA GORICA - Sezona Kulturnega doma »Ne želimo jamrati, iščemo nove izzive!«

Klub finančni krizi, ki je neizbežno zaznamovala tudi delovanje javnih kulturnih zavodov, so v novogoriškem Kulturnem domu za novo sezono 2015/2016 pripravili bogat program, kateremu so celo dodali nekaj novosti. Na svoje dogodke si zelo želijo pritegniti več občinstva iz sosednje Gorice in iz celotne Furlanije – Julijanske krajine, zato so zgibanko o programih letosnje, 35. koncertne sezone, izdali tudi v italijanščini.

»Že nekaj časa usihajo sredstva ministrov za kulturo, letos so začela usihiati tudi občinska sredstva, na programih se je občinski proračun skrčil kar za 20 odstotkov, kar je bil za nas hud udarec. Toda ne želimo jamrati, iščemo nove izzive,« poudarja direktorica novogoriškega Kulturnega doma Pavla Jarc. Nastalo situacijo so slutili že nekaj let prej, zato so se že tedaj prijavljali na razne razpisne, vedno bolj se povezujejo tudi z drugimi društvji in zavodi, trudijo se tudi s trženjem svojih prostorov.

»Glasba in likovna umetnost ne poznata jezikovnih ovir,« pravi, Jarčeva, ki priznava, da so bila pričakovanja ob padcu fizične mjeje med državama prevelika. »Povezovanje obeh prostorov se ni kar zgodilo, veliko napora bo še treba vložiti v to,« opozarja. Glasbenih abonentov iz sosednjega prostora so doslej našeli le na prste ene roke, s ciljnim razdeljevanjem nove zloženke v italijanščini si v novi sezoni obetajo več obiska, tudi zato, ker so po besedah direktorice cene glasbenih abonmajev pri njih za italijanske razmere zelo ugodne.

In v novi sezoni bodo imeli v novogoriškem Kulturnem domu res kaj ponuditi: glasbeni abonma prinaša osem koncertov, usmerjenih pretežno v orkestralno glasbo, med gosti so tudi slovenska Capella Istropolitana, ki velja za enega izmed najboljših godalnih orkestrov na svetu. Vpis za nove abonente trajal do 2. oktobra. Letošnji cikel Glasbene harmonije prinaša na grad Kromberk niz treh koncertov komorne in solistične glasbe, trije koncerti se bodo zvrstili tudi v okviru letošnjega cikla Dnevi stare glasbe. Prva letošnja novost bo zazna-

Zgibanke so pripravili v dveh jezikih KM

movala prav glasbene vode: Oktober Jazz prinaša pet koncertov na različnih lokacijah, tudi v goriškem Kulturnem domu. Tudi letos pa ne bodo manjkali izvenabonmajski koncerti, naj med njimi izpostavimo le izvireni slovenski muzikal Cvetje v jeseni, na sporednu bo novembra, ki je doslej požel izjemno zanimanje občinstva.

Druga letošnja novost, ki v novogoriškem Kulturnem domu dopolnjuje ponudbo glasbe, filma in likovne umetnosti, so mesečna večerna pogovorna srečanja Potohodci. Septembrski gost bo Matevž Lenarčič, slovenski pilot, alpinist in fotograf, oktobra bo knjiga Darovi minevanja predstavila Manca Košir z gosti.

V novogoriški mestni galeriji se bo v novi sezoni zvrstilo osem razstav, priložnost bodo dobili umetniki mlajše in srednje generacije in tisti, ki so povezani z goriškim prostorom. Konec novembra in začetek decembra bo omenjena galerija že tradicionalno gostila mednarodni festival medijskih umetnosti Pixelpoint.

Tretnja novost, ki jo v letošnji sezoni uvaja kulturni dom, sodi med filmsko ponudbo. Gre za nov filmski sklop Komedia na platnu, ki dopolnjuje dosedanje uveljavljeno in izjemno obiskano filmsko gledališče. Slednjemu so letos zaradi povpraševanja poleg petkovega namenili dodaten, torkov termin. Novogoriški kulturni dom se prvič vključuje še v mednarodni filmski festival za otroke in mlade Film na oko, v mali dvorani pa se bo ob petkih znova vrtel Filmski vrtljak, ki bo otrokom prinesel najmanj 19 skrbno izbranih animiranih in filmskih poslastic. (km)

NOVA GORICA Miranu Rustji in skupini BridA Bevkova nagrada

Najvišja nagrada, ki je bila podljena ob letošnjem prazniku novogoriške mestne občine, je nagrada France-ta Bevka. Prejela sta jo zavod za sodobno umetnost BridA ob bližajoči se 20. obletnici delovanja skupine in glasbeni pedagog Miran Rustja za dolgoletno delo na področju ljubiteljske in profesionalne kulture, ki ga je zaznamoval z izjemnimi dosežki.

Zivljenje Mirana Rustje je zaznamovala glasba. »To mi je bilo položeno v zibelko,« pravi nagrajenec, ki ni le glasbeni pedagog in zborovodja, temveč tudi skladatelj, pesnik in pisatelj. »To je vse povezano med seboj. Samo načini izražanja so drugačni,« pojasnjuje Rustja in obenem priznava, da je glasba njegova prva ljubezen in tudi način življenja. »Pri osemnajstih letih, ko sem že začel voditi pevske zvore, se mi ni niti sanjalo, da bom kasneje tudi sam pesnil ...« se spominja letošnji prejemnik nagrade Franceta Bevka, ki trenutno vodi šest pevskih zborov. »Zveni nekoliko pretirano, moram priznati, da v resnici tudi je,« na pol resno pristavlja sagogovernik. »Pevske vaje imam redno vsak večer in to se vleče redno že 37 let, ne poznam prostega večera in prostega večera. Torej, res je, glasba je način življenja,« zaključuje Miran Rustja.

Letošnja dobitnica nagrade Franceta Bevka je tudi skupina BridA, ki se je uspela uveljaviti tako doma kot v tujini. Sestavlja jo Sendi Mango, Tom Kerševan in Jurij Pavlica. »Na domačem igrišču je najtežje "igrati", ker je pritisik publike zelo močan, smo pa zelo veseli, da nagrada prihaja iz domačega kraja,« pravi Sendi Mango in dodaja: »V tujini se je veliko težje prebiti do nekih renomiranih prostorov kot so muzeji in večje galerije. Doma nas, morda ker nas že poznajo, samodejno vključujejo v kakšne večje pregledne razstave.« Skupina BridA se trenutno pripravlja na nov projekt: »Konec meseca potujemo v Anglico, z novo produkcijo novega projekta smo vključeni v festival And, ki je podprt tudi s strani Evropske unije,« napoveduje Sendi Mango. (km)

Danes praznuje v Jamljah

Patricia Radetič

50. rojstni dan.
Obilo zdravja in sreče ji želita
sestra in brat z družinama

Čestitke

PATRICIJA iz Jamelj danes okrogla leta slavi. Veliko sreče in zdravja ji želimo vsi, ki smo z njo v Trstu preživeli mnoge delovne dni.

Izleti

ZDruženje prostovoljnih krvodajcev iz Sovodenj organizira izlet »Ptuj in lepote vinske dežele« v nedeljo 20. septembra; vpisovanje in informacije po tel. 340-3423087 (Paolo).

UPOKOJENCI DOBERDOB organizirajo v soboto, 3. oktobra, enodnevni avtobusni izlet »Potepanje po Prlekiji in Prekmurju«. Informacije in vpisovanje do 10. septembra v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni Peric (0481-78000), pri Milošu (tel. 380-4203829).

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ vabi na enodnevni izlet Okusi Prlekije in baročni Varaždin, ki bo potekal v nedeljo, 13. septembra. Za informacije in rezervacije po tel. 347-9748704 (Vanja) in 0481-20678 (Božo).

SPDG vabi v sklopu pobude Kekčeva pot (lažji pohodi namenjeni otrokom in družinam) na izlet na Mali Golak na Trnovski planoti v nedeljo, 13. septembra. Zbirna točka bo parkirišče pri (bivšem) mejnem prehodu Rdeča hiša v Gorici ob 8.45. Odhod z lastnimi prevoznnimi sredstvi ob 9.00. Za podrobnejše informacije in prijavo po tel. 347-6220522 (Fanika) ali fanika@spdgd.eu.

Prireditve

DIJAŠKI DOM sporoča, da bo zaključena prireditev vseh poletnih kampov v četrtek, 10. septembra, ob 19. uri v Dijaškem domu. Na programu bo muzikal, predstavitev dejavnosti, ogled slik in družabnost. Informacije po tel. 0481-533495 od 8.30 do 15.30 ali www.dijaskidom.it.

V GORICI: v občinskem parku bo v četrtek, 10. septembra, ob 20.30 prireditev »Poesia & poesia«, nastopali bodo goriški pesniki in kantavtor Gino Pipia z glasbeno skupino »I Trovieri«.

V TRŽIČU v sklopu niza »Settembre Monfalconese«: 10. septembra ob 17.00 v beneški palači bo športno-solidarnostni večer za Afriko. Informacije po tel. 0481-494210 (Elena Orsi).

V LOKALU HIC CAFFE' v Ul. don Bosco 165 v Gorici bo v petek, 11. septembra, ob 18. uri predstavitev knjige »Che male c'è« avtorice Gaie Baracetti. Informacije po tel. 349-6931585 (Serenella Ferrari) ali hic-caffè@libero.it.

VZPI-ANPI GORICA IN GORIŠKI AVL vabita na slovesnost ob odkritju table v spomin na ustreljene slovenske in italijanske antifašiste in partizane na med decembrom 1943 in aprilom 1945 v soboto, 12. septembra, ob 17. uri na Trgu delle Milizie v goriškem grajskem naselju.

30. SOŠKA REGATA, ki je bila sprva napovedana za 6. september, je bila zaradi visokega vodostaja reke odložena na nedeljo, 13. septembra. Start bo ob 11. uri izpred čolnarne Kajak kluba Soške elektrarne v Solkanu, cilj v Podgori, kjer bosta tudi druženje in nagrajevanje. Obvezna oprema zaobjema celado, rešilni jopič, veslo; staršina znaša 15 evrov, oproščeni so je mladi po 12. letom starosti.

Obvestila

SEKCIJA PROSTOVOLJNIH KRVDAJALCEV IZ SOVODENJ vabi na »Baklado 2015« v soboto, 12. septembra. Zbirališče bo ob 19.30 na travniku ob kulturnem domu Jožef Češčut, prehajena pot po vaških ulicah bo dolga približno 1,5 km. Sledila bo pogostitev za vse udeležence. Nabrani prispevki bodo namenjeni hospicu »Via di Natale« pri onkološki bolnišnici CRO v Avianu.

DEŽELNA KMEČKA ZVEZA vabi odbornike tržaške, goriške in videmske pokrajine na sejo glavnega sveta, ki bo v četrtek, 10. septembra, ob 20. uri v dvorani Zadružne kraške banke-ZKB na Opčinah v Ul. Ricreatorio 2 s sledenjem dnevnim redom: sporočila predsednika, obisk vsedržavnega predsednika Konfederacije kmetov Italije Dina Scanavina, priprava posvet »Teritorij kot usoda«, organizacijska vprašanja, razno.

MLADINSKI DOM: sporoča, da bo v četrtek, 10. septembra, ob 18. uri informativno srečanje ob začetku nove šolske sezone v Ul. Don Bosco 60 v Gorici. Ob zadostnem številu vpisov bo letos potekal pošolski pouk tudi za otroke osnovne šole. Informacije po tel. 0481-280857 ali 366-6861441.

KD ANAKROUSIS, KD SKALA IN PUB SKALA iz Gropade pri Trstu organizirajo v soboto, 12. septembra, ob 20. uri »Pigblues party«. Tradicionalni žar, prasiček na ražnju po sardinsko, kvalitetno pivo in okusne palačinke. Blues koncert: Franco Toro (kitara) in Manilo Mazzetti (orglice). Vstop prost, ob slabem vremenu bo prireditev na pokritem v bližnji dvorani KD Skala v Gropadi.

AŠZ DOM obvešča, da bo vadba v novi sezoni potekala po sledenjem urniku: Športni vrtec (letniki 2010, 2011 in 2012) pon. in čet. 15.30-16.30 s pričetkom 1. oktobra, vodi prof. Dražen Grbac. Mikro-minibasket (letniki 2007, 2008 in 2009) pon. in čet. 16.30-17.30 s pričetkom 1. oktobra, vodi prof. Dražen Grbac. Minibasket (letniki 2004, 2005 in 2006) torek in sreda 16.45-18.30 ter petek 16.45-18.15 s pričetkom 15. septembra, vodi prof. Dražen Grbac. Under 14 (letniki 2002 in 2003) pon. 17.30-18.00, torek 18.30-20.30, sreda 18.30-20.00, četrtek 19.00-20.30 s pričetkom 14. septembra, vodi Jan Zavratnik. Under 16 (letniki 2000 in 2001) torek 18.30-20.30, sreda 18.30-20.00, čet. 17.30-19.00, petek 18.15-19.45 s pričetkom 15. septembra, vodi Jan Zavratnik. Cheerleading za osnovnošolce/ce ob pondeljkih 17.30-19.00 s pričetkom 14. septembra, vodi Andrej Nedeljkovič. Za ostale informacije po tel. 329-2718115 (David Ambrožič: pon. pet. 16.00-19.00) ali domgorica@gmail.com.

V GORICI: v Kulturnem centru Lojze Bratuž se do 13. septembra odvija 34. Mednarodni natečaj violine. Pobuda v priredbi kulturnega združenja Rodolfo Lipizer. Več na www.lipizer.it.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Wanda Dela Pietra vd. Mancuso iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

DANES V GRADIŠČU: 9.20, Laura Favero por. Bertogna iz kapele pokopališča v stolnico in na pokopališče; 10.30, Nivia Zigaina vd. Nicolausig (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Duha, sledila bo upepelitev.

DANES V TRŽIČU: 10.50, Giuseppe Romano iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolajka ob 11. uri, sledila bo upepelitev; 11.20, Armida Lenardon vd. Manija iz bolnišnice v kapelo pokopališča ob 11.30 in na pokopališče.

DANES V ŠTARANCANU: 12.30, Giovanna Pilotti vd. Zimolo (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V PIERISU: 14.00, Pietro (Piero) Quao (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V TURJAKU: 11.00, Giuseppe Clementin (iz hiše za starejše občane v Pierisu) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

prej do novice

www.primorski.eu

O NAŠEM TRENUTKU

Slovenske ostrine in solze s sanjami

ACE MERMOLJA

Pridružil se bom solzam Darje Kocbek, Jožeta Pirjevca in govornikom v Vilenici. To so solze razočaranja nad Slovenijo in njeno sedanjostjo. Nisem sicer presenečen, bom pa pričel svoje pisanje z drobnim zadoščenjem.

Zdelo se mi je prav, ko je uredništvo PD zapisalo kratko sporočilo, da ne bo več objavljalo pisem o TiGR-u, ki ne prinašajo novih doganjaj, ampak izražajo le medosebno ihti. Časopisne strani so predrage za medosebne obračune ali gostilniške prepire. Drugo je, ko dobi bralec dodatne informacije in osvetlitve zgodovinskih dogodkov iz različnih a tehtnih vidikov. Kvazi-zgodovinsko in obenem kvazi-politično prerekanje naj ostane zasebno ali pa naj pluje v spletnem morju.

Zabeležil sem drobno veselje, ker tudi v mojem, nekoliko zoženem svetu ropotajo odmevi vseslovenske medijsko-politične ihte. Ne trdim, da smo vsi Slovenci taki in taki, ali pa so Kranjci zakrnjeni, Primorci pa mediteransko široki. Iz poročanja medijev, iz lakote po škandalih in iz veselja, če po komu pade sekira, razbiram temeljno nezadovoljstvo in razočaranje nad sedanjostjo, ki se spreminja v medosebno in medskupinsko sovražno ostrino.

Ko sem pred tolikimi leti pisal, da je cena slovenske samostojnosti tudi določeno zapiranje vase, sem bil deležen mnogih kritik. Razprava o multikulturnosti je bila na Slovenskem nepopularna in sam sem nainivo butnil v zid in si povzročil buncko na glavi. Sledila je slovenska zavetost za Evropo, ki so jo spremajali mnogi pozitivni dosežki. Osamosvojitev je bila tvegano dejanje, vendar je vse kazalo, da lahko uspe tudi dvomilijonska državica.

Vzpodbudno sliko sta pozneje pomagala zamegliti vsaj dva elementa: zunanjji in notranji. Najprej je svetovna gospodarska kriza obudila več nizkotnih čustev, kot so nacionalizmi, želja po zapiranju vase, egoizem, težnja po prevladi močnejšega nad šibkejšim itd. Omenjeni ele-

menti so postali protagonisti evropske politike.

Pred velikimi izvivi, kot so begunski tokovi, izbruhi finančno-gospodarskih kriz, terorizem itd. se evropska skupnost ne obnaša kot skupnost, ki išče usklajene rešitve, ampak se državniki za istim omizjem najprej delijo in skregajo. To kriсти predvsem populizmom, ksenofobnim idejam, težnjam po zapisanju vase in nenazadnje zagovornikom razpadu EU.

V tem kontekstu Slovenija ni protagonist, vendar občuti valove krize in se med prepriji in razhajanjem opredeljuje. Menda ne kolnem, če je Slovenija v danih trenutkih na stališčih Nemčije, ker vidi v tem neko jamstvo, da ne bo jutrišnja Grčija (čeprav ima drugačne gospodarske pogoje, začenši z manjšim javnim dolgom, ki je v Sloveniji še nizek). Biti blizu Nemčije, pa ne pomeni biti Nemčija in v tem smislu ni Slovenija prevzela nekaterih priznanih nemških vrlin.

Marsikatero nesrečo so si Slovenija in Slovenci nakopali kar sami. Že v osnovi je odmanjkala zavest, da biti Slovenec ni jamstvo za demokracijo. Demokracija niso le volitve, ki določijo trenutne oblastnike, ampak predpostavlja prozorne in krepite proti morebitni politični prepotenci. Mislim na sodstvo, na sile javnega reda, na uvezeno civilno družbo, na cerkev, na sindikate itd. Zakoni in pravila morajo biti jasni in ne protislovni, da si z njimi in z različnimi interpretacijami odvetniki polnijo žepe.

V državi, kot je Slovenija, ki je prišla iz socialistične uravnilovke in obenem vertikalne partijske oblasti, so odmanjkali mnogi elementi, ki bi lahko vsaj omilili najrazličnejše slabe prakse, kot so strankarska objestnost, korupcija, prijateljske usluge in vse, kar je temu sledilo: začenši z menedžerskimi prevzemimi in »priateljskimi« bančnimi posojili.

Žal stranke in z njimi politiki in politika niso bili blažilo, ampak sredstvo in obenem glava lobijev in sku-

pin, ki so se redile kot klopi na slovenskem telesu. Značilna je npr. nagnica s katero so mnoge stranke razpadle, se prelevile v nove skupine, zmagovala na volitvah in propadale. Strankarska nestabilnost in pretirana spremenljivost so le dokaz, da je stranka sredstvo skrite oblasti in ne jasno predstavništvo skupin volilcev in njihovih idej.

Politična ostrina se je v Sloveniji stopnjevala. Ker ni dovolj vsebinska, skratka, ker ne gre za boj idej, je pomanjkanje viziji in receptov v veliki meri nadomestila preteklost. V ta kotel preteklosti, ki postane nadomestilo današnje politične razprave, sodijo tudi mnoge polemike o TiGR-u, ki so ponovno prikrale resnico gibanja. Debata o preteklih sporih in dvobojih sproža več pisanja, kot ga npr. skrb za javne finance. Ne poteši pa človeka, ki mora po ognjevitem branju v trgovino po mleko in kruh. Tu se rodi razočaranje, ki se npr. spremeni v volilno abstinenco. Kako? Borili smo se za samostojnost in demokracijo, pa ti gre na volitve komaj polovica upravičencev! To je eden izmed simptomov bolezni.

Mediji, ki so sami v finančni kriizi, izkoriščajo nezadovoljstvo in posledično odmaknjenost od problemov tako, da skušajo večati gledanost in naklade s širjenjem vsakovrstnih škandalov. V slovenskih medijih je danes lahko banalen prekršek razlog, da odzagaš politika ali diplomata. To pa je slab posnemanje Nemčije, kjer lahko nek Bild Zeitung s svojimi šok naslovi in slikami pogosteje gospo Merkel in druge politike. Ni čudno, da je popularni Bild v rokah nemških finančnikov. V Sloveniji mediji nekako iščejo trdnega gospodarja in v praznini plahutajo z jezničnimi krikami. To veča percepcijo nezadovoljstva.

Slovenški pes si torej grize rep. Prvi recept za ozdravljenje pa je nedvomno v nižjanju tonov, napadalnosti in jeze. Mi, ki pišemo, pričimo ponujati resne teme in ne le TiGR-a v pikantni omaki ... Manj jeze in več iskrenega iskanja rešitev je nuja in obenem močnejše orodje od solz.

ODPRTA TRIBUNA

Volitve laburistov in Corbynmania

Ravnokar sem se vrnil z enomeseca bivanja v Londonu, kjer se veliko razpravlja o nasledstvu pri vodenju laburistične stranke. Največ pozornosti je pritegnil najstarejši kandidat Jeremy Corbyn, kateremu pripisujejo največ možnosti za zmago.

Maja meseca so bile vsedržavne volitve, kjer so konservativci zopet zmagali in s tem so Britanci izročili Davidu Cameronom drugi mandat. Glavni poraženec je bil seveda kandidat laburistov Ed Miliband, ki je takoj po volitvah izjavil, da bo odstopil. Tako se je znotraj glavne levo-sredinske stranke v Veliki Britaniji začela kampanja za primarne volitve, ki bodo 12. septembra. Pojavilo se je več kandidatov: Yvette Cooper, Liz Kendall in Andy Burham, ki so vsi člani vlade v senci. Tik pred zapodom roka za predstavitev kandidatur, je tudi levica stranke predlagala svojega kandidata in nepričakovano zbrala predvidenih 35 podpisov poslancev. Tako se je trem veliko mlajšim kandidatom pridružil tudi šestinšestdesetletni Jeremy Corbyn, ki do dneva prej sploh ni nameraval kandidirati, kaj šele upati v zmago. Začela se je kampanja primarnih volitev, ki je ogrela britansko politično sceno in polnila prve strani časopisov skozi celo poletje.

Popolnoma nepričakovano je preprosti Corbyn, ki govorii o konkretnih problemih, iz dneva v dan postajal vse bolj popулaren, predvsem med mladimi. Danes je glavni favorit za zmago. Pripadniki Blairove struje oziroma desnice stranke, so se mu zoperstavili in Blair sam je javno izjavil, da je Corbynmania „Alice in Wonderland politics“ to se pravi, da je politika, ki jo predlaga Corbyn pravljica in kot taka neizvedljiva. Pravijo, da bi se stranka v primeru njegove zmage lahko razbila. Nekateri Toriji upajo, da bo Corbyn zmagal, ker naj bi jim takoj olajšal zmago na naslednjih parlamentarnih volitvah, ker je preveč levo usmerjen. V prejšnjih letih Corbyn večkrat ni odobraval politične linije svoje stranke in je glasoval proti njenim direktivam, a je kljub temu ostal v njej. To so bila leta, ko je v Veliki Britaniji vladal Tony Blair, kateremu so ocitali vse prej kot levičarsko politiko. Corbyn bi rad ponovno podržal železnice, pošto, proizvodnjo in distribucijo električne energije, je odločno proti sedanju evropskemu varčevalnemu trendu, izjavil je, da bi se kot prvi minister javno oprostil zaradi invazije in vojne v Iraku, rad popravil skrhane odnose z Rusijo in je celo izjavil, da se od Markska lahko še marsikaj naučimo ...

Mnenja o njem so seveda različna. Sami laburisti so razdeljeni med tiste, ki pravijo, da bi Corbyn predstavljal definitiven propad stranke in tistimi, ki trdijo, da je po tolkih letih, ko je stranka iskala konsenz bolj na desno, prišel ponovno čas, da se povrnejo na tradicionalne vrednote levece. Vse kaže, da bodo te primarne volitve še kar pomembne za britanska politična ravnovesja in, kdo ve, morda bodo celo vplivale na celotno evropsko politiko.

Mojo pozornost je pritegnilo dvoje: prvo je analogija med laburistično stranko v Veliki Britaniji in Demokratsko stranko v Italiji. V obeh strankah debatirajo o isti stvari in sicer kam usmeriti stranko v bodočnosti in o možnosti razkola. Osebno sem mnenja, da lahko samo močna enotna stranka cilja na vsedržavno zmago. Politika je namreč kompromis in biti v opoziciji je veliko lažje kot biti na vladu. To pa ne pomeni, da lahko zaradi tega zatají vrednote in stebre, na katerih stoji stranka, drugače bož zatajil samega sebe. Zavedati se moraš, na kakšne kompromise lahko pristaneš, skratka kje je meja. Človek se mora naučiti živeti in odločati skupaj z ljudmi, ki so različnega mnenja, kajti vsi smo, v vsej naši raznolikosti, družbene živali. Živeti v družbi pa pomeni ravno to: biti v stiku z različnim in z njim iskupne rešitve.

Drugo, kar me je pozitivno presenetilo je to, da so kandidati stranke, ki je komaj izgubila volitve, govorili in razlagali, kaj nameravajo narediti, če bodo zmagali na volitvah leta 2020. To pomeni dvoje: prvo, da obstaja možnost, da lahko zmagovalec primarnih volitev ostane vodja stranke vseh pet let, ne da bi mu nihče skušal odvzeti vodstva in postaviti v dvom njegov položaj. Mislim, da bi bilo to v Italiji neizvedljivo. Drugo je dejstvo, da ni nihče niti zdaleč pomislil na predčasne parlamentarne volitve, ampak spoštuje zmagovalca, čeprav je druge barve. Ravno nasprotino se dogaja vsak dan v Italiji, kjer je opozicija popolnoma nekonstruktivno, bi reklo skorajada škodljivo (za državo seveda) stalno v volilni kampaniji v iskanju konsenza, čeprav volitve niso pred vrati. Očitno je to dodaten dokaz, da so politiki odraz naroda kateremu pripadajo.

Jakob Terčon

SEŽANA - »Destinacija Kras«

Finalist evropske destinacije odličnosti

SEŽANA - Projekt Evropske destinacije odličnosti ali krajev EDEN je zasnovala Evropska komisija v skladu z usmeritvami evropske turistične politike. Cilj projekta je usmeriti pozornost na vrednost, raznolikost in skupne značilnosti evropskih turističnih destinacij ter promocija destinacij, kjer je cilj gospodarskega razstavljen tako, da zagotavlja družbeno, kulturno in okoljsko trajnost.

TIC Sežana, Območna obrtno-podjetniška zbornica Sežana, Razvojni center Divača, občine Sežana, Divača in Komen ter Javni zavod Park Škocjanske jame, Slovenija in Kobilarna Lipica so združili moči in pripravili dokumentacijo za kandidaturo na razpisu EDEN, katerega letošnja tema je bila »Turizem, lokalna kulinarika in gastronomija«. »Pri prijavi na razpis je bilo zelo pomembno, kako na Krasu razvijajo specifično lokalno kulinariko in prispevajo k celovitemu oživljanju lokalnega okolja na trajnostem (vzdržen) način ter s tem povečujejo obisk gostov preko celega leta. In prav s pristno kraško kuhinjo, ki jo vključujejo v različne turistične proekte, številnimi kulinaričnimi in gastronomskimi priveditvami, edino v Sloveniji registrirano kolektivno storitveno znamko Ročno rezan pršut, bogato enoloko ponudbo, inovativnostjo v kulinariki in pospešenem uveljavljanju sodobnih trženjskih pristopov smo Kraševci uspeli prepričati strokovno komisijo«, z veseljem pravi predsednik sežanske obrtne zbornice Jernej Bortolato.

Naziv Krasu prinaša številne prednosti in koristi, tako promocijske kot tudi razvojne. Uvrstitev med EDEN finaliste med drugim pomeni, da bodo v okviru destinacije deležni promocije kot primeri dobrih praks. Uvrstitev med EDEN finaliste dokazuje, da so na Krasu delo na področju turizma začrtali v pravo smer, hkrati pa uvrstitev tudi zavezuje k še intenzivnejšemu delu na področju trajnostnega turizma.

Olga Knez

JEZIK NA OBROBU

Vračam se k intervjiju o novem šolskem zakonu, kjer sem ob prejšnji teden omenjenih "spodrljajih" našla tudi (vsaj zame) popolnoma nerazumljiv podatek. Napisano je bilo, da "nov zakon omejuje nekatera birokratska bremena, ki so zadevala tajništvo kot npr. izračuni za upokojitev".

Nikakor nisem mogla razumeti, kako lahko "zakon omejuje birokratska bremena". **Omejevati pomeni določati ali označevati mejo česa, npr. mejno črto igrisča.** Uporablja se tudi za prostor, razsežnost pokrajine, npr. na zahodu in severu omejuje Slovenijo gorovje.

Kar precej časa sem potrebovala, da sem se spomnila na omejevanje v njegovem prenesenem pomenu; pove nam na mreži tudi, da moramo delati, da kaj ne preseže določene mere, da se ne veča, ampak manjša. Težko razumljiva pa so bila tudi "birokratska bremena, ki so zadevala tajništva". Tako mi je bilo jasno, da breme v tem primeru ni težek predmet, ki ga navadno nosimo na ramenih ali natovorimo na žival. Temu rečemo tovor. Birokratska bremena torej nadomeščajo izraze kot so težave, dolžnosti, obveznosti, ki so jih opravljala tajništva. **Novi zakon želi torej tajništva razbremeniti nekaterih biro-**

kratskih obveznosti, jim jih olajšati.

Ne vem ali so ostali bralci takoj razumeli zapleteno napisano sporočilo. Kdo po zna šolsko problematiko, je verjetno takoj vedel, o čem je govor, vsi ostali pa so sporočilo samo bežno preteleli, ne da bi razmišljali, kaj pomeni.

Pravkar sem zapisala "kdor pozna šolsko problematiko", torej edninsko obliko, medtem, ko jo je naš intervjuvanec pomnožil in zapisal, da kadrovanje učnega osebja niso problematike slovenskih šol.

Ker je problem težko rešljiva nalogga ali vprašanje, problematika pa skupek takih malog ali vprašanj, postanejo problematike dolga vrsta skupkov nerešljivih vprašanj. Kdo sploh to razume? Množinska oblika najrazličnejših pojmov je naša nepogrešljiva posebnost, ki je ni mogoče odpraviti. Pa niti italijanski tokrat ne moremo napraviti krvide; v italijanskih slovarjih je ob problematiki napisana raba s.f. (ednina, ženski spol), takoj potem pa "il complesso dei problemi di una questione". Lepo bi bilo, da bi se tudi mi "zadovoljili" s problemi, saj nam jih res ne manjka. Naša "dolge kolone skupkov" pa prepustimo vozilom, ki se poleti valjajo proti slovenskemu ali hrvaškemu morju ali pa se vračajo od tam.

Danes bi rada opozorila še na eno napako, ki pa ni nastala pri nas, ampak je, kar pomnim, razširjena po vsej Sloveniji. Učitelji in profesorji so jo preganjali že takrat, ko sem pred skoraj devetdesetimi leti prvič prestopila šolski prag. **Pregnali je doslej še niso, čeprav je ves čas veljala za nedovoljeno in prepovedano, včasih publicistično.** To je zveza glagola izgubiti, izgubljati s predlogom na.

Navedla jih bom nekaj, najpogosteji: Denar izgubila na vrednosti, dogodek izgubila na pomenu, igra je izgubila na privlačnosti, zaradi laži so izgubili na verodostojnosti. **Nedovoljen je v vseh teh zvezah predlog na, pravilno je: denar izgublja vrednost, dogodek izgublja pomen, igra je izgubila privlačnost, izgubili so verodostojnost.**

Lelja Rehar Sancin

Williams - Vinci

NEW YORK - Italijanska teniška igralka Roberta Vinci (foto ANSA) se je po zmagi nad Francozino Kristino Mladenovič (6:3, 5:7, 6:4) uvrstila v polfinale odprtega prvenstva ZDA v New Yorku. V polfinalu jo čaka zmagovalka ameriškega sestrskega dvoboja med Venus in Sereno Williams, ki je bil na sporedu v noči na sredo. Slovenska teniška igralka Andreja Klepač in njenja španska partnerica Lara Arruabarrena se nista prebili v polfinale. To jima je onemogočila italijanska naveza Sara Errani/Flavia Pennetta, ki je slavila z 0:6, 7:5 in 6:2.

Roger Federer 14.

NEW YORK - Švicarski teniški igralec Roger Federer si je po včerajšnji zmagi nad Američanom Johnom Isnerjem v osmini finala odprtega prvenstva ZDA v New Yorku izboril nastop na letosnjem zaključnem turnirju, ki bo med 15. in 22. novembrom v Londonu. Pred Federerjem sta si nastop zagotovila Srb Novak Đoković in Škot Andy Murray. Za Federerja bo to 14. zaporedni nastop na sklepnom turnirju osmih najboljših igralcev v sezoni, v letih 2010 in 2011 pa je bil tudi končni zmagovalec. Prostih je še pet mest.

KOŠARKA - Italija se je na EP v Berlinu razigrala in premagala Španijo

Šov »azzurrov«

SLOVENIJA Nizozemska je bila trd oreh

Slovenija - Nizozemska 81:74 (23:15, 41:29, 57:52)
Slovenija: Joksimović 3, Prepelč 16 (5:6), Blažič 13 (2:2), Nikolić 2, Dragić 13 (2:2), Zupan 3, Balazič 7, Omić 11 (5:5), Klobučar 9 (3:3), Slokar 4 (0:1). Nizozemska: W. De Jong 19 (6:6), Kloof 25 (10:13), Akerboom 2, Schafetnaar 2, N. De Jong 6 (2:4), Smeulders 14 (4:8), Norel 6.

ZAGREB - Slovenska košarkarska reprezentanca je zabeležila drugo zmago na evropskem prvenstvu v Zagrebu. V tretjem krogu v skupini C je premagala Nizozemsko z 81:74. Slovenija si je tako že več ali manj zagotovila eno od prvih štirih mest, ki vodijo v nadaljnje tekmovanje, v preostalih dveh tekma - danes z Grčijo (ob 15.00) in jutri proti Makedoniji - pa si bo skušala izboriti čim boljše izhodišče za izločilne boje, ki bodo potekali v Lillu v Franciji. Varovanci selektorja Jureta Zdovca so proti reprezentanci Nizozemske, ki sploh ni uvrščena na jakostno lestvico Fiba, a je v prvem krogu presestila Gruzijo, s težavo upravičili vlogo favorita. Čeprav so si hitro nabrali zajetno prednost, so dve praktično že vnaprej vknjiženi točki rešili šele v zadnjih 60 sekundah tekme.

Zoran Dragić: »Bila je to zelo težka tekma, saj je Nizozemska čvrsta ekipa z nekaj odličnimi posamezniki. V drugem polčasu smo podobno kot proti Gruziji zašli v črno luknjo; Nizozemska se je razigrala in težko jo je bilo ustaviti. Na koncu smo vendarle srečno prišli do dveh pomembnih točk. Proti Grčiji bo zelo težko, saj ima odlično ekipo na celu izjemnim Spanulismom.«

ČERAJA - Skupina B (Berlin): Srbija - Islandija 93:64 (42:32); Nemčija - Turčija 75:80 (24:41); 21.00 Španija - Italija 98:105.

Vrstni red: Srbija 6, Turčija 5, Italija 5, Nemčija 4, Španija 4, Islandija 3.

Skupina C (Zagreb): Slovenija - Nizozemska 81:74 (41:29), Gruzija - Grčija 68:79 (22:50), Hrvaška - Makedonija 73:55.

Vrstni red: Grčija 6, Slovenija 5, Hrvaška 5, Nizozemska 4, Makedonija 4, Gruzija 3.

DANES - Skupina A: 15.00 BiH - Finska, 17.30 Poljska - Izrael, 21.00 Rusija - Francija. Skupina B: 14.30 Turčija - Srbija, 17.45 Italija - Nemčija, 21.00 Španija - Islandija. Skupina C: 15.00 Slovenija - Grčija, 18.00 Makedonija - Gruzija, 21.00 Hrvaška - Nizozemska.

Skupina D: 14.30 Belgija - Češka, 17.30 Latvija - Ukrajina, 20.30 Estonija - Litva.

Prebudil se je tudi center Andrea Bargnani (18 točk)

ANSA

nigianija razigrali v tretji četrtni: delni izid je bil 31:18. »Gallo« je bil neustavljen. Belinelli je celo petkrat zadel izza čte šestih metrov.

Skratka odlična popotnica za

nadaljevanje evropskega prvenstva. Prava injekcija samozavesti. Italijo čaka danes še druga izjemno pomembna tekma: ob 17.45 bodo igrali proti Nemčiji.

OSEBNO V NAPADU

piše
Sergio
Tavcar

Uf! Uspelo je. Slovenija je mukoma premagala Nizozemska in je dejansko že v osmini finala. Teoretično sicer ne, kajti če Slovenija izgubi preostali tekmi in Nizozemska premaga tako Hrvaško kot Grčijo ... no, jaz ne verjamem v znanstveno fantastiko. Pred prvenstvom sem dal kar precej intervjujev za razne italijanske in tudi slovenske medije. Imam torek elektronsko zabeleženo, da sem vsakič rekel, da bo Slovenija dosegljata gotovo maksimum tistega, kar je ta skupina igralcev sposobna, pravzaprav, da bo dosegljata veliko več od tistega, kar bi vsota sposobnosti posameznih igralcev dala predvideti. Razlogov je več: najprej seveda trener Jure Zdovc je, kot da bi bil nalač naročen za klop slovenske reprezentance. Je bivši vrhunski igralec, evropski in svetovni prvak, olimpijski podprvak, nenadomestljivi član prve pete legendarne Jugoslavije z Draženom Petrovićem oboku, je izredno inteligenčen, motiviran in odločen človek, ki pozna samo etiko trdega dela. Njegova košarka temelji na učinkoviti obrambi in na kolektivni igri. Pravzato menim, da je ta ekipa perfektna zanj, saj v nasprotju z lanskim letom tokrat ni primoran spoprijaznit s dejstvom, da ima njegovo moštvo vodjo, beri Gorana Dragića, od katerega je odvisno bolj ali manj vse, kar se dogaja na igrišču. Ima skupino fantov, ki se želijo dokazati (širje so še brez kluba, torej je tudi v njihovem finančnem interesu, da se na igrišču dokazajo), ki ga poslušajo in ubogajo. Ponavljam: Slovenija je izredno neugodna ekipa za vsakogar, tudi za največje ekipe na tem prvenstvu in utegne še pripraviti kakšno izredno prijetno presenečenje. Kaj več od tega mislim, da ne. Kvaliteta pač terja svoje in izvenerijskega igralca Slovenija enostavno nima. Poudaril sem že, da je prvotni cilj prestopiti v izločilne boje. In če bog hoče, ta cilj je že dosezen. Velik uspeh bi bil zmagati v osmini finala in priti med najboljših osem. Fantastično bi bilo seveda potem priti v polfinale, a realno mislim, da to enostavno ne bo mogoče. Dovolj je, da pomislimo, kdo je tu v igri. Francija: evropski prvak. Te dni trenirajo v lahki skupini. Igrajo doma v Montpellieru. Imajo neverjetno dobro tehnično, predvsem pa telesno podkovano ekipo. Igrajo skušajo že ogromno let. Tony Parker je alfa in omega vsega in, ko on hoče igrati, gorie vsakomur. Španija: posamezniki so strašno močni. Vsi imajo ogromno izkušenj, konec končev so igrali kar dva olimpijska finala zapored proti strašnem Američanom. Ekipa je izredno uigrana, saj sloni na igralcih Real Madrida (Mirotić je še do lani igral z njimi), Pau Gasol je prava in ne namisljena zvezda, po vseh pravilih naj bi igrali v finalu s Francijo. Srbi smo že videli: ekipa je fantastično trenirana, pokazala je vse svoje vrline lani na svetovnem prvenstvu. Sale Đorđević točno ve, kaj hoče. Včeraj so na primer Srbi premagali Islandijo s plus 39 z enostavno taktko, ki sem jo omenil včeraj: žoga pod koš in lahki koši. In to vse z drugo peterko, medtem ko so zvezde počivale. In potem: Hrvaška je že premagala Slovenijo, letos ima resnega trenerja na klopi, igralci so odlični, mladega igralca kot je Mario Hezonja, nima nihče v Evropi. Grčija. Joj, Grčija! Ste videli v ponedeljek Grke proti Hrvatom? Krasna tekma in končnica za košarkarske učbenike, ki sta jo predstavila Spanoulis in Printezis. Prava poezija, ki človeku na stežaj odpre srce, ker ga spomni na košarko, kot je nekoč bila, poslastica za srce in pamet.

Koliko sem jih naštel? Pet? In Nemčija? In Litva? Priti med prve štiri, pomeni vrichti se v to družino. In kolikor smo lahko strastni in optimisti slovenski navijači, res si ne moremo predstavljati, kako bi lahko to bilo mogoče. Tudi tisti, ki so trdili, da je nemogoče mogoče so medtem že davno šli v stečaj.

NOGOMET - Kvalifikacije Euro 2016

Še v igri za EP

Slovenija je v Mariboru tesno premagala Estonijo

Slovenija - Estonija 1:0 (0:0)

Strelec: 1:0 Berič (63.).

Slovenija: Handanović, Struna, Ilić, Cesar, Jočić, Krhin (od 88. Rotman), Kurtić, Kampl, Ilić (od 55. Ljubjanjčić), Birsa, Berič (od 77. Lazarović).

MARIBOR - Čeprav ta tekma teoretično še ni odločala o dokončnem tretjem mestu v skupini E, ki vodi v dodatne kvalifikacije, pa so se izbranci Srečka Katanca zavedali, da je to dvoboj, ki lahko vsaj malo zaceci rane po bolečem porazu v Švici in ki lahko pomeni velik korak k tekmmama, ki bo sta odločala o uvrstitvi na Euro 2016. Pred očmi predsednika države Boruta Pahorja, ki je mahal z zdaj že svojo znamenito zastavo, je Slovencem klub dolgemu mučenju uspelo izpolniti zastavljen cilj, kar ob pričakovanim nadaljevanju pomeni priložnost za preboj na EP skozi dodatne kvalifikacije. Za Slovence je to sicer šesta zmaga proti Estoncem, ob tem imajo z njimi še remi in dva poraza. Selektor Katanec je tekmo z Estonijo začel z dvema spremembama v začetni postavi. Daliborja Stevanovića je na položaju zadnjega veznega zamenjal Rene Krhin, poškodovanega napadalca Milivoja

SKUPINA E	Izidi Anglija - Švica 2:0, Slovenija - Estonija 1:0, Litva - S. Marino 2:1
Anglija	8 8 0 0 26:3 24
Švica	8 5 0 3 16:8 15
Slovenija	8 4 0 4 15:10 12
Estonija	8 3 1 4 4:6 10
Litva	8 3 0 5 6:14 9
San Marino	8 0 1 7 1:27 1

PRIHODNI KROG (9. 10.): Anglija - Estonija, Slovenija - Litva, Švica - San Marino

SUPER AVSTRIJA

Skupina C: Slovaška - Ukrajina 0:0, Belorusija - Luksemburg 2:0, Makedonija - Španija 0:1. Vrstni red: Španija 21, Slovaška 19, Ukrajina 16, Belorusija 7, Luksemburg 4, Makedonija 3.

Skupina G: Švedska - Avstrija 1:4, Liechtenstein - Rusija 0:7, Moldavija - Črna gora 0:2. Vrstni red: Avstrija 22, Rusija 14, Švedska 12, Črna gora 11, Liechtenstein 5, Moldavija 2.

U21: za Slovence usodna 11-m

Italija - Slovenija 1:0 (0:0)

Strelec: Bernardeschi (51, 11-m).

Italija: Cragno, Conti, Murru, Rugani, Romagnoli, Mandragora, Cataldi (od 63. Verre), Benassi (od 87. Barreca), Monachello, Bernadeschi (od 73. Verde), Boateng. Slovenija: Sorčan, Bajrič, Šme, Ejup, Kapun, Črnigov, Pihler, Krivčič (od 73. Hotič), Šporar, Kastrevc (od 55. Štulac), Zahovič (od 62. Bajde).

REGGIO EMILIA - Varovanci Primoža Glihe so pri italijanskih vrstnikih zabeležili prvi poraz v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo 2017. Zmagoviti gol Italijanov je padel še po zaslugi najstrožje kazni.

KOŠARKA - V državni C-ligi gold

Jadran ima centimetre, trener Mura bo imel na razpolago Rajčiča

»Poroka« med Stankom Rajčičem in Jadranom je sklenjena. Potem ko je 204 centimetrov visoki center že več tednov treniral z združeno ekipo, je vodstvo kluba napovedalo prišlo do dogovora s slovenskim košarkarjem. Ta bo še kako koristen znotraj sistema igre, ki ga je začrtal trener Andrea Mura.

Novico o »nakupu« nam je potrdil sam predsednik Jadranja Marko Kojanec. »*Stanko Rajčič je tista okrepitev, ki smo si jo daje časa zeleli. Več tednov smo namreč iskali igralca s takimi značilnostmi, s katerimi bi lahko zapolnili vrzel, ki jo je zapustil Peter Franco, potem ko je le-ta obesil košarkarske čevlje na klin,*« pravi Marko Kojanec, ki je v teh dneh z ostalimi člani novega odbora stalno na delu v pričakovanju začetka nove sezone. »*Tako kot se ekipa trudi na treningih na igrišču, se tudi mi trudimo, da bi vse uredili na najboljši način. Ekipa smo želeli korenito pomladiti; tega načela se držimo, čeprav ni šlo vse po načrtih, saj smo npr. računali tudi na Zobca in Gellenija, ki pa bosta nastopala za*

Breg,« dodaja predsednik Jadranja, ki je sicer v teh dneh aktiven na več »frontah.« »Z novim odborom smo se potrudili, da bi obdržali prejšnjega sponzorja. Podjetju Franco smo predlagali več opcij, da bi zgradili nekatera lanska nerešena vprašanja, Robertu Francu pa smo tudi ponudili, da bi ostal naš glavni pokrovitelj tudi v letosnjem sezoni, žal pa zaenkrat nismo še našli skupnega jezika. Delamo pa na tem, da si zagotovimo glavnega sponzorja za člansko ekipo, ki bi bil še kako dobroščel, medtem ko se moramo za mladinski pogon zahvaliti Zadružni kraški banki,« razlagajo Kojanec.

Jadranovec čaka v petek in v soboto nastop na turnirju »Basket Doc« v Vidmu. V petek, 11. septembra, se bo v telovadnici *Benedetti* v Ulici Marangoni ob 22. uri Jadran pomeril s Tarcentom. V primeru zmage bo v soboto, 12. septembra, ob 22. uri odigral finale proti zmagovalcu tekme Ardita - Vis Spilimbergo, v primeru poraza pa bo mali finale na sporedu ob 20. uri.

Predsednika smo na koncu pogovora

Stanko Rajčič bo v novi sezoni oblekel dres Jadranja v državni C-ligi gold

FOTODAMJN

tudi vprašali, ali je prihod Stanka Rajčiča zadnji kamenček, ki bo sestavljal letosnji mozaik Jadranja. »Vse je še odprt, sicer pa je sedaj prezgodaj, da bi karkoli napovedoval, saj je trenutno prioriteta pogajanje z novimi sponzorji. Z omejenim budžetom je namreč v športu zelo težko sestavljati konkurenčna moštva,« zaključuje Marko Kojanec. Nekdanji slovenski kapetan Goran Jagodnik pa vsekakor še naprej trenira z jadranovci. (av)

Danes še Kontovel in Sokol
TURNIR K2 SPORT - MARK - V Gorici, včeraj: Dom - Athletismo 47:63 (22:33); Dinamo GO - Bisiaca 51:47; danes: 19.30 Dinamo - Sokol; 21.00 Dom - Kontovel.
Dom: Vencina 6, sanzin 3, Terčič 2, M. Zavadlav 10, Collenzini 4, Bogaro, Franzoni 4, Graziani, Feri 4, Čotar, L. Antonello 14, M. Antonello. **Trener:** Dellisanti.

ŠD JUVENTINA

Jutri v Štandrežu »praznik« z navijači

Juventina, ki bo v nedeljskem prvem krogu promocijske lige igrala v gosteh v Špetru Slovenskem proti Valnatisoneju, se bo jutri ob 20.00 na igrišču v Štandrežu predstavila svojim navijačem. Predsednik štandreškega kluba Marco Kerpan bo predstavil načrte in želje društva. Navijači in prijatelji Juventine se bodo nato lahko primerno okrepčali in nazdravili na začetek nove sezone.

NOGOMET - Ekipe naših društev v skupini C 1. amaterske lige

Zgolj obstanek?

33 let razlike je med najstarejšim igralcem Alessandrom Kobalom (Mladost), letnik 1965, in najmlajšima Simonom Čavdkom in Nikolajem Pavletičem (Sovodnje, 1998)

18 slovensko govorečih nogometnike bo letos branilo barve doberdobske Mladosti. Večina teh prihaja iz Doberdoba in iz okoliških vasi.

Prvi derbi (ponovitev lanskega finala play-offa) bo med Zarjo in Mladostjo. Na fotografiji kapetana Matteo Pipan (Zarja), ki se je odločil za življensko izkušnjo v Avstraliji (letos ga v Bazovici ne bo), in Mauro Peric (desno)

FOTODAMJN

BREG

Vratari: Andrea Belladonna, Mattia Cocolo, Daniele Daris. **Obramba:** Stefano Bampi, Marco Bolcic, Antonio D'Alesio, Alex Leiter, Matteo Nasco, Federico Semani, Brian Sovic.

Sredina: Davide Belladonna, Manuel Nardini, Sebastiano Nigris, Alessio Pohlen, Giacomo Semani, Lorenzo Tropea. **Napad:** Erik Kofol, Jar Martini, Nicolo Pippa, Matteo Vianello.

Trener: Fabio De Fabris; **pomočnik trenerja:** Mauro Bursich; **trener vratarjev:** Cristiano Romano; **spremljevalci:** Giuliano Prašelj (načelnik nogometne sekcije), Marko Bandi, Marko Ota, Alessandro Alberti.

SOVODNJE

Vratarja: Andrea Dovier (1990), Matteo Simon (90). **Obramba:** Luca Stergulz (91), Mauro Galliussi (89), Nikolaj Pavletič (98), Saša Tomšič (82), Luca Marković (95), Mattia Maiaron (94).

Sredina: Nicola Tomsic (94), Kevin Flocco (90), Manuel Bernardis (82), Ivan Persoglia (97), Rok Černe (86), Vljanor Bytyqi (94), Simon Čavdek (98), Claudio Visintin (94). **Napad:** Manuel Hribaršek (92), Jason Visintin (95), Giovanni Vanzo (86).

Trener: Fabio Sambo; **pomočnik trenerja:** Luka Cijan; **trener vratarjev:** Borut Vuk; **športni vodja:** Daniele Mauri.

MLADOST

Vratarja: Demetrij Devetak (1980), Davide Ballerino (88). **Obramba:** Daniele Peric (92), Nikolas Patessio (93), Luca Buffolin (75), Markus Candusso (88), Erik Cadez (93), Piero Colautti (93), Federico Gergolet (92), Samuel Furlan (94), Michele Mainardis (96), Alessandro Kobal (65). **Sredina:** Mauro Peric (89), Thomas Marusic (87), Matej Ferletič (80), Martin Bagar (83), Danijel Leghissa (89), Enrico Zollia (80), Simone Bressan (87), Eros Kogoj (86). **Napad:** Alan Cadez (90), Luigi Simeone (93), Daniel Skarabot (87), Danijel Ferlez (88), Marko Vizintin (91).

Trener: Roberto Gon; **pomočnik trenerja in trener vratarjev:** Domenico Arriscato; **maser:** Perter Giovannini; **športni vodja:** Claudio Cadez; **spremljevalci:** Ezio Bressan (podpredsednik), Franco Peric in Antonio Ponzetta.

Vratarja: Mathias Castellarin (1993), Tiziano Pirra (83). **Obramba:** Primož Barut (87), Sebastiano Ferro (87), Daniel Franco (85), Marko Grizovič (82), Niko Jevnikar (91), Danijel Marković (88), Kevin Segulin (88). **Sredina:** Federico Aiello (91), Stefano Mattera (94), Alessio Norante (94), Francesco Roviglio (77), Saša Sestič (82), Thomas Stolfa (94), Luca Tarable (92), Nicolas Zucchini (94). **Napad:** Riccardo Bernobi (83), Giuliano Cermelj (72), Gabriele Marzini (95), Tiziano Puzzer (84).

Trener: Davor Vitulič (1959); **pomočnik trenerja in trener vratarjev:** Vladimir Mirković (1964); **športni vodja:** Robert Kalc; **spremljevalci:** Roberto Franco, Saša Kralj (predsednik), Žarko Ban, Silvano Poropat.

ZARJA

Vratarja: Matias Castellarin (1993), Tiziano Pirra (83). **Obramba:** Primož Barut (87), Sebastiano Ferro (87), Daniel Franco (85), Marko Grizovič (82), Niko Jevnikar (91), Danijel Marković (88), Kevin Segulin (88). **Sredina:** Federico Aiello (91), Stefano Mattera (94), Alessio Norante (94), Francesco Roviglio (77), Saša Sestič (82), Thomas Stolfa (94), Luca Tarable (92), Nicolas Zucchini (94). **Napad:** Riccardo Bernobi (83), Giuliano Cermelj (72), Gabriele Marzini (95), Tiziano Puzzer (84).

Trener: Davor Vitulič (1959); **pomočnik trenerja in trener vratarjev:** Vladimir Mirković (1964); **športni vodja:** Robert Kalc; **spremljevalci:** Roberto Franco, Saša Kralj (predsednik), Žarko Ban, Silvano Poropat.

URSUS CRITERIUM - V Trstu

Tekmovanje s kolesi fixiji

Ali veste, kaj je gibanje Muslauf? Kaj so fixiji? Muslauf združuje slovenske navdušence nad hitrimi kolesi, preprostih in čistih linij, za katere se je po vsem svetu uveljavil angleški izraz fixed gear kolesa. Njihovo ime bi najlaže prevedli kot kolesa z direktnim prenosom, a jih večina imenuje kar fixiji. Najpogosteje so podobna »običajnim« cestnim oziroma dirkalnim kolesom, le da je z njih namenoma odstranjena vsa oprema, ki za delovanje ni nujno potrebna. Vožnja z njimi torej ni lagodna. Nasprotno, ko jih vozite, počitek sploh ni mogoč; od tod najverjetnejne tudi izvira arhaični izraz muslauf. Ker so brez zavor (brez prestop), jih je mogoče tudi ustaviti le s pedali. To vrstna kolesa si utirajo pot tudi v naši deželi. V Trstu bo v petek dirka s fixiji Ursus Criterion (v okviru kolesarskega tedna Granfondo d'Europa), ki ga organizira sekacija Ursus Fxd kluba Gentleman (med organizatorji je tudi Borštan Gregor Vižintin). Start bo ob 21.00 pri postaji Rogers na tržaškem nabrežju. Ob 20.15 bodo najprej na vrsti kvalifikacije. Tekmovalo bo okrog 40 kolesarjev. Po tekmi bo »party« z DJ-jem.

6 (x2) DERBIJEV

1. AL (Skupina C) - 1. krog (v nedeljo): Aquileia - Cormonesce, Breg - Pro Gorizia, Domio - Terzo, Fogliano Turriaco - Gradeš, Isonzina - Zarja, Isonzo - Sovodnje, Mladost - Mariano, Pro Romans Medea - Porpetto

Derbi: Zarja - Mladost (20.9.), Mladost - Sovodnje (27.9.), Zarja - Sovodnje (25.10.), Breg - Mladost (1.11.), Breg - Zarja (29.11.), Sovodnje - Breg (13.12.)

TOČKA -: v napadu bi lahko Mladost imela nekaj težav; »**ZANIMIVI IGRALCI**«: novi igralci, ki so iz Doberdoba: Michele Mainardis, Federico Gergolet in Samuel Furjan. **TOP PLAYERS:** Mauro Peric, Matej Ferletič, Thomas Marusic, Danijel Leghissa, Eros Kogoj; **SISTEM IGRE:** 4-3-2 ali 4-3-1-2; **KAPETAN:** Mauro Peric; **STROŠKI ZA ČLANSKO EKIPO:** O BREGU, SOVODNJIH IN ZARJI: »Zarja bi lahko bila presenečenje letosnje sezone. Vitulič ima odlično ekipo. Breg je precej spremenil postavo. Podobno tudi Sovodnje,« je dejal trener Roberto Gon.

Sovodnje: zanimivi mladi

CILJ: mire obstanek; **TOČKA +:** obrambna vrsta in zvezna linija; **TOČKA -:** napad; »**ZANIMIVA IGRALCA**«: mlada Simon Čavdek in Nikolaj Pavletič (oba letnika 1998); **TOP PLAYERS:** Manuel Bernardis, Kevin Flocco, Luca Stergulz, Manuel Hribaršek in Rok Černe; **SISTEM IGRE:** 4-4-2 ali 4-2-3-1; **KAPETAN:** Saša Tomšič, pomozni Mauro Galliussi; **STROŠKI ZA ČLANSKO EKIPO:** okrog 30 tisoč evrov.

O BREGU, MLADOSTI IN ZARJI: »Breg bo neznanka, saj so precej spremenili izbor igralcev. Mladost bo ciljala na pozitivno vzdušje ob dvojnem napredovanju in na igrišče v Doberdobo. Zarja pa ima zelo solidno ekipo,« je dejal trener Fabio Sambo.

Zarja: presenečenje?

CILJ: obstanek; **TOČKA +:** potrjena ekipa. »Poznamo se dobro, saj smo skupaj več kot eno sezono,« je dejal trener Davor Vitulič. **TOČKA -:** nepoznavanje lige in nasprotnikov. »**ZANIMIVI IGRALCI**«: Francesco Bernobi, Gabriele Marzini, Thomas Stolfa, Nicholas Zucchini in povratek Nika Jevnikarja. **SISTEM IGRE:** 4-4-2 ali 4-3-3; **TOP PLAYERS:** Marko Grizonč, Primoz Barut, Saša Sestič (lani Zaule), Giuliano Cermelj; **KAPETAN:** Daniel Franco, pomozni Francesco Roviglio; **STROŠKI ZA ČLANSKO EKIPU:** okrog 30 tisoč evrov; O BREGU, MLADOSTI, SOVODNJIH: »Mislim, da se bodo vse tri ekipe borile za obstanek,« je napovedal Vitulič.

OKROGLA OBLETNICA KK BOR - Spomini podpredsednika Renata Štoklja

50 plodnih let košarkarskega Bora

Od prvega meta na koš pri nas takoj po končani drugi svetovni vojni je bilo treba za prvo slovensko organizirano košarkarsko dejavnost ali pravzaprav košarkarsko sekcijo počakati leto 1965. Odbojka je bila še vedno prvi in najbolj razvit šport. »Na nas so gledali kot na pepelko,« pravi **Renato Štokelj**, ki je med prvimi pristopil k Borovem košarkarskem gibanju in mu ostal zvest vse do današnjih dni.

Štokelj, letnik 1952, maticnega društva ni nikdar varal. Na čelu mu je stal med leti 1995-2005 v vlogi predsednika, zadnjih 10 let pa kot podpredsednik. Nekaj let je vztrajal na parketu, ali bolje rečeno na betonu, saj so pokrita igrišča bila takrat luksuz. Nato se preizkusil tudi kot trener, naposled kot odbornik. Prava ustna enciklopedija Borove košarke nas je pospremila skozi bogato 50-letno zgodovino tržaškega kluba.

Prvi meti na koš

Pobudniki takratne košarkarske sekcije pri SŽ Bor so bili v glavnem mladostniki. Prva postava (Ambrožič, Gergolet, Košuta, Lakovič, Prinčič, Roiač, Rudes, Švara, Zavadlal) je imela povprečno starost 18 let. Trenerja sta bila Branko Lakovič in Silvano Roiač. Lakovič je nato ob pomoči Maria Marija vodil ekipo, ki je v prvih dveh sezona razširila vrste in si ustvarila tudi zaledje naraščajnikov, med katerimi je bil tudi mladi Renato.

Trenirali niso le na Stadionu 1. maja. Takrat razen manjše in vedno prezadene male dvorane, kjer koši so bili le obešeni na zid, ni bilo. Vadba se je odvijala na Opčinah v telovadnicah srednje šole in stari telovadnici z nepozabnim lesnim balkonom v Ul. Della Valle, kjer je v glavnem trenirala članska ekipa.

»Ni se vse odvijalo na Stadionu, saj ni bilo pogojev, še za odbojko je igrišče kmaj stalo,« se je uvodoma spominjal Štokelj. To je bil čas, ko je mala dvorana služila kot večnamenski prostor, balona pa še ni bilo na obzoru. Ob Lakoviču in Mariju so se zbirali še drugi nadrebneži.

Prihajali so tudi iz kraških vasi, med temi Nabrežinec Damjan Pertot ali Križan Aleksander Sirk in še košarkar Sežane, študent medicine, ki je nato odšel v ZDA - Savo Spacal. To pa so bila že leta naključnega napredovanja v D-ligo (1969-1970).

Današnjih razsirjenih odborov niso poznali. Veliko organizacijsko breme so si

Bor v sezoni 1965/66 (prvenstvo 1. divizije): (zgoraj) Andrej Rudes, Branko Lakovič, Maks Gergolet, Silvan Ambrožič, Adrijan Zavadlal, (čepe) Vili Prinčič, Pavel Švara, Darko Košuta, Silvano Roiač

30 LET NAŠE KOŠARKE

Do leta 1970, razen košarke pri SŽ Bor, Slovenci v Italiji nismo razpolagali z drugimi ekipami. Na Opčinah je nastal Polet, ki je gojil tudi žensko odbojko, pozneje še Kontovel. Nastanek kraškega mo-

voljstvo društva, odhajali k Jadranu. Med temi Peter Žerjal in Robi Klobas, pozneje še David Pregarc, Dean Oberdan ...

Prvo napredovanje

Najboljše ali zlato obdobje Borove košarke je nastopilo v drugi polovici osemdesetih let, ko so košarkarji Bora dočakali edino napredovanje na igrišču: »V sezoni 86/87 je naše moštvo iz promocijske v D-ligo pripeljal Walter Vatovec. Dobro se spominjam finalnega dvoboja s Stellom Azzuro v telovadnici Morpurga,« nam je zaupal Štokelj, ki je v tem obdobju bolj površno sledil društva. Nepozaben je v osemdesetih letih bil Borov mladinski sektor. Pozornost do mladinskih ekip je bila prisotna od prvih korakov košarkarskega delovanja. Prav tako v drugi polovici osemdesetih je ekipa dečkov dosegla 6. mesto v Italiji s postavo, v kateri so igrali Christian Arena, Dean Oberdan, Ažman idr. Vse mladinske kategorije so bile krite vsaj z eno mladinsko ekipo. Desetletje se je klub obetavnim rezultatom na igrišču zaključilo z izpadom prve ekipe v promocijsko ligo. Višjo ligo so se vrnili po sezoni 91/92.

33

let so jim »tri srca« zapisana na dres, saj je Radenska

košarkarjem Bora ob strani že od leta 1983. Danes je člansko moštvo KK Bor v širši košarkarski javnosti bolje poznano z vzdevkom glavnega pokrovitelja. Neločljiv binom s 33-letno zgodovino bi težko našli v tudi v drugih športih in višje postavljenih moštvih.

štva Štokelj pripisuje predvsem nesoglasjem med takratno trenersko dvojico Lakovič-Mari in košarkarskim adutom sedemdesetih let Petrom Starcem.

70. leta: odbojka vs košarka

Košarka je bila takrat pri nas takoj po odbojki, najbolj priljubljen šport. Tudi pri SŽ Bor je bila oranžna žoga še drugorazredna, veliko več pozornosti je vzbujala odbojka, ki je imela daljšo in uspenejšo tradicijo.

»Tedenja društva, ki so gojila košarko, razen seveda Jadrana, so obenem imela vodilno odbojkarsko sekcijo. Kadri so bili tudi osnovani na navdušencih. Taki, ki nismo posebno izstopali na igrišču, med te uvrščam posebno sebe, smo se posvetili treningu in delovanju odbora,« razlagajo Štokelj.

Po proslavljanju 10-letnice delovanja je nastopila nova zamisel, sicer združena košarkarska ekipa, neke vrste zamejski »dream-team« z imenom Jadran. Sicer nova ekipa je v prvi sezoni nastopila z uradnim nazivom Bor in se na tak način izognila nastopu v prvi divizi. Ta prehod se Štokelj še posebno spominja: »Tudi Bor je bil takrat med ustanovitelji združene ekipe. Na Primorskem dnevniku in v javnosti je bila ekipa zapisana kot Bor-Jadran. Po tisti sezoni 76/77 se je nekaj skrhalo. Obstajalo je tudi neko rivalstvo do mesta. Polet in Kontovel sta Jadran čutila bolj za svojega, Bor pa je bil bolj navezan na svoje barve. Ob tem je naše društvo že dolgo doživljalo kritike, češ da se večina fonov pretaka v mesto.«

V nadaljevanju so tudi boljši Borovi košarkarji, v zadovoljstvu ali nezado-

nekoliko okrepilo. »Razloge za to je treba iskati v širšem italijanskem kontekstu in v figuri Raula Gardinija, podjetnika z velikim obzirom do športa, predvsem jadrana, in finančnih poslov,« je še razlagal Štokelj. Ta je v devetdesetih bil lastnik košarkarskega A-ligaša Messaggero Roma, ki je po Italiji pokupil številne obetavne mlade igralce. Mastni denarci so šli tudi za izpisnico Borovega košarkarja Christiana Arene. Zgodba je bila skoraj primerljiva prestopom Jana Budina k tržaškemu Stefanelu. Danes bi se na račun pokroviteljske krize v svetu košarke kaj takega težko ponovilo.

Rešimo Stadion 1. maj

Blagajna KK Bor je bistveno zadihala. Na dnevni red delovanja so se postavljali tudi problemi športnega objekta.

Prva leta dva tisoč so tudi ponesla Bor v najvišjo ligo doslej. Po izgubljenem finalu končnice za napredovanje v sezoni 2003/04 je Bor Radenska dočakal povabilo v državno C1-ligo, kjer je vztrajal kar pet sezona.

Ob velikem športnem zadoščenju je nerešena zgodba Stadiona za Štoklja še vedno skeleča rana, saj jo šteje kot največji neuspeh: »Največ me želi dejstvo, da ne vidimo nobenega izhoda in da ni pravega posluha za naše težave.« Problem Borovega športnega doma v zadnjem obdobju ni vplivalo na športno delovanje. Štokelj trdi, da zaprtje ni le grožnja, temveč konkretna možnost, ker pravega izhoda trenutno ni.

Bor 1986/87: (zgoraj) trener Valter Vatovec, Igor Civardi, Andrej Pieri, Alex Smotlak, Gianfranco Carbonara, Aleksander Semen, (spodaj) Bruno Kneipp, David Pregarc, David Barini, Dario Kovačič, Fabrizio Korošec

50 let: novi obrazi in mladi

Pozitivna plat zgodbe je nova skupina mlajših odbornikov, ki bodo zagotovili prihodnost društva. To so povečini 40-letniki. starejši se bodo umaknili. Nova garnitura se bo morala soočati z novimi izzivi, med temi tudi ohranjanje mladinskih dejavnosti. V društvu je bila skrb do mladih vedno občutena, čeprav v zadnjih desetih letih trpijo demografski upad in manjše zanimanje do košarke: »Nekoč so slovenske družine avtomatično vpisovale otroke v slovensko društvo. Zdaj pa je na prvem mestu bližina, udobnost in kakovost ponudbe za otroka. Če si majhen, si tudi kakovostno manj zanimiv. Podobno je kot v soli: združeni razredi, združene ekipe ... pozitivna stvar je nedvomno tudi dobro so-delovanje z Bregom in vstop v projekt Jadran,« je o zdajšnjem dogajanjem znotraj društva dejal Štokelj, ki se bo s sopotniki petih desetletij zmag in porazov, predvsem pa športnega druženja, ponovno srečal v petek, 11. septembra ob 20.30 v telovadnici Bojana Pavletiča. Fotografije, nova knjiga ter priznanja najbolj zaslužnim bodo na ta večer še dodatno uokvirili zgodovino naše prve košarkarske ekipe.

Andrej Marušič

30 LET NAŠE KOŠARKE

Knjiga, foto, proslava in turnirja

PROGRAM OB 50-LETNICI KK BOR

V petek, 11. septembra, praznovanje 50-letnice: **19.15** predstavitev knjige »50 let košarke pri Boru« (uredil novinar Niko Štokelj); **20.00** odprtje fotografiske razstave 50 let košarke pri Boru; **20.30** proslava ob 50-letnici košarke pri Boru.

V petek 25. in v soboto 26. septembra Memorial Borisa Tavčarja za članske ekipe. **V nedeljo, 27. septembra**, mladinski košarkarski turnir Miljo Gomač za kategorijo U14.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **9.50** Storie vere **10.50** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **18.50** Igra: Reazione a catena **20.30** Igra: Affari tuoi **21.15** Nad.: Grand Hotel **23.20** Porta a porta

RAI2

6.00 Nad.: Lena **6.40** Nad.: Il tocco di un angelo **8.10** Serija: Le sorelle McLeod **9.40** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 0.30 Dnevnik in vreme **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** Serija: The Good Wife **18.00** Šport **18.50** Serija: Elementary **19.35** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.15** Pechino Express – Il nuovo mondo **23.35** Evolution

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **8.00** Agorà **10.10** Film: Cartouche (pust.) **11.55** 14.00, 18.55, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.25** Nad.: Doc Martin **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.15** Nad.: La casa nella prateria **16.00** Film: Una botta di vita (kom., It., '88) **17.40** Geo Magazine **20.00** Blob **20.15** TreTre3 **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

12.55 19.20 Once Upon a Time **13.55** Sabrina, vita da strega **14.40** Stargate Atlantis **15.25** Andromeda **16.05** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **16.10** Star Trek: Enterprise **16.55** Doctor Who **17.50** Novice **17.55** Film: In fuga a quattro zampe (pust.) **20.05** Star Trek: Next Generation **21.10** Film: Il Quarto Stato (triler)

23.05 Film: Harry Brown (akc.)

RAI5

14.10 La Terra vista dal cielo **15.10** Attenborough, una vita per la natura **16.05** Cinque buoni motivi **16.10** Film: Lunga vita alla signora! (kom.) **18.00** Novice **18.10** 20.40 Passepartout **18.40** This is Opera **19.35** Gli impressionisti **21.15** Marc Quinn – Making Waves **22.15** The Art of Gothic **23.10** Glasba: Radiohead in Rainbows 2008

RAI MOVIE

13.40 23.05 Venezia Daily **13.55** Film: A Single Man (dram., '09, i. C. Firth) **15.35** Film: Sopravvivere coi lupi (dram.) **17.40** Novice **17.45** Film: Una sconfinata giovinezza (dram., It., '10) **19.25** Film: Miracolo italiano (kom., It., '94, i. R. Pozzetto)

21.15 Film: Una vedova allegra... ma non troppo (kom., '88, i. M. Pfeiffer) **23.20** Film: Il silenzio degli innocenti (triler, '91, i. N. Hopkins, J. Foster)

RAI PREMIUM

11.15 Nad.: Un posto al sole **12.20** 19.25 Nad.: Terra Nostra **13.05** Nad.: Angelo il custode **14.00** Serija: I misteri di Murdoch **14.50** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.55** Nad.: Il maresciallo Rocca

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.15** Nad.: Bandolera **9.45** Ricette all'italiana **10.30** 20.30 Dalla vostra parte **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Flükken – Coppia in giallo **16.35** Film: Accadde un'estate (kom.) **19.35** Ieri e oggi in TV **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Film: Abbronzatissimi (kom., It., '91) **23.40** Film: Abbronzatissimi 2 – Un anno dopo (kom., It., '93)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **15.15** Poheriggio Cinque **18.45** Nad.: Il segreto **20.40** Paperissima Sprint – Estate **21.10** Nad.: Squadra antimafia

23.15 Film: Educazione siberiana (dram., '13, r. G. Salvatores)

ITALIA1

6.45 Serija: The Middle **7.30** Risanke in otroške oddaje **9.25** Serija: Nikita **10.25** Serija: Walker Texas Ranger **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** Šport **13.45** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **16.00** Nan.: Due uomini e mezzo **16.55** Nan.: La vita secondo Jim **17.20** Serija: Royal Pains **18.10** Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Fedez Chronicles Tour 2015 **23.20** Pop-Hoolista Summer Tour

IRIS

13.05 Film: Agente 077 dall'Oriente con furore (akc.) **15.15** Film: Africa Express (pust.) **17.10** Note di cinema **17.15** Film: Mark il poliziotto (det., It., '75) **19.10** Venice Today **19.15** Serija: A-Team **20.05** Serija: Walker Texas Ranger

21.00 Film: La fame e la sete (kom., It., '99) **23.00** Adesso cinema **23.15** Il ruggito del leone

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria d'estate **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.30** Serija: Ironside **18.20** Serija: Il commissario Cordier **20.30** 0.15 Otto e mezzo **21.10** La gabbia

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** 11.00, 19.00 Cuochi e fiamme **8.15** I menù di Benedetta **13.00** Nad.: Grey's Anatomy **15.00** Serija: Crossing Jordan **17.00** 23.10 Cambio moglie **18.55** Dnevnik **21.10** SOS Tata

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** 12.55 Rubrika: Le ricette

di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **12.45** Italia economia e prometeo **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.00** Dodici minuti con Cristina **21.00** Azzurro Italia **23.30** Film: Accade al commissariato (kom.)

LAEFFE

11.05 20.05 Bourdain: Cucine segrete **12.55** 18.55 Il cuoco vagabondo **15.00** Chef Sara in Italia **16.55** Jamie: Ricette a 5 euro **19.55** Novice **21.05** Nad.: Millennium – La ragazza che giocava col fuoco **22.45** Film: Le donne vere hanno le curve (dram.)

CIELO

12.15 MasterChef Australia **14.15** MasterChef Italia **16.15** Agenti Speciali Property – Los Angeles **17.15** Buying & Selling **18.15** Love It or List It – Prendere o lasciare **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: Jet Stream (pust.) **23.00** Film: Vedo nudo (kom.)

DMAX

12.30 La prova del diavolo **13.20** Rimozione forzata **14.10** 20.20 Banco dei pugni **15.05** Ci sei o ci fai? **15.55** River Monsters **16.50** Alaska: pesca in alto mare **17.45** Airport Security Nuova Zelanda **18.35** I maghi delle auto **19.30** Affare fatto! **21.10** World's Top 5 **22.00** L'impero delle macchine

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kviz: Vem! **12.00** Umetnost igre **12.30** Dok. felton: Zadnja tramvajska postaja **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Intervju **14.30** Glasnik **15.10** Mostovi – Hidak **15.40** Kviz: Male sive celice **16.20** Profil **17.25** Dok. film: Privlačnost (s)polja **17.55** Novice **18.00** Risanke in otroške serije **19.30** Slovenska kronika

20.05 Film: Obljubljena dežela (dram., '12, r. G. Van Sant, i. M. Damon) **22.00** Odmevi **23.05** Gledališče: Malomeščani

SLOVENIJA2

7.00 8.50 Risanke in otroške oddaje **8.30** Zgodbe iz školjke **9.20** 0.00 Točka **10.15** Profil **10.40** Dok. odd.: Anapurna – Gora preizkušen **11.30** Dobro jutro **13.45** Dobr dan **14.40** Košarka: EP, Grčija – Slovenija, prenos **17.00** Nan.: Začnimo znova **17.35** Košarka: EP, Nemčija – Italija, prenos **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, vrhunci kola preteklega dne **20.50** Košarka: EP, Rusija – Francija, prenos **22.50** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, studijska oddaja **23.30** Nan.: Se zgodidi

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Eronovice **14.30** City Folk **14.55** Istrska potovanja **15.35** Vesolje je... **16.00** Vsesedanes – Vzgoja in izobraževanje **16.35** Vrt sanj **17.25** Istra in...

18.00 Na obisku **18.35** Vremenska napoved **18.40** 23.45 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsesedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Slovenski magazin **20.00** Najlepše besede **20.30** Webolution **21.00** Boben **22.15** Folkest 2010 **23.00** Arhivski posnetki

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.30** 10.25, 11.35, 12.45 TV prodaja **8.45** 17.20 Nad.: Zaljubljen do ušes **10.40** 16.00 Nad.: Grehi preteklosti **11.50** Nad.: Dubrovniška zora **13.00** 20.00 Gostilna išče šefu **14.00** 22.00 Serija: Kar bo, pa bo **15.00** Preverjeno **17.00** 18.55, 22.55 Novice in vreme **21.00** Nad.: Usodno vino **23.30** Serija: Na kraju zločina – New York

LA7D

7.00 18.00, 19.45 Svet **7.55** 13.25 Serija: Družinsko bojišče **8.20** 17.00 Serija: Min-

KANAL A

di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **12.45** Italia economia e prometeo **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00 Trieste in diretta **20.00** Dodici minuti con Cristina **21.00** Azzurro Italia **23.30** Film: Accade al commissariato (kom.)

Rai Sreda, 9. septembra
Rai movie, ob 13.55

A single man

ZDA 2009

Režija: Tom Ford

Igrajo: Colin Firth, Julianne Moore, Matthew Goode, Ginnifer Goodwin in Nicholas Hoult

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.35 in zatone ob 19.29
Dolžina dneva 12.54

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 2.47 in zatone ob 17.24

NA DANŠNJI DAN 1963 - Zjutraj so na nekaterih poštajah jugovzhodne Slovenije izmerili zelo veliko vodnovo (48-urno) višino padavin. Na Planini pod Mirno goro je padlo 167 mm, v Gorenjih na skrajnem jugovzhodu 157 mm, na Travi nad dolino Kolpe 153 mm, v Črnomlju 147 mm ter v Predgradu in Cerovcu 145 mm dežja.

Iznad Skandinavije sega proti jugu nad Sredozemlje in Balkan območje visokega zračnega tlaka. V višinah doteka nad naše kraje od severa razmeroma hladen in občasno bolj vlažen zrak.

Ob morju bo še jasno vreme, pihal bo burin. Po nižinah bo rahlo oblacho, v hribih pa bo spremenljivo z možnostjo kratkotrajnih padavin.

Na Primorskem bo pretežno jasno, ponekod bo pihala šibka burja. Drugod bo delno jasno z občasno povečano oblakočnostjo, ki bo pogostejša v severovzhodni Sloveniji. Najnižje jutranje temperature bodo od 2 do 10, ob morju okoli 12, najvišje dnevne od 17 do 20, na Primorskem do 24 stopinj C.

Po vsej deželi bo prevladovalo jasno vreme z občasno oblakočnostjo. V hribih bo jasno do spremenljivo vreme, pri morju pa bo pihala zmerna burja.

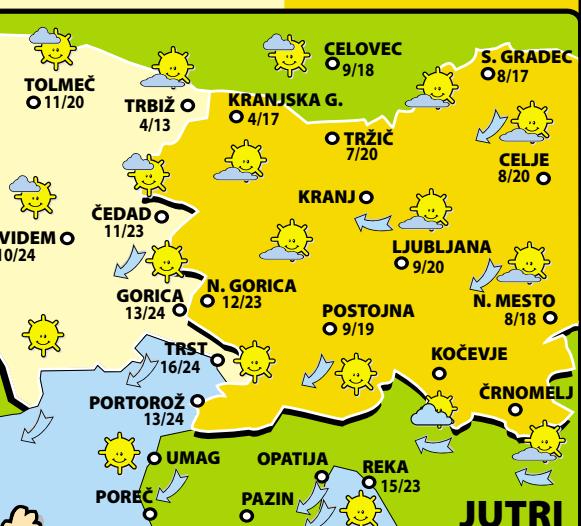
Jutri bo na Primorskem pretežno jasno. Drugod bo delno jasno z zmerno oblakočnostjo. Pihal bo severovzhodnik, na Primorskem večinoma šibka burja. Se bo sveže.

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.15 najnižje -41 cm, ob 8.27 najvišje 28 cm, ob 14.28 najnižje -15 cm, ob 20.06 najvišje 31 cm.
Jutri: ob 2.47 najnižje -46 cm, ob 8.54 najvišje 34 cm, ob 15.01 najnižje -21 cm, ob 20.39 najvišje 36 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 23,1 stopinje C.

TEMPERATURE °C V GORAH
500 m 12 2000 m 4
1000 m 8 2500 m 1
1500 m 6 2864 m 2
UV indeks bo po jasnem vremenu sredi dneva po nižinah dosegel 6,5 in v gorah 7,5.

Ostra bitka za naslov najboljšega stranišča

TOKIO - Na Japonskem, kjer so stranišča postala že svojevrstna umetnost in so tuji obiskovalci pogosto vzhicieni nad tovrstno ponudbo, so prvič podelili vladne nagrade za najboljša javna stranišča. Konkurenca je bila velika, saj se je za naslov potegovalo skoraj 400 krajev in podjetij, na koncu pa jih je žirija izbrala dobrih 20. Kriteriji so bili čistost, varnost, udobje, izvirnost in ustvarjalnost ter trajnostnost. V žiriji so bili med drugim arhitekti in predstavniki Japonskega združenja stranišč. Pohvalo žirije so si med drugim prislužili tudi tekmovalci, ki so se posebej posvetili ustvarjanju za ženske privlačnih stranišč, na primer s posebnim prostorom za dojenje.

Malčka zbežala iz otroškega vrtca, da bi si kupila Jaguarja

MOSKVA - Dva petletnika v ruskem kraju Magnitogorsk sta zgolj s plastičnima lopatkama skrivač izkopala predor pod vrtčevsko ograjo in v ugodnem trenutku pobegnila, da bi si kupila luksuzen avto. Malčka je dva kilometra stran od njunega vrtca opazila neka mimoča, poročanje ruskega dnevnika Komsomolska Pravda povzema nemška tiskovna agencija dpa. Kot sta kasneje pojasnila, sta se za pobeg odločila, ker sta želela kupiti avto, in sicer jaguarja. Ruski mediji so nadejno malčka poimenovali Tom Sawyer in Huckleberry Finn, ki sta znana lika iz literature ameriškega pisatelja Marka Twaina.

LIBANON - Več smrtnih žrtev

Peščeni vihar pustoši na Bližnjem vzhodu

BEJRUT - Po večjem delu Bližnjega vzhoda pustoši vihar, ki je obširna območja pokril s peskom. V Libanonu sta zaradi peščenega viharja včeraj umrli dva človeka, več sto jih je moralo zaradi težave z dihanjem poiskati zdravniško pomoč. Veliko ljudi ima težave z dihanjem tudi v sosednji od vojne razdejani Siriji, vihar pa divja tudi v Izrael in Jordaniji. Libanonsko ministrstvo za zdravje je sporočilo, da sta zaradi peščenega viharja na območju doline Bekaa umrli dve ženski, število ljudi, ki jih zaradi prahu v zraku duši, pa je naraslo na 750, je sporočila agencija afp.

Zaradi nevihte, ki je zajela celotno državo in večino njenih sosed, sta v najvišji pripravljenosti tako libanonsko ministrstvo za zdravje kot tamkajšnji Rdeči križ. Oblasti so sklicale izredno zasedanje, ljudi, ki imajo težave zaradi astme, alergij, srčno-žilnih ali pljučnih bolezni ter nosečnice in starejše pa so pozvali, naj ostanejo doma.

Po napovedih vremenoslovcev se bodo razmere umirile do danes zvečer, trenutno pa so najbolj prizadeti sirske begunci, ki živijo v več deset improviziranih šotoriščih po državi. Težave vihar povzroča tudi v Siriji. Prizadet je predvsem vzhod od vojne razdejane države, kjer pa so bolnišnice zaradi velikega števila ljudi s težavami z dihanjem prenehale sprejemati bolnike. Je pa vihar tudi ustavljal letalske napade nad osrednjo in severno Sirijo, je sporočil nevladni Sirski observatorij za clovekove pravice.

Pred peščeno nevihto so posvarili tudi v Izraelu, kjer se razteza od severa do osrednjih delov države, vključno z Jeruzalemom in Tel Avivom, poročanje portala Ynet povzema nemška tiskovna agencija dpa. Izraelsko ministrstvo za okolje je ljudi opozorilo, naj v šolah ne izvajajo dejavnosti na prostem, bolniki pa naj ne opravljajo napornih dejavnosti.

Slovenska koprodukcija za nagrado EFA

BERLIN - Evropska filmska akademija (EFA) je sporočila naslove 52 filmov, med katerimi bodo izbrali nominirance za 28. evropske filmske nagrade. Na seznamu je tudi slovenska manjinska koprodukcija Zenit (Zvizdan) režiserja Dalibora Mataniča. Podelitev nagrad EFA bo 12. decembra v Berlinu. Kot so zapisali v sporočilu za javnost, seznam s 36 zastopanimi državami odraža izjemno raznolikost evropske kinematografije.

V 20 državah z največ članov EFA so nacionalne filme na seznam uvrstili neposredno, izbirna komisija, ki so jo sestavljali člani upravnega odbora EFA in izbrani strokovnjaki, pa je nato seznam še dopolnila. V prihodnjih tednih bo več kot 3000 članov EFA z glasovanjem določilo nominirance v ka-

tegorijah Evropski film, za režijo, za najboljšo igralko in igralca ter za scenarij. Nominirance bodo razglasili 7. novembra na festivalu evropskega filma v Sevilli. Hrvaško-srbsko-slovenska koprodukcija Zenit prikazuje tri različna desetletja, dve sosednji vasi, obremenjeni z zgodovinskimi nasledstvom, in tri ljubezenske zgodbe, ki so povezane v klasično zgodbo o prepovedani ljubezni.

Film je bil letos prikazan na 50. mednarodnem filmskem festivalu v Karlovy Vary, in sicer v programu Horizonti, v katerem predstavljajo filme, nagrajene na najpomembnejših festivalih. Zenit je v tekmovalnem programu Un Certain Regard letosnjega festivala v Cannesu prejel nagrado žirije.

Lani se je na seznam 50 filmov, med katerimi so izbrali nominirance za nagrade EFA, uvrstil tudi celovečerni prvevec Roka Bička Razredni sovražnik.

fotoutrip '15

70 let

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Katja in Andrej bereta
Primorski Dnevnik v
Poznan' - Poljska.

KATJA Zivec in ANDREJ CORRADETTI